
Regnskabsmæssig behandling af bitcoins

Anne Korsbæk Jensen
Specialeafhandling, cand.merc.aud
31. maj 2018

Vejleder: Hans B. Vistisen

Titelblad

Aalborg Universitet

Cand.merc.aud
10. semester – Kandidatafhandling
31. maj 2018

Anne Korsbæk Jensen
Studienummer: 2013-3172

Vejleder: Hans B. Vistisen

Antal anslag: 184.075 anslag

Abstract

Over the last few years the prevalence of digital currencies has increased. However, a lack of clear guidance in Årsregnskabsloven has resulted in diversity in practice in accounting for such currencies in Denmark. This master thesis examines the accounting of bitcoins (currently the biggest of the digital currencies) from a company-perspective and seek to contribute to the lacking literature and legislation on the matter.

For decades, the currency used for transactions and accounting purposes has been physical currencies, better known as *fiat money*. Fiat money is expressed in either physical cash or bank deposits. On the other hand, digital currencies refer to a method of exchange that only exists digitally and is not linked to any physical currency. Therefore, bitcoins diminish physical transactions to zero and solely focus on a digital market based on blockchain-technology. This master thesis examines whether bitcoins should be included as a part of the accounting, and if so, how it should be done.

Before being able to decide how to account for bitcoins, it is necessary to investigate if bitcoins meet the definition of an asset and to decide whether bitcoins are trading on an active market. The studies of this thesis find, that both are fulfilled since bitcoins is a resource controlled by the entity as a result of past events and from which future economic benefits are expected to flow to the entity. In addition to that, the daily average of transactions within bitcoins the last year was 250.000.

Chapter 4 contains some examples of accounting policies for holdings of digital currencies. These include *cash*, *financial assets*, *intangible asset* and *assets held for sale*. The conclusion of this investigation is, that bitcoins does not meet the definition for *cash* or *financial assets*. However, bitcoins meet the definition for an *intangible asset* or an *asset held for sale*. Therefore, it would not be appropriate to amend the measurement guidance for *intangible assets* or *assets held for sale*.

The findings of this master thesis are to some extend in accordance with the newest publication on the matter by FSR. However, FSR concludes that bitcoins do not occur on an active market, and therefore cannot be considered in the accounting at fair value but instead needs to be accounted as the cost price of the purchase. These conclusions are in contrast with the findings of this master thesis.

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1: Introduktion	5
1.1 Indledning	5
1.1.1 Bitcoins	6
1.1.2 Problemformulering	8
1.2 Afgrænsning	9
1.2.1 Årsregnskabsloven eller IFRS	9
1.2.2 Andre kryptovalutaer	10
1.2.3 Skattemæssige forhold	10
1.3 Metode	11
1.3.1 Retsdogmatisk metode	11
1.3.1.1 Metodekritik	12
1.4 Kildekritik	13
1.4.1 Faglig nyhed fra FSR – danske revisorer	14
1.4.2 Opbygning	15
Kapitel 2: Hvad er bitcoins?	17
2.1 Hvad er bitcoins?	17
2.1.1 Forskellen på digital og virtuel	17
2.1.2 Hvad er en digital valuta og digitale penge?	17
2.1.3 Hvad er en virtuel valuta?	18
2.1.3.1 Opsummering	19
2.2 Kryptovaluta	19
2.2.1 Bitcoins	19
2.3 Blockchain-teknologien	20
2.3.1 Verificering og udskillelse af nye bitcoins	21
2.3.2 Oprettelse af en digital wallet	22
2.3.3 Udskillelse af nye bitcoins	23
2.4 Anvendelsesområder for bitcoins	23
2.4.1 Bitcoins som betalingsmiddel	23
2.4.1.1 Mulighederne for, at anvende bitcoins som betalingsmiddel	24
2.4.1.2 Ulemper ved bitcoins som betalingsmiddel	25
2.4.2 Bitcoins som investering	25
2.4.3 Bitcoins som værdidepot	27
2.4.4 Køb og salg af bitcoins	27
2.4.4.1 Køb i danske kroner	28
2.4.4.2 Kursen på internationale krypto-børser	29
2.4.4.3 Kan kursen på bitcoins blive negativ?	29
2.5 Delkonklusion	30
Kapitel 3: Årsregnskabslovens opbygning	32
3.1 Årsregnskabsloven	32
3.1.1 Årsregnskabslovens historiske udvikling	32
3.1.2 Årsregnskabslovens anvendelsesområde	32
3.1.3 Byggeklodsmodellen	33
3.1.3.1 Modellens opbygning	34

3.2 Fortolkningsbidrag	34
3.2.1 De internationale regnskabsstandarder som fortolkningsbidrag	36
3.2.2 Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder	37
3.3 Et retvisende billede	37
3.3.1 Generalklausulen i årsregnskabslovens § 11	37
3.4 Begrebsrammens	38
3.4.1 Begrebsrammens fem niveauer	38
3.4.2 Niveau 1 – Brugernes informationsbehov	39
3.4.3 Niveau 2 – Kvalitetskrav	40
3.4.3.1 Relevans	41
3.4.3.2 Pålidelighed	42
3.4.3.3 Sammenfatning	43
3.4.4 Grundlæggende forudsætninger	43
3.4.5 Niveau 3 – Definition af elementer	43
3.4.6 Niveau 4 – Indregning og måling	44
3.4.7 Niveau 5 – Klassifikation	44
3.5 Delkonklusion	44
Kapitel 4: Hvordan bør bitcoins behandles regnskabsmæssigt?	46
4.1 Indledning til analysen	46
4.1.1 Udgangspunkt i årsregnskabsloven	46
4.1.2 Analysens opbygning	47
4.2 Opfylder bitcoins årsregnskabslovens definition af et aktiv?	48
4.2.1 Er bitcoins et aktiv?	48
4.2.1.1 Ressource	49
4.2.1.2 Under virksomhedens kontrol	49
4.2.1.3 Resultat af tidligere begivenhed	49
4.2.1.4 Fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden	49
4.2.1.5 Opsummering	50
4.2.2 Sondring mellem anlægs- og omsætningsaktiver	50
4.3 Handles bitcoins på et aktivt marked?	51
4.3.1 Tidligere afgørelser	53
4.3.2 Dagligt antal transaktioner i bitcoins	55
4.4 Klassifikation som en likvid beholdning	56
4.4.1 Likvid beholdning i henhold til Årsregnskabsloven	56
4.4.2 Likvid beholdning i henhold til IFRS	57
4.4.2.1 Cash	57
4.4.2.2 Sammenfatning	59
4.4.3 Opfylder bitcoins definitionen af cash i IAS 7?	59
4.4.3.1 Cash equivalents	61
4.4.4 Delkonklusion	62
4.5 Klassifikation som et finansielt aktiv (Andet end en likvid beholdning)	62
4.5.1 Finansielt aktiv i henhold til årsregnskabsloven	63
4.5.1.1 Regnskabsvejledning	63
4.5.2 Finansielt aktiv i henhold til IFRS	63
4.5.3 Delkonklusion	64
4.6 Klassifikation som et immaterielt aktiv	65
4.6.1 Immaterielt aktiv i henhold til årsregnskabsloven	65
4.6.2 Immaterielt aktiv i henhold til IFRS	65
4.6.2.1 Er bitcoins identificerbare?	66

4.6.2.2 Er bitcoins ikke-monetære?	66
4.6.3 Delkonklusion	66
4.6.4 Regnskabsmæssig behandling af immaterielle aktiver	67
4.6.4.1 Første indregning	68
4.6.4.2 Efterfølgende indregning til kostpris	68
4.6.4.3 Opskrivning til dagsværdi	72
4.6.4.4 Noteoplysninger	73
4.7 Klassifikation som varebeholdning.....	74
4.7.1 Varebeholdning i henhold til årsregnskabsloven	74
4.7.2 Varebeholdning i henhold til IFRS	75
4.7.3 Delkonklusion	75
4.7.4 Regnskabsmæssig behandling af varebeholdninger	76
4.7.4.1 Nedskrivning til nettorealisationsværdi	77
4.7.4.2 Noteoplysninger	77
Kapitel 5: Afrunding.....	79
5.1 Afhandlingens konklusioner sammenholdt med FSRs udmelding.....	79
5.2 Konklusion.....	81
5.2.1 Indregning som immaterielt aktiv	81
5.2.2 Indregning som varebeholdning.....	82
5.3 Perspektivering.....	83
5.3.1 Bitcoins modtaget som betalingsmiddel.....	83
5.3.2 Bitcoins modtaget som belønning i <i>minning</i> -processen	84
5.3.2.1 Regnskabsmæssig behandling af CO ₂ -kvoter	84
5.3.2.2 Afrunding.....	85
Kapitel 6: Litteraturliste	86
6.1 Bøger	86
6.2 Artikler & udgivelser.....	87
6.3 Hjemmesider	90
6.4 Retskilder.....	93
Kapitel 7: Bilag.....	94

Liste over figurer

Figur 1.1, s. 16: Afhandlingens opbygning

Figur 2.1, s. 21: How a bitcoin is minted

Figur 3.1, s. 33: Byggeklodsmodellen

Figur 3.2, s. 35: Fortolkningsgrundlag – Valgfrihed mellem to regnskabsgrundlag

Figur 3.3, s. 39: Begrebsrammens fem niveauer

Figur 4.1, s. 47: Opbygning af kapitel 4

Figur 4.4, s. 70: Nedskrivningstest

Liste over tabeller

Tabel 4.2, s. 52: BTC Top Markets

Liste over grafer

Graf 2.2, s. 26: Bitcoin Charts

Graf 4.3, s. 55: Confirmed Transactions per Day

Kapitel 1: Introduktion

1.1 Indledning

Behovet for udveksling af værdier mellem uafhængige parter opstod allerede i de tidlige samfund. Samfundets udvikling bevirkede, at menneskets sociale sfære blev bredere og mere uafhængig. I den forbindelse opstod der et behov for et system, hvor ressourcer, som begge parter værdsatte, erstattede håndslag og løfter om modtjenester. Disse ressourcer bestod oprindeligt af naturalier, såsom korn eller husdyr og kan defineres som *varepenge* (Den Europæiske Centralbank, 2015). Disse blev efterfølgende erstattet af forskellige metaller, primært guld og sølv, der kunne vejes og måles, når en handel skulle ske.

I tiden mellem 650 f. kr. til år 1020 kom de første mønter, hvilket fik handler verden over til at glide lettere. Mønterne var af guld eller sølv, og deres værdi blev bestemt ud fra indholdet af metal (Danmarks Nationalbank 1, 2016). Senere blev mønterne suppleret med pengesedler, der blev udstedt med garanti for, at de senere kunne indløses til guld eller sølv. Her blev der altså tale om en slags *repræsentative penge*, der kunne anvendes som betalingsmiddel (Den Europæiske Centralbank, 2015).

I de moderne økonomier anvendes der primært såkaldte *fiat penge*. Fiat penge dækker over et betalingsmiddel, som juridisk er erklæret lovligt og er udstedt af en centralbank. I modsætning til de tidligere nævnte betalingsmidler repræsenterer fiat penge ikke på samme måde en bestemt fysisk værdi og kan derfor ikke omveksles til eksempelvis en bestemt mængde guld eller lignende. Nutidens penge har altså ikke nogen værdi i sig selv, men accepteres alligevel som betalingsmiddel, da det er et samfundsmæssigt anerkendt fænomen. Dette samtidig med at befolkningen i forskellige lande som udgangspunkt har tillid til, at de forskellige centralbanker kan opretholde pengenes værdi over længere tid.

Sagt lidt firkantet er penges eksistens altså kun en realitet, fordi verdens forskellige samfund i enighed tillægger dem en altoverskyggende værdi. Og disse penge behøver ikke engang at eksistere i fysisk form. De kan i stedet eksistere på en bankkonto eller lignende. I så fald er der tale om en slags digitale penge, der er en monetær værdi, som er lagret på eksempelvis et betalingskort eller på en smartphone (Den Europæiske Centralbank, 2015). I takt med digitaliseringen har anvendelsen af penge i

elektronisk form vundet frem, og den konstante udvikling medfører løbende nye betalingsmåder, såsom kontaktløst dankort og MobilePay. Uanset om der er tale om rede kontanter eller digitale penge, er der stadig tale om betalingsmidler, der reguleres af blandt andet statslige autoriteter og centralbanker verden over.

1.1.1 Bitcoins

At fiat penge reguleres af statslige autoriteter og centralbanker kan umiddelbart lyde som en dejlig tryghed. Det er dog ikke alle, der deler denne holdning. Dette udgangspunkt var muligvis en del af baggrunden for, at et af de nyeste og mest omtalte emner inden for betalingsmidler blev skabt. Her henvises der til de digitale valutaer, der blandt andet dækker over kryptovalutaer og kun findes på internettet. Størst og mest udbredt af disse er bitcoins (Coinmarketcap.com, 1).

Bitcoins blev introduceret kort tid efter finanskrisens indtræden i 2008 (Thomsen, 2017). Her viste det sig, at de finansielle institutioner var mere gensidigt forbundet end antaget, hvilket medførte markante regulatoriske konsekvenser. Som resultat heraf var tilliden til centralbankerne på et absolut minimum, og bitcoins- fortalere argumenterede for, at et radikalt liberalistisk pengesystem skulle være svaret på krisen. Her ønskedes altså et decentraliseret system med totalt fravær af tredjeparter, myndigheder og regulering (Pedersen, 2018; 58). Derfor bygger principperne bag bitcoins på kryptografiske algoritmer, og det er disse, der både håndterer udskillelse af nye bitcoins samt verificerer transaktioner i eksisterende bitcoins. Derudover er alle transaktioner anonyme, og kursen fastsættes udelukkende på baggrund af udbud og efterspørgsel. Sidstnævnte medfører væsentligt større udsving i værdien, end hvad kendetegnet er ved almindelige valutaer, der udtrykkes i fiat penge. Det skyldes, at eksempelvis den danske krone styres og reguleres af Danmarks Nationalbank på baggrund af en fastkurspolitik overfor euroområdet og Den Europæiske Centralbank. Her fastsættes der specifikke retningslinjer og løbende reguleringer, der sikrer, at værdien af den danske krone hele tiden følger euroen (Danmarks Nationalbank 2, 2017). Tilliden til den danske krones værdi forstærkes derfor af, at statslige autoriteter, som befolkningen har stor tillid til, regulerer forholdene således, at euro-kursen følges. Samtidig anvendes euroen i så mange lande og tillægges så stor tillid, at det ikke vurderes sandsynligt, at den pludseligt brister.

At værdien af bitcoins ikke er reguleret på samme måde som eksempelvis den danske krone medfører, at kursen konstant er et direkte udtryk for brugernes tillid. Derfor er der heller ikke noget, der hindrer

enorme udsving, hvilket har været en realitet de seneste år. Det har medført, at mange ser bitcoins som en investeringsmulighed nærmere end et betalingsmiddel. Det skyldes en mulighed for at opnå en større gevinst inden for en kort periode. Samtidig bidrager udsvingene til, at bitcoins ikke foreløbigt vurderes som et godt betalingsmiddel, da værdien er for ustabil. Et omtalt eksempel herpå er en af de første transaktioner i bitcoins nogensinde. Her betalte Laszlo Hanyecz i år 2010 10.000 bitcoins for to pizzaer. Siden har der været så store udsving i værdien, at de pågældende bitcoins har været over 190 millioner dollars værd (Price, 2017). Det siges derfor, at Laszlo Hanyecz betalte over 190 millioner dollars for to pizzaer. Med baggrund heri må det konstateres, at udsvingene i værdien er væsentligt større ved bitcoins end ved andre kendte betalingsmidler.

Men hvordan kan et middel, der har så ustabil en værdi og samtidig kun findes på internettet overhovedet overleve? Ganske enkelt på baggrund af tillid. Tillid til de nøje beskrevne matematiske algoritmer og bagvedliggende systemer. Denne tillid deles dog ikke af alle. Det skyldes, at bitcoins ikke umiddelbart kan sammenlignes direkte med penge, værdipapirer eller lignende, og derfor ikke er omfattet af den gældende finansielle regulering i Danmark. Derfor har finanstilsynet også valgt, at bakke den europæiske banktilsynsmyndighed EBA op, da den udsendte en advarsel til forbrugerne vedrørende brugen af virtuelle valutaer (Finanstilsynet, 2018).

Udover at bitcoins ikke omfattes af den finansielle regulering i Danmark kan der yderligere argumenteres for, at bitcoins i nogle tilfælde er i direkte karambolage med den gældende danske lovgivning. Som eksempel herpå kan kontantforbuddet under de danske hvidvaskningsregler nævnes. Resultatet af dette har været, at Danske Bank, Nordea, Jyske Bank samt flere andre banker på nuværende tidspunkt ikke vil modtage beløb, som kunder har tjent på handel med Bitcoins (Johannesson, 2017). Den umiddelbare årsag hertil er den nævnte anonymitet, der medfører at pengene bag bitcoins ikke kan spores. Det karambolerer ifølge ovennævnte banker med de danske hvidvaskningsregler, der overordnet har til formål at forebygge og bekæmpe hvidvask af penge samt finansiering af terror (Sommer, 2017). Anonymiteten gør det således svært for bankerne at sikre, at de ikke er med til at kanalisere penge fra kriminalitet ind i det legale system. Det skal dog pointeres, at det ikke er forbudt for bankerne at have kunder, der køber og sælger bitcoins. Det fastslår Jon Kyed på vegne af Finanstilsynet i en artikel på Børsen (Johannesson, m.fl., 2017). I forlængelse heraf nævner han, at en sådan kunde formodes at være en kunde med højere risiko, men han understreger alligevel, at det ikke er forbudt, så længe hvidvaskningsreglerne overholdes.

1.1.2 Problemformulering

Det må dog konstateres, at bitcoins de seneste år er blevet mødt med en stigende interesse til trods for bankernes forholdsregler og advarsler. Særligt i år 2017 var efterspørgslen så stor, at værdien blev fordoblet utallige gange på bare 12 måneder. En sådan udvikling er usædvanlig og flere eksperter påpeger, at bitcoins har flere tendenser, der peger i retningen af at være en økonomisk boble. Om det er tilfældet eller ej kan kun tiden vise.

Faktum er, at bitcoins i stigende grad udbredes. Det sker både blandt privatpersoner samt i erhvervsmæssige sammenhæng. Begge situationer kan medføre store udfordringer, da området for mange er forbundet med både usikkerhed og uvidenhed.

I indeværende afhandling tages der udgangspunkt i de erhvervsmæssige situationer. Dette er valgt, da der her skal aflægges et årligt regnskab, hvorfor et stigende antal regnskabsaflæggere nødsages til at vurdere, hvordan de erhvervede bitcoins skal behandles regnskabsmæssigt. Dette er imidlertid forbundet med store udfordringer, da spørgsmålet om, hvordan bitcoins skal indregnes og måles i årsregnskabet, fortsat diskuteres verden over. Samtidig foreligger der hverken en afklaring i nationalt eller internationalt regi, hvorfor emnet fortsat er omdrejningspunkt for debat.

Den første anerkendte instans, der har tilkendegivet en holdning om, hvordan bitcoins skal behandles regnskabsmæssigt, var the Australian Accounting Standards Board (AASB). Det skete tilbage i år 2016 i forbindelse med et notat vedrørende kryptovalutaer (Venter, 2016). I notatet åbnes der for en række diskussionsemner, og på baggrund af disse argumenterer AASB for, at the International Accounting Standards Board (IASB) bør udforme en ny international regnskabsstandard, der mere specifikt vedrører kryptovalutaer. På trods af denne udmelding er der foreløbigt hverken taget stilling til emnet i årsregnskabsloven eller i de internationale regnskabsstandarder (Venter, 2016; 6-8). Derfor er der et akut behov for en diskussion af, hvordan bitcoins bør behandles regnskabsmæssigt ud fra de nugældende regler. Dette er særligt i henhold til årsregnskabsloven, da ovenævnte notat diskuterer emnet med baggrund i de internationale regnskabsstandarder.

I den forbindelse må det blandt andet diskuteres, hvorvidt der kan være tale om en likvid beholdning, såfremt bitcoins anskaffes som et betalingsmiddel. Omvendt kan der være situationer, hvor bitcoins anskaffes som investering. I sådanne tilfælde kan der argumenteres for, at der kan være tale om et

immaterielt eller finansielt aktiv. Ydermere kan der være tilfælde, hvor bitcoins anskaffes som et led i virksomhedens drift. Her formodes det, at der kan argumenteres for, at bitcoins bør indregnes som varebeholdning. Mulighederne er mange, og det er netop disse, som vil blive diskuteret i det følgende speciale. Derfor lyder problemformuleringen:

Hvordan bør ledelsen behandle bitcoins regnskabsmæssigt?

Til vurderingen af dette tages der udgangspunkt i den danske årsregnskabslov. Der afgrænses således fra at lave en analyse i henhold til de internationale regnskabsstandarder, da en sådan allerede foreligger.

Derudover har Erhvervsstyrelsen endnu ikke tilkendegivet en holdning om, hvordan bitcoins skal behandles regnskabsmæssigt i henhold til årsregnskabsloven. Derfor antages det, at området stadig er genstand for diskussion, hvorfor det primære formål med denne afhandling er at agere input i den igangværende debat. Som afledt effekt kan der i samme ombæring argumenteres for, at en gennemgang af den regnskabsmæssige behandling af bitcoins i henhold til årsregnskabsloven imidlertid kan hjælpe regnskabsaflæggere i virksomheder, der besidder bitcoins og aflægger regnskab efter årsregnskabsloven.

1.2 Afgrænsning

Det følgende afsnit beskriver hvilke afgrænsninger, der er valgt i rapporten. Bitcoins er fortsat et nyt emne og er derfor forbundet med mange flere mulige problemstillinger og spørgsmål, end dette speciale vil behandle. For at begrænse omfanget og fastholde diskussionerne inden for problemformuleringens rammer, er de følgende afgrænsninger valgt.

1.2.1 Årsregnskabsloven eller IFRS

I Danmark er der valgfrihed mellem, om en virksomhed aflægger årsregnskab efter årsregnskabsloven eller de internationale regnskabsstandarder (IFRS). Dog med undtagelse af børsnoterede eller statslige aktieselskaber, da disse automatisk aflægger regnskab i overensstemmelse med regnskabsklasse D.

Det er valgt, at der i indeværende afhandling tages afsæt i årsregnskabsloven. Grundende hertil er anført under problemformuleringen. I forlængelse heraf må det dog nævnes, at årsregnskabsloven løbende adopterer en stor del af de internationale regnskabsstandards og definitioner, hvorfor disse i mange tilfælde er indarbejdet direkte i årsregnskabsloven. Som eksempel her på kan nævnes, at definitionen af et aktiv er den samme, uanset om der aflægges regnskab i henhold til årsregnskabsloven eller de internationale regnskabsstandards.

Derudover anvendes de internationale regnskabsstandards i høj grad som fortolkningsbidrag i de situationer, hvor årsregnskabslovens definitioner og bestemmelser ikke er tilstrækkelige. Derfor kan specialet ikke afgrænses hundrede procent fra de internationale regnskabsstandards, men udgangspunktet er altså, at problemformuleringen behandles ud fra årsregnskabslovens bestemmelser.

1.2.2 Andre kryptovalutaer

Der findes mange forskellige kryptovalutaer, men indeværende afhandling afgrænser sig fra at undersøge andre former end bitcoins.

Dog bygger mange af de forskellige kryptovalutaer på samme teknologiske principper, som der fremgår af den oprindelige bitcoin-protokol. Derfor formodes det, at en vurdering af, hvordan bitcoins skal behandles regnskabsmæssigt, ligeledes kan anvendes som inspiration til, hvordan andre kryptovalutaer bør behandles.

1.2.3 Skattemæssige forhold

Som nævnt har den stigende interesse for bitcoins medført et behov for præcisering af den regnskabsmæssige behandling. På samme måde er der opstået et behov for en stillingtagen til, hvordan gevinster og tab ved handel med bitcoins skal behandles skattemæssigt. Til dette findes der ingen særlovgivning, og retspraksis er fortsat særdeles sparsom. En begrundet redegørelse for, hvordan bitcoins skal behandles skattemæssigt, er derfor omfattende. For at holde fokus på projektets egentlige problemformulering er det ligeledes valgt at afgrænset specialet her fra.

Ønsker læseren alligevel inspiration til den skattemæssige behandling kan der henvises til SKM2014.226.SR og SKM2018.104.SR.

1.3 Metode

I det følgende afsnit beskrives afhandlingens metodiske overvejelser. Her tages der udgangspunkt i den retsdogmatiske metode, mens retspolitiske synspunkter ligeledes inddrages. Herefter gives et kort indblik i forfatterens tanker vedrørende valg af kilder, mens der til sidst gives visuelt overblik over afhandlingens kommende kapitler.

1.3.1 Retsdogmatisk metode

Afhandlingens metodiske overvejelser er baseret på den traditionelle retsdogmatiske metode. Ved den retsdogmatiske metode er formålet først at identificere og systematisere de retskilder, der er afgørende for at fastlægge, hvad der på et givent område er gældende ret. Arbejdet med den retsdogmatiske metode er en anelse atypisk i denne afhandling, da der med undtagelse af få skatteretlige afgørelser endnu ikke foreligger retskilder, der direkte vedrører handel med bitcoins. Samtidig er der stadig en lang række generelle og definitions-mæssige uklarheder, og det er derfor farligt at konkludere noget entydigt om, hvad gældende ret på området er. I stedet er afhandlingens formål at identificere, hvad der må antages at være gældende ret, såfremt de indledende betragtninger anerkendes. Til dette er det nødvendigt først at tage stilling til, hvad bitcoins egentlig er. Herefter må det analyseres, hvordan disse forhold passer ind i de eksisterende klassifikationsmuligheder under årsregnskabsloven. Først når dette er defineret, er der basis for at identificere og systematisere de regler, der gælder for de valgte klassifikationsmuligheder.

Her tages der udgangspunkt i den danske årsregnskabslov samt en række forskellige fortolkningsbidrag. Fortolkningsbidragene udgøres blandt andet af gældende internationale regnskabsstandarder samt forskellige afgørelser. Disse retskilder beskrives og analyseres for, at udrede de eksisterende reglers baggrund og begrundelser (Blume, 2009; 161-164). På den måde hentes der altså brudstykker fra flere retskilder, hvilket sammenlagt har til formål at danne grundlag for en vurdering af, hvordan bitcoins bør behandles regnskabsmæssigt i henhold til eksisterende regler.

Derudover vil der afslutningsvist være præg af retspolitiske overvejelser. Det vil være i form af en stillingtagen til, hvorvidt de eksisterende regler i årsregnskabsloven samt dertilhørende fortolkningsbidrag er tilfredsstillende. Er det ikke tilfældet må det betyde, at der er behov for at stille forslag til ny lovgivning (Blume, 2009; 165). Der kan dog argumenteres for, at en fuldbyrdet retspolitisk gennemgang isoleret set ikke giver mening i forhold til afhandlingens problemstilling. Det skyldes, at den retspolitiske metode har til formål at vurdere, hvorvidt gældende regler er tilstrækkelige. Da der som nævnt endnu ikke foreligger bestemmelser, der konkret vedrører bitcoins, er en sådan vurdering ikke mulig. I stedet stilles der blot retspolitiske forslag på baggrund af den retsdogmatiske gennemgang. Her skal det nævnes, at der ikke udarbejdes et udførligt forslag til, hvordan konkrete nye bestemmelser kunne lyde, men at der blot forsigtigt tages stilling til, hvorvidt de gældende retskilder er tilstrækkelige for området eller ej.

1.3.1.1 Metodekritik

Adskilles de nævnte metoder vil de begge isoleret set indeholde kritiserbare elementer. Som eksempel på en ulempe ved den retsdogmatiske metode kan nævnes, at den i realiteten kun har til formål at beskrive og sammenholde gældende ret. Gældende ret forældes i mange tilfælde indenfor en kortere tidsperiode, hvorfor konklusionerne løbende må opdateres for at opnå en kvalificeret redegørelse på det pågældende område. Derudover kan metoden kritiseres for ikke i sig selv at frembringe noget nyt. Det kan diskuteres, hvorvidt det er sandt, da der kan argumenteres for, at en analyse, der sammenbringer forskellige retskilder inden for et givent område, i sig selv kan opnå en selvstændig retskildeværdi.

I forhold til den retspolitiske metode er den primært anvendelig på områder, hvor der allerede eksistere gældende lovgivning. Er det ikke tilfældet, er det ikke muligt at tage stilling til, om gældende ret er tilstrækkelig eller ej. Derfor er det i denne afhandling nødvendigt først at fortage en retsdogmatisk gennemgang, hvorefter der kan tages stilling til, om der er behov for fremsættelse af ny lovgivning. Derfor kan der argumenteres for, at den retspolitiske metode har svært ved at stå alene i situationer, hvor der ikke allerede foreligger lovgivning.

Derfor er det valgt, at de to metoder forenes, således at den retsdogmatiske gennemgang beskriver, hvad der antages at være gældende ret vedrørende regnskabsmæssig behandling af bitcoins. På

baggrund af denne gennemgang dannes der grundlag for refleksioner omkring et eventuelt behov for forslag til ny og mere konkret lovgivning gennem den retspolitiske metode.

1.4 Kildekritik

Selvom interessen for kryptovalutaer de seneste år har gennemgået en voldsom udvikling, synes hverken litteratur eller retskilder at kunne følge med. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at det, trods længere tids massiv medieomtale, indtil medio maj 2018 kun var individuelle revisionshuse, der havde tilkendegivet en holdning om, hvordan bitcoins skal behandles regnskabsmæssigt. Selvom disse udmeldinger med garanti bygger på grundige faglige vurderinger, fremgår de bagvedliggende overvejelser ikke af artiklerne. Det besværliggør modtagerens mulighed for selv at tage stilling til, hvorvidt konklusionerne er plausible eller ej.

For en mere dybdegående analyse har det derfor været nødvendigt at rette opmærksomheden mod internationale kilder, men litteraturen er ligeledes sparsom her. Derfor vurderes det, at det tidligere nævnte notat fra AASB er den hidtil bedste og mest begrundede gennemgang, hvorfor denne anvendes som primær inspirationskilde i afhandlingen. Derudover anvendes også en række andre internationale artikler og notater. Disse benyttes hovedsageligt som hjælp til at forstå og beskrive blockchain-teknologien samt kryptovalutaer generelt. Dette er gjort for at opnå en tilstrækkelig forståelse af, hvordan de tekniske mekanismer bag bitcoins fungerer. Her må det konstateres, at emnet er så nyt og komplekst, at det er svært at forholde sig kritisk til de informationsgivende artiklers indhold, da både sammenligningsmuligheder og indgående kendskab er begrænset.

Mængden af brugbare kilder har derfor været begrænset, hvorfor det også har været nødvendigt at anvende kilder, som under "normale omstændigheder" ville have været fravalgt i en specialeafhandling. Som eksempel herpå kan avisartikler nævnes. Det skyldes, at avisartikler er en sekundær kilde, der oftest blot gengiver udmeldinger fra en primær kilde. For at sikre validiteten i disse (og andre) kilder er der i det omfang, det har været muligt, fundet tilbage til den primære kilde. Det er blandt andet gjort for at sikre, at de udtalelser og holdninger, der er fundet i de sekundære kilder, stemmer overens med primærkilden set i en større og mere præcis kontekst. Hertil skal det nævnes, at de sekundære kilder kun anvendes i afhandlingens indledende samt redegørende del, mens

analysen primært bygger på forskellige retskilder samt ovennævnte notat fra AASB, hvilket må anses som en valid kilde.

Derudover er der løbende stillet kritiske spørgsmål til, hvem der har skrevet det anvendte materiale, hvem der har udgivet det, samt hvornår materialet er fra. Dette er ligeledes med til at sikre kildernes validitet (Reinecker & Jørgensen, 2012; 158). Sådanne overvejelser er især gjort ved afhandlingens brug af hjemmesider og links, hvor tilliden til de bagvedliggende instanser har været af svingende karakter.

Til trods for begrænset litteratur vurderes det ikke at påvirke afhandlingen i en sådan grad, at det får betydning for konklusionen. Det begrundes med, at litteraturen med vekslende validitet udelukkende anvendes i projektets beskrivende fase, mens årsregnskabsloven samt andre retskilder danner grundlaget for analysen.

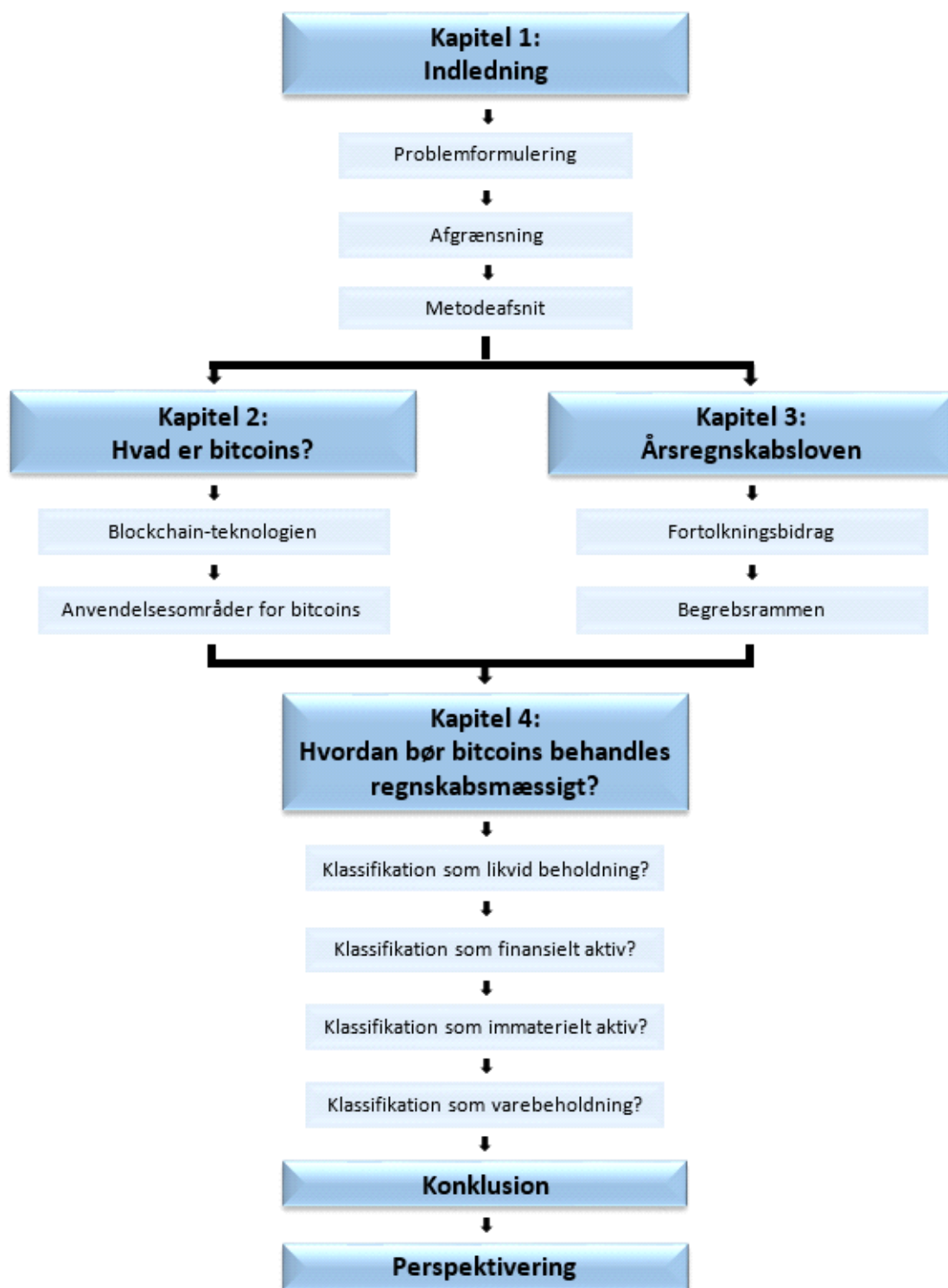
1.4.1 Faglig nyhed fra FSR – danske revisorer

Det blev ovenfor nævnt, at det indtil medio maj 2018 kun var større revisionshuse, der havde tilkendegivet deres bud på, hvordan bitcoins bør behandles regnskabsmæssigt. Dette gjaldt indtil 16 dage før afleveringsfristen, hvor FSR i en faglig nyhed endelig tilkendegav deres foreløbige bud på, hvordan en sådan behandling skulle se ud ved regnskabsaflæggelse efter årsregnskabsloven. På det tidspunkt var afhandlingens analyse allerede udarbejdet, hvorfor nyheden fra FSR ikke vil indgå som en integreret del af analysen. I stedet er det valgt, at afhandlingens konklusioner afslutningsvist sammenholdes med udmeldingen fra FSR. Her vil det erfares, at konklusionerne i den faglige nyhed ligger meget tæt op af ovennævnte notat fra AASB. Det skyldes, at FSR ligeledes anvender notatet som primær kilde, hvorfor der også vil kunne drages en række paralleller mellem udmeldingen fra FSR og afhandlingens konklusioner. Dog er der enkelte områder, hvor afhandlingens konklusioner adskiller sig væsentligt, og her må det understreges, at den regnskabsmæssige behandling af bitcoins trods en udmelding fra FSR fortsat ikke er endeligt afklaret. I den forbindelse kan det også nævnes, at udmeldingen fra FSR er anmærket som en ”faglig nyhed”, hvorfor der tilsyneladende ikke er tale om en udmelding fra eksempelvis det regnskabsteknisk udvalg eller lignende.

1.4.2 Opbygning

For give læseren et bedre overblik over afhandlingens opbygning og de kommende afsnit er det valgt at opstille disse visuelt på den nedenstående oversigt. Behovet herfor opstår, da problemstillingen vedrører så nyt et emne, at det er nødvendigt først at beskrive hvad bitcoins egentlig er. Samtidig er det nødvendigt at redegøre for årsregnskabslovens anvendelsesområder og opbygning, før denne kan anvendes som omdrejningspunkt i analysen. De to kapitler er derfor isoleret set uafhængige af hinanden, hvorfor overgangen fra kapitel 2 til kapitel 3 kan fremstå en anelse uklar. Begge kapitler er dog uundværlige for afhandlingens senere analyse. Derfor opstilles de visuelt som værende sideløbende, da kapitel 3 altså ikke udledes af kapitel 2. Opbygningen er illustreret på næste side.

Figur 1.1: Afhandlingens opbygning

Kilde: Egen tilvirkning

Kapitel 2: Hvad er bitcoins?

2.1 Hvad er bitcoins?

Da der endnu ikke foreligger noget entydigt omkring, hvad bitcoins er, stilles der i følgende kapitel spørgsmål til, hvorvidt der er tale om et betalingsmiddel, en rettighed, en slags værdipapir eller noget helt andet. Derudover vil der være fokus på, hvordan handler med bitcoins foregår, hvordan mængden af bitcoins reguleres samt hvilke markeder, der handles på. Dette er nødvendigt for senere at kunne vurdere, hvordan bitcoins bør klassificeres og behandles regnskabsmæssigt.

2.1.1 Forskellen på digital og virtuel

Hvis der søges information om bitcoins på internettet, vil det fremgå, at der er tale om en digital eller virtuel valuta. Men hvad indebærer det?

Betegnelserne *digital* og *virtuel* anvendes ofte synonymt, men selvom de to betegnelser har mange fællestræk, kan og bør der alligevel skelnes. Derudover er det nødvendigt at skelne mellem betegnelserne *penge* og *valuta* for forståelsens skyld.

2.1.2 Hvad er en digital valuta og digitale penge?

At noget er digitalt, betyder i sin simpleste forstand, at det er elektronisk. En digital valuta findes derfor udelukkende i elektronisk form (Albuquerque m.fl., 2015; 5). På samme måde optræder digitale penge også kun i elektronisk form, men der er alligevel en væsentlig forskel. Digitale penge er et allerede udbredt fænomen, og dækker eksempelvis over fiat penge, der indsættes på en bankkonto. Bankkontoen er koblet sammen med en enkelt person (eller en virksomhed), som herefter kan disponere over beløbet på lige vilkår, som hvis der var tale om fysiske penge. Væsentligt er det ligeledes at nævne, at digitale penge frit kan hæves til rede kontanter i en kontantautomat, såfremt det ønskes (Albuquerque m.fl., 2015; 4). Derfor er digitale penge blot en delmængde af de velkendte fiat penge og er derfor på samme måde underlagt forskellige restriktioner og reguleringer.

Når der skal redegøres for en digital valuta, er det indledningsvist vigtigt at understrege, at en valuta blot er en overordnet betegnelse for en møntenhed. Heri opstår altså forskellen på penge og valuta, da en valuta er den overskyggende betegnelse, mens penge blot kan være et eksempel på en

betalingsenhed, der går under en pågældende valuta. Det behøver altså ikke at være fiat penge, der fungerer som betalingsmiddel under alle valutaer. Dette forklares yderligere i det følgende.

At en valuta er digital dækker jf. ovenstående over et betalingsmiddel, som udelukkende optræder digitalt. Her understreges det, at alt optræder digitalt, og der er derfor ikke samme mulighed for eksempelvis at hæve pengene til fysisk form. De digitale valutaer, der kendes i dag, er ikke udstedt af en centralbank og er derfor decentraliseret, hvorfor de ikke er forbundet med en bestemt national valuta. Det er også gældende for bitcoins. Et område, hvor Bitcoins adskiller sig markant fra de mere officielle valutaer, er måden hvorpå, der skabes nye enheder. Dette sker ikke på baggrund af politiske beslutninger, men i stedet på baggrund af kryptografiske algoritmer, der løbende generere nye bitcoins (Albuquerque m.fl., 2015; 5). Dette uddybes senere under afsnit *2.3.1 Verificering og udskillelse af nye bitcoins*.

2.1.3 Hvad er en virtuel valuta?

Flere af de ovenstående egenskaber deles med en virtuel valuta. Som eksempler på virtuelle valutaer bruger Danmarks Nationalbank betalingsenheder, der er skabt i forbindelse med udviklingen af onlinespil og de sociale medier. Derudover nævnes point, der optjenes ved en udsteder når ydelser købes, samt en række forskellige kryptovalutaer ligeledes som eksempler (Lauersen, m.fl., 2014; 86). En virtuel valuta kan derfor både være noget, der giver en egentlig værdi for modtageren ved, at det kan omsættes til en reel og ofte fysisk fordel, men kan ligeledes være et udtryk for en slags fantasi-penge. Et eksempel på en situation, hvor en virtuel valuta udgør en slags fantasi-penge, er i den virtuelle verden i forbindelse med computerspil eller på de sociale medier.

Omvendt kan eksempelvis point, der optjenes ved køb i en butik, oftest udgøre en fremtidig fordel, der senere kan medføre en faktisk økonomisk besparelse. Denne fremtidige besparelse vil dog ikke kunne anvendes andre steder end lige netop i den pågældende butik, og disse points kan derfor anses som den respektive butiks egen virtuelle valuta (Lauersen, m.fl., 2014; 85). På samme måde gælder det for de ofte anvendte ”klippekort”, hvor eksempelvis den tiende kop kaffe, rugbrød eller pizza er gratis.

Sidstnævnte vil oftest foreligge i fysisk form, mens point og "fantasi-penge" foreligger elektronisk. Det er med til at understrege, at der ikke er krav om, at en virtuel valuta udelukkende kan foreligge elektronisk. Det vil dog alligevel oftest være tilfældet (Lauersen, m.fl., 2014; 86).

2.1.3.1 Opsummering

Ud fra ovenstående må det konkluderes, at bitcoins både opfylder betingelserne for at være en digital og en virtuel valuta. Der er således ikke noget forkert i at kategorisere bitcoins under begge betegnelser. Det er valgt, at betegnelsen digital valuta anvendes fremadrettet i afhandlingen, da denne udtrykker en valuta, der udelukkende eksisterer elektronisk. Derudover er det også den, der oftest anvendes i eksisterende litteratur.

2.2 Kryptovaluta

Som underpunkt til digitale valutaer findes de såkaldte kryptovalutaer. Bitcoins er den hidtil største og blev introduceret gennem en offentliggørelse af en afhandling, der nøje beskrev teknologien bag den dengang nye valuta (Thomsen, 2017). Afsenderen var et pseudonym, der kalder sig Satoshi Nakamoto, og dette blev startskuddet til den bemærkelsesværdige udvikling og vækst indenfor decentraliserede kryptovalutaer.

Allerede i 2017 var der skabt over 700 forskellige kryptovalutaer (Judmayer, m.fl., 2017; 1). En lang række af disse har dog enten haft en meget kort levetid eller har været udtænkt udelukkende til bedrageriske formål. De har derfor ikke vundet en plads i samfundet på niveau med bitcoins. Fælles for de mange skabte kryptovalutaer er, at de oftest bygger på samme mekanismer og underliggende principper, som kan udledes af den originale bitcoin-protokol - nemlig blockchain-teknologien (Judmayer, m.fl., 2017; 1). Denne vil blive gennemgået under afsnit 2.3 *Blockchain-teknologien*.

2.2.1 Bitcoins

Den oprindelige hensigt med at skabe en digital valuta i form af bitcoins var, at denne skulle anvendes som et fælles og uafhængigt betalingsmiddel på tværs af landegrænser (Lauersen, m.fl., 2014; 89). Bitcoins adskiller sig helt grundlæggende fra andre betalingsmidler ved, at reguleringen er decentraliseret. Det betyder, at valutaen hverken er styret eller kontrolleret af statslige autoriteter og banker. I stedet er der tale om et kollektivt og åbent netværk af computere, som ved hjælp af

kryptografiske algoritmer håndterer udskillelsen af nye bitcoins og samtidig ”godkender” transaktioner. Hvad dette mere konkret indebærer, uddybes i det følgende afsnit. Derefter vil det blive gennemgået, hvordan bitcoins rent praktisk kan og bliver anvendt.

2.3 Blockchain-teknologien

Den såkaldte blockchain-teknologi blev skabt og introduceret første gang i forbindelse med lanceringen af bitcoins i år 2008. Teknologien sammenlignes flere steder med opfindelsen af internettet, og principperne bag er derfor også meget komplekse. I det følgende afsnit gives en simplificeret gennemgang, da det vurderes som tilstrækkeligt til at forstå, hvad en blockchain er, samt hvordan transaktioner med bitcoins fungerer.

På trods af sparsom litteratur om bitcoins findes der utallige definitioner af, hvad en blockchain er. I indeværende afhandling tages der udgangspunkt i en definition fra PricewaterhouseCoopers, da denne vurderes som simpel, kort og præcis. Den lyder således:

“The blockchain is a decentralized ledger, or list, of all transactions across a peer-to-peer network”
(Marsh, 2016).

Oversat til dansk er essensen, at der er tale om en offentlig hovedbog, der indeholder alle transaktioner på tværs af et peer-to-peer netværk. Et peer-to-peer netværk kan kort forklares som et decentraliseret netværk af computere, der alle arbejder ligeværdigt, hvorfor der altså ikke er tale om én eller få centrale servere.

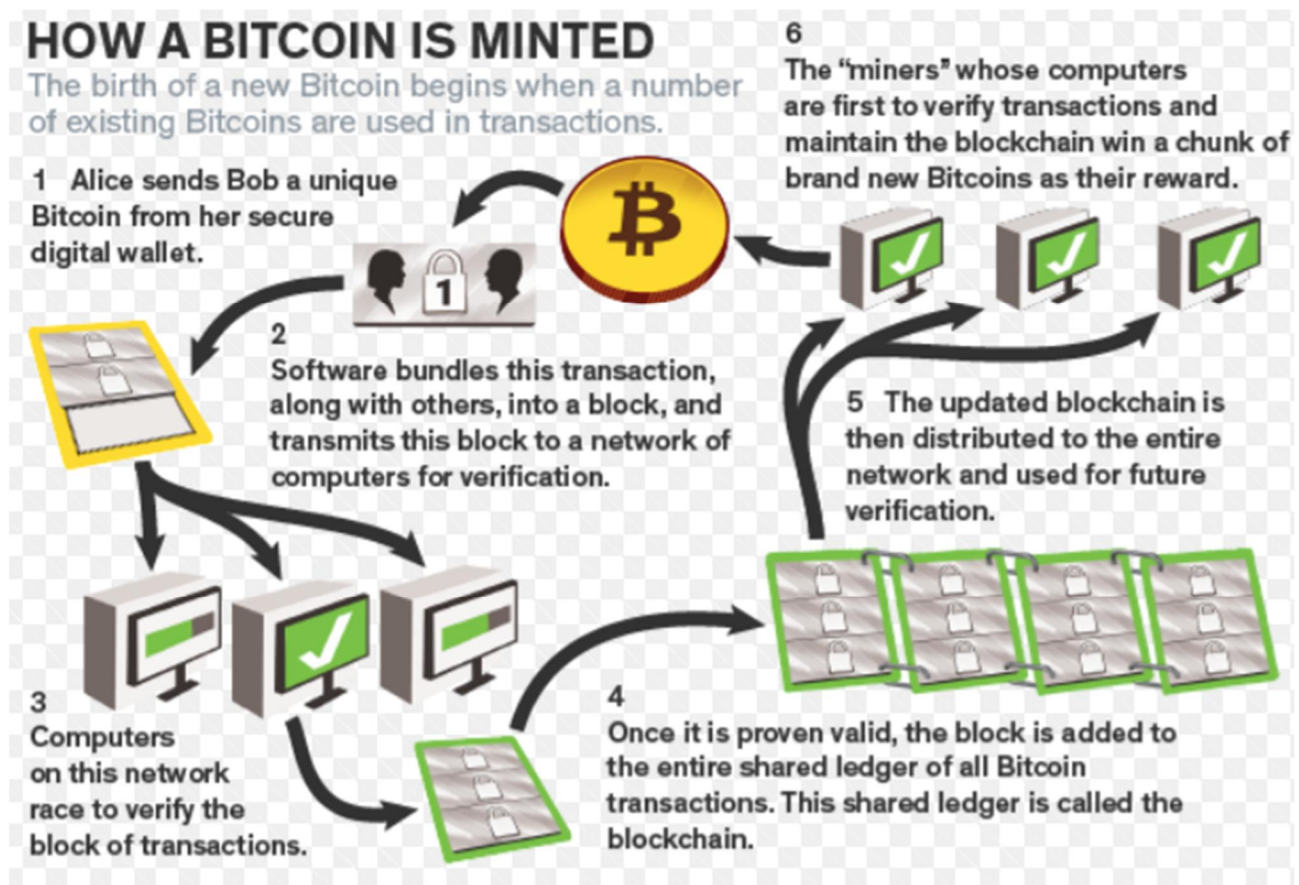
En af fordelene ved blockchain-teknologien er, at denne åbner en mulighed for, at der frit kan sendes værdier både indenfor og på tværs af landegrænser uden et behov for verificering fra en betroet tredjepart. Tidligere har en betroet tredjepart været en nødvendighed for, at der kunne opnås tilstrækkelig tillid til, at henholdsvis køber og sælger var i stand til at overholde de indgåede forpligtelser. I stedet interagerer køber og sælger ved brug af blockchain-teknologien direkte med hinanden. Derfor opnås tilliden ikke længere gennem eksempelvis en bank, men i stedet ved hjælp af systemets teknologiske algoritmer. Derudover er udstedelsen af nye bitcoins decentraliseret, og der opstår løbende nye bitcoins, som et led i den proces, hvor transaktioner med allerede eksisterende

bitcoins verificeres. Det skal dog nævnes, at blockchain-teknologien allerede bliver anvendt i mange andre sammenhænge end bitcoins. De principper, der anvendes ved handel med bitcoins, er derfor ikke nødvendigvis de samme, som anvendes i andre sammenhænge med brug af blockchains.

2.3.1 Verificering og udskillelse af nye bitcoins

Selvom teknologien bag bitcoins er kompliceret, er det i det følgende valgt at lave en kort gennemgang. Dette gøres for at give et overblik over, hvordan bitcoin-transaktioner fungerer samt at redegøre for, hvordan der løbende skabes nye bitcoins. Dette gøres med udgangspunkt i nedstående figur 2.1:

Figur 2.1: How a bitcoin is minted

Kilde: Salzman, Avi (01.06.17). *Beyond Bitcoin: How Blockchain Is Changing Banking*. Barrons.

Link: <https://www.barrons.com/articles/beyond-bitcoin-how-blockchain-is-changing-banking-1498890463>

Det fremgår blandt andet af figuren, at udstedelsen af nye bitcoins sker i forbindelse med verificeringen af transaktioner med allerede eksisterende bitcoins. Det antal bitcoins, der er i omløb i dag, er derfor ikke det fulde antal. Der er dog et maksimum på i alt t.DKK 21.000, og når den sidste bitcoin er frigivet, skabes der aldrig flere (Salzman, 2017). Til gengæld kan de eksisterende bitcoins splittes op, såfremt en mindre værdi ønskes.

2.3.2 Oprettelse af en digital wallet

For at kunne handle med bitcoins skal der først oprettes en *digital wallet*, der, som ordet antyder, blot er en slags digital tegnebog. Den bruges til at opbevare, sende og modtage bitcoins eller andre kryptovalutaer. Der findes en lang række hjemmesider, hvorpå disse wallets kan oprettes, men der er stor forskel på, hvor pålidelige de er samt hvilke oplysninger, der kræves ved oprettelsen (Karame, mfl., 2016; Section 2.4).

Figuren illustrerer en case, hvor det fremgår, hvordan en handel i bitcoins mellem to personer foregår. Personerne benævnes Alice og Bob. Med udgangspunkt i figur 2.1 har Alice en wallet, og det er fra denne, hun i *step 1* sender en bitcoin til Bobs wallet. I hver af disses personlige wallets fremgår alle tidligere ind- og udgående transaktioner. Selve transaktionen sker ved hjælp af en form for ”nøgler”, hvilket ikke fremgår af figur 2.1. For at muliggøre transaktionen skal der både bruges en offentlig og en privat nøgle. Den offentlige nøgle bruges til at definere modtageren, og må derfor gerne deles med andre. Her skal Alice således bruge Bobs offentlige nøgle, hvis hun skal kunne sende en bitcoin til ham. Alice skal herefter bruge en privat nøgle, der er skabt af hendes egen wallet til at verificere, at den pågældende bitcoin, som ønskes anvendt, faktisk tilhører hende, idet hun tidligere har modtaget rettighederne hertil i forbindelse med en anden transaktion (Karame, mfl., 2016; Section 4.1). På den måde angiver den private nøgle en slags digital signatur, som er beviset for, at Alice i dette eksempel har rettigheden til at disponere over den pågældende bitcoin. Private nøgler må derfor ikke videregives, da andre i så fald vil kunne overtage rettighederne og sende disse bitcoins til sin egen wallet. Det nævnes flere gange her, at der ved overførsel af en bitcoin overføres en rettighed. Dette bliver et væsentlige element senere i specialet.

Transaktionen mellem Bob og Alice forbindes herefter med en række andre transaktioner, jf. *step 2* på figur 2.1, i en slags kasse (herefter blok) og netværkets computere kæmper med at verificere transaktionerne ved hjælp af matematiske gåder. Hele processen sker på utallige computere med

enorme kapaciteter verden over, og den, der først finder "løsningen", tilføjer blokken med transaktioner til den eksisterende kæde (blockchain), jf. *step 4*. Der dannes en ny blok hvert tiende minut (Salzman, 2017). Derefter opdateres den pågældende blockchain i *step 5* på de øvrige computere i netværket, således at de nye transaktioner er delt med alle. Herefter kan Alice derfor ikke anvende den samme bitcoin igen, da et forsøg på dette vil give en fejlmelding i systemet. På den måde sikres det, at en konkret bitcoin ikke kan sendes fra samme wallet to gange.

2.3.3 Udskillelse af nye bitcoins

Som afsluttende punkt i *step 6* belønnes den computer, der løste gåden, med en foruddefineret mængde helt nye bitcoins. Denne tildeling vil efterfølgende fremgå af en ny påbegyndt blok i samme blockchain. Processen kaldes *mining* og er måden, hvorpå der løbende frigives nye bitcoins til systemet. Mængden af bitcoins kan derfor ikke reguleres eller påvirkes på samme måde som eksempelvis pengesedler, der udstedes af Nationalbanken i Danmark. Derfor er der heller ikke nogen, der kan påvirke inflationen i forhold til mængden af bitcoins, og kursen bestemmes derfor udelukkende af udbud og efterspørgsel. Hvorvidt dette er en fordel eller en ulempe er et aktuelt diskussionsemne blandt fortalere og kritikere, men vil ikke blive behandlet yderligere i dette speciale.

2.4 Anvendelsesområder for bitcoins

Det er netop blevet beskrevet, hvordan transaktioner samt frigivelse af nye bitcoins teknisk set foregår. Nu er spørgsmålet, hvad bitcoins egentlig kan anvendes til. Det er derfor valgt, at det følgende afsnit præciserer de nuværende anvendelsesmuligheder for bitcoins. Dette leder samtidig videre til, hvilke forskellige incitamenter, der kan være for at anskaffe bitcoins. Sidstnævnte er relevant, da hensigten med anskaffelsen senere vil få betydning for den regnskabsmæssige behandling.

2.4.1 Bitcoins som betalingsmiddel

Den oprindelige hensigt med at skabe en digital valuta i form af bitcoins var som nævnt, at denne skulle anvendes som et fælles og uafhængigt betalingsmiddel på tværs af landegrænser (Lauersen, m.fl., 2014; 89). Det er allerede en realitet, da flere virksomheder tager imod bitcoins som betaling for både produkter og tjenesteydelser.

Konceptet bag bitcoins er som nævnt, at der er tale om et kollektivt fællesskab, som alle kan deltage i på lige fod med andre. Enhver person kan derfor let og uden yderligere accept begynde at modtage og sende Bitcoins inden for få minutter. Dette kan både gøres som privatperson, men ligeledes også som virksomhed. Alle betalinger sker hurtigt, og når først en transaktion er gennemført, vil det aldrig være muligt at trække den tilbage igen. Betalingerne er derfor endelige fra transaktionstidspunktet, og der betales kun et beskedent betalingsgebyr (DanskBitcoinforening.dk). Det kan være tiltalende i private og i særdeleshed erhvervsmæssige sammenhænge, hvor specielt mindre og nystartede virksomheder kan drage fordel af den øjeblikkelige betaling med lave betalingsgebyr. Dog bør det i den sammenhæng vurderes, om de pågældende fordele kan opveje risikoen for udsving i værdien.

2.4.1.1 Mulighederne for, at anvende bitcoins som betalingsmiddel

Til at vurdere hvor udbredt det er at anvende bitcoins som betalingsmiddel, er det i indeværende afhandling valgt at se på, hvor mange forskellige muligheder, forbrugeren har for at betale med bitcoins hos forskellige virksomheder. Dette gøres med baggrund i en artikel fra 99Bitcoins, der senest er opdateret den 15. marts 2018 (Chokun, 2018). Her listes alle de virksomheder, som ifølge kilden, accepterer bitcoins som betalingsmiddel. Listen rummer kun knap 100 virksomheder, hvilket må anses som et meget begrænset antal på verdensplan.

Selvom det kan diskuteres, hvor pålidelig den omtalte kilde er, og hvorvidt antallet af virksomheder, der modtager bitcoins som betaling er højere, vurderes det ikke at være alment udbredt at anskaffe og anvende bitcoins som betalingsmiddel. En af grundene hertil formodes at være, at bitcoins forbindes med en meget volatil kurs. Det medfører, at en afsender risikerer at betale for et produkt med en mængde bitcoins, der efterfølgende stiger væsentligt i værdi, og derfor bliver betydeligt mere værd end det købte produkt.

Ligeledes gælder det for virksomheder, der accepterer bitcoins som betaling. Her risikeres det, at den modtagne mængde bitcoins efterfølgende falder i værdi og bliver langt mindre værd, end da de blev modtaget.

Det skal dog nævnes, at den omvendte situation ligeledes kan forekomme, hvilket formodentlig er det, som de virksomheder, der vælger at modtage bitcoins som betaling, håber på. I den forbindelse

kan der forsigtigt argumenteres for, at et valg om at modtage bitcoins som betaling nærmere sker på baggrund af spekulationsmæssige årsager, end fordi den enkelte virksomhed mener, at det er en god og sikker måde at modtage betalinger. Spekulationen består i, at virksomheden må forvente, at kursen stiger, hvorfor der opnås en gevinst. Derudover formodes der også at være virksomheder, der blot vælger at acceptere bitcoins for at understøtte og bidrage til den teknologiske udvikling.

2.4.1.2 Ulemper ved bitcoins som betalingsmiddel

Betaling med bitcoins er ikke reguleret i lovgivningen, hvorfor brugerne heller ikke er omfattet af betalingstjenesteloven. Den har ellers til formål blandt andet at beskytte mod misbrug og lignende. Det betyder, at anvendelse af bitcoins som betalingsmiddel sker på eget ansvar, og brugerne har derfor ikke samme muligheder for erstatning ved tab, som hvis fiat penge anvendes. Uanset bevæggrundene for at acceptere bitcoins som betaling vurderes det at ske i et meget begrænset omfang, og det er derfor nødvendigt at se på, hvilke alternative incitamenter, der kan være for at anskaffe bitcoins.

2.4.2 Bitcoins som investering

Det blev ovenfor konkluderet, at der på nuværende tidspunkt kun er begrænsede muligheder for at anvende bitcoins som betalingsmiddel. Den primære begrundelse bunder i de store udsving i værdien. Omvendt er det de voldsomme udsving i værdien, der gør, at mange ser bitcoins som et muligt investeringsobjekt. Dette uddybes nedenfor.

Særligt i år 2017 gennemgik kursen på bitcoins voldsomme udsving. Det fremgår tydeligt af nedenstående graf, der viser udviklingen i prisen pr. bitcoin i US dollars i år 2017. Året startede med en kurs på US dollars 964 for én bitcoin. Den steg herefter drastisk og nåede sit hidtidige maksimum den 17. december 2017 på omkring US dollars 20.000. Prisen er således forstørret med faktor 20 på knap et år, jf. graf 2.2.

Graf 2.2: Bitcoin Charts

Kilde: Coinmarketcap.com 2, Cryptocurrency Market Capitalizations, Bitcoin (BTC). Link: <https://coinmarketcap.com/currencies/bitcoin/#charts>

Herefter faldt kursen igen, og året blev afsluttet med en kurs på omkring USD 14.000 for en enkelt bitcoin. De voldsomme udsving i 2017 vurderes at være den primære årsag til, at bitcoins for mange er blevet et interessant investeringsprojekt. Samtidig er disse udsving en af årsagerne til, at bitcoins adskiller sig væsentligt fra penge i traditionel forstand. En væsentlig egenskab for penge er nemlig, at værdien er stabil og reguleres af centralbanker. Det medfører, at købekraften som udgangspunkt ikke ændres væsentligt fra dag til dag. Ovenstående graf er et tydeligt bevis for, at det samme ikke gør sig gældende for bitcoins. Det skyldes, at denne er helt uden forankring af værdien, hvorfor værdien kan stige og falde markant indenfor en meget kort tidshorisont. Netop derfor er der mange, der ser en mulighed for at opnå en hurtig gevinst, hvorfor bitcoins er interessante som investering.

Det kan også være årsagen til, at bitcoins i mange tilfælde associeres med værdipapirer. Værdipapirer er en samlebetegnelse for flere finansielle instrumenter og angiver eksempelvis, at indehaveren besidder et ejerskab, et tilgodehavende eller en rettighed. Fælles for disse er, at værdipapiret udtrykker en omsættelig værdi, der giver indehaveren et definerbart værd. Uanset hvilken type værdipapir der er tale om, vil der derfor opstå en slags kontraktforhold. Et eksempel kan være aktier. Ved køb af aktier i et selskab opnås en ret til en andel i virksomheden. Indehaveren opnår derfor en form for ejerskab, som eksempelvis medfører en ret til udbytte, såfremt dette forekommer. Som ”modydelse” for dette betales et beløb til virksomheden. Dette er ikke på samme måde gældende for

bitcoins. Bitcoins styres som nævnt decentralt og har kun en værdi, fordi befolkningen tillægger dem en værdi. Derfor er der heller ikke noget bagvedliggende, der garanterer en modydelse eller en fremtidig værdi. Bitcoins giver således ikke ret til noget specifikt, men har udelukkende træk i lighed med værdipapirer, da det i øjeblikket er muligt at omsætte bitcoins til fiat penge. Der er dog ingen garanti for, at dette også vil være tilfældet i fremtiden. Derfor kan der argumenteres for, at bitcoins helt grundlæggende adskiller sig fra værdipapirer i traditionel forstand.

2.4.3 Bitcoins som værdidepot

Et andet omtalt emne er, at Bitcoins som nævnt kan handles anonymt uden ekstern kontrol af transaktioner. Det muliggør blandt andet, at mennesker, der lever i lande med korrupte retssystemer, har mulighed for lettere at beskytte og eventuelt skjule deres ressourcer (Olesen, 2014). Samtidig kan der sendes midler på tværs af landegrænser helt uden, at statslige magthavere eller andre kan spore det. På den måde kan bitcoins anvendes som en mulighed for at modtage og opbevare værdier anonymt. I den forbindelse er det også værd at nævne, at en af de egenskaber, der ofte fremhæves som en fordel ved bitcoins, er, at der ikke forekommer forskellige kurser i forskellige lande. En bitcoin udgør det samme i Danmark, som den eksempelvis gør i USA. Og så alligevel ikke helt. Det er tidligere konkluderet, at det endnu ikke er særlig udbredt at anvende bitcoins som betalingsmiddel. Derfor formodes anvendelsen primært at vedrøre opbevaring af værdier eller køb af bitcoins som investering. For at skabe en egentlig værdi for indehaverne kræver begge forhold, at de pågældende bitcoins veksles om til fiat penge. Det kan eksempelvis være i form af kroner, US dollars eller euro og sker oftest og med størst sikkerhed ved hjælp af en af de mange forskellige børser, der handler med kryptovalutaer. Derfor kan der argumenteres for at brugen af bitcoins på nuværende tidspunkt alligevel kan påvirkes af forskellige valutakurser, om end det kun er i begrænset omfang. En uddybning heraf følger i det kommende afsnit.

2.4.4 Køb og salg af bitcoins

Der findes flere forskellige måder, hvorpå det er muligt komme i besiddelse af bitcoins. Disse dækker over:

- At modtage bitcoins, der udskilles i forbindelse med *mining*
- At modtage bitcoins fra en privatperson – eventuelt som en slags betaling
- At købe bitcoins ved hjælp af en dansk (eller udenlandsk) forhandler
- At handle direkte hos krypto-børserne

I nærværende afsnit vil fokus være på, hvordan bitcoins købes og sælges ved hjælp af enten en forhandler eller via en krypto-børs, hvilket udgør de to sidstnævnte punkter. I den forbindelse kan det nævnes, at forskellen på, om bitcoins købes via en forhandler eller en krypto-børs er, at en forhandler enten fungerer som mellemed eller selv har en beholdning, hvorfra der sælges, mens en krypto-børs blot har til formål at ”parre” købere og sælgere.

Bitcoins er ikke forbundet med én bestemt valuta og kan derfor handles i en hvilken som helst mønt, såfremt udbyder og efterspørger er enige herom. Derfor kan bitcoins heller ikke konsekvent måles eller sammenholdes med en bestemt international valuta. Dog ses det, at kurserne på de største og mest anerkendte krypto-børser oftest fremgår i enten Euro eller US dollars. Som eksempler på sådanne børser kan nævnes Kraken.com, hvor der handles i euro, samt IQOption.com, hvor kursen fremgår i US dollars.

2.4.4.1 Køb i danske kroner

Ud over krypto-børser findes der også eksempler på danske hjemmesider, hvorpå det er muligt at købe og sælge bitcoins, hvor kurserne fremgår i danske kroner. Her kan man hurtigt få opfattelsen af, at der er tale om en dansk krypto-børs, men det er ikke tilfældet. Hjemmesiden fremkommer i stedet som en forhandler eller vekselerer.

Grundet en initierende undren over hvordan priserne fastsættes i danske kroner, er der taget uformel kontakt til BetterCoins.dks supportlinje. Mailkorrespondancen fremgår af bilag 1. Spørgsmålet omhandlede, hvordan hjemmesiden fastsætter prisen i danske kroner og i den forbindelse også, om en eventuel udbetaling påvirkes af forskellige valutakurser. Til dette svarede stifteren af hjemmesiden, at den kurs BetterCoins.dk anvender, kommer fra den anerkendte krypto-børs Kraken.com. Her handles der i Euro, og BetterCoins.dks valutaomregning fra euro til danske kroner sker til kurs 745, jf. bilag 1. Grundet fastkurspolitikken argumenterer stifteren endvidere for, at en eventuel udbetaling ikke vil blive påvirket af ændringer på valutamarkedet. Begrundelsen med fastkurspolitik kan dog ikke anvendes i helt samme grad, hvis der handles på en dansk hjemmeside, hvor prisen eksempelvis fastsættes efter kursen på en amerikansk krypto-børs, hvorpå kursen bestemmes i US dollars. Også her formodes det nemlig, at de danske forhandlere selv foretager valutaomregningen, hvilket sjældent antages at være til fordel for forbrugeren. Dette antages, da det

må forventes, at den pågældende forhandler både ønsker at opnå en fortjeneste i forbindelse med transaktionen, og derudover samtidig vil sikre sig imod volatiliteten i kursen.

På trods af at der kun er taget kontakt til en enkelt forhandler via en supportfunktion, vurderes det plausibelt, at prisfastsættelsen hos forskellige danske såvel som udenlandske forhandlere, der ikke har funktion som en direkte børs, sker på baggrund af kursen på de mere anerkendte børser. I den forbindelse formodes det ligeledes, at det er de enkelte forhandlere selv, der definerer, hvordan valutaomregningen skal ske og til hvilken kurs. Derfor kan der også forekomme væsentlige forskelle i de priser, som de forskellige forhandlere tilbyder, hvorfor der kan være fordel i at undersøge priserne hos flere forhandlere, før der handles.

2.4.4.2 Kursen på internationale krypto-børser

Det blev ovenfor forklaret, hvordan de danske forhandlere fastsætter deres kurs efter de større og mest anerkendte krypto-børser. Men hvordan bestemmes kursen på disse børser?

Kursen bestemmes på samme måde, som ved almindelige børser - nemlig på baggrund af udbud og efterspørgsel. På de forskellige krypto-børser handles der i forskellige valutaer, og prisen pr. bitcoin fastsættes ud fra udbuddet og efterspørgslen på den enkelte børs. Grundet nutidens teknologi og befolkningens mulighed for frit at vælge, hvilken børs de ønsker at handle på, vil priserne dog i mange tilfælde følges ad. Alligevel forekommer der afvigelser, hvilket åbner op for muligheden for arbitrage. Dette er i begrænset omfang muligt ved handel på de forskellige krypto-børser, mens det i højere grad kan forekomme ved køb og salg via forskellige forhandlere. Det skyldes, at kurserne som nævnt fastsættes af forhandleren selv (dog med baggrund i en børs), hvorfor der ikke altid overensstemmelse mellem de metoder, der anvendes til prisfastsættelsen. Derfor antages det, at større forskelle i kurser kan forekomme her.

2.4.4.3 Kan kursen på bitcoins blive negativ?

Som anført tidligere har kursen på bitcoins gennemgået nogle bemærkelsesværdige udsving og kritikere påpeger, at bitcoins har træk som en økonomisk boble, der kan briste når som helst (Hofrichter, 2018). Derfor vurderes det relevant at vurdere, hvorvidt kursen på bitcoins kan blive negativ. Det har dog ikke været muligt at finde eksisterende litteratur, der besvarer dette spørgsmål. Derfor bygger det følgende afsnit udelukkende på forfatterens egne tanker.

Kursen på bitcoins menes at være udtryk for tilliden til valutaen. Det skyldes, at en stigende tillid stimulerer efterspørgslen. Stiger efterspørgslen mere end udbuddet, stiger kursen. Omvendt må det ligeledes gælde, at såfremt tilliden mindskes, falder efterspørgslen og dermed også kursen. Forsvinder efterspørgslen helt, antages værdien derfor at falde til nul. Om det medfører, at bitcoins ”dør” helt eller blot lægges i bero, indtil tilliden eventuelt genetableres, vides ikke. Men for at der kan blive tale om en negativ værdi, må der skulle være en modpart, der kan gøre krav på beløbet.

Som beskrevet under afsnittet vedrørende blockchain-teknologien frigives nye bitcoins løbende som en belønning til de computere, der løser de matematiske gåder. Når nye bitcoins frigives, sker det således som en slags betaling. Her opnår den løsende computer en gevinst, mens der ikke er en modpart som samtidig pådrages en forpligtelse.

På baggrund af ovenstående vurderes det derfor, at der er en potentiel risiko for, at bitcoins ”dør” eller lægges i bero, såfremt tilliden brister, og værdien falder til nul. Ved frigivelsen er der dog ikke en modpart, som pådrages en forpligtelse, og det vurderes derfor, at der ikke er mulighed for, at værdien kan blive negativ. Derfor kan investorer og andre, der vælger at anskaffe bitcoins i værste fald miste det investerede beløb, men vurderes ikke at kunne pådrages en yderligere forpligtelse.

2.5 Delkonklusion

Kapitlets overskrift lød: *Hvad er bitcoins?* Til dette spørgsmål kan der helt overordnet svares, at bitcoins er en digital valuta baseret på blockchain-teknologien. For et mere uddybende svar må det konkluderes at en beskrivelse af, hvordan handler med bitcoins fungerer, samt hvad bitcoins kan anvendes til er nødvendig.

I forbindelse med beskrivelsen af blockchain-teknologien blev der argumenteret for, at overførsler af bitcoins mellem aktører medfører overførsel af en rettighed. For at opnå rettigheden til en bitcoin skal den således sendes til en wallet. Når en bitcoin derefter anvendes, videreføres den nævnte rettighed, hvorefter modtageren nu har beføjelsen til at anvende den pågældende bitcoin.

En sådan rettighed åbner for en række forskellige anvendelsesmuligheder. Disse dækker blandt andet over anvendelse som betalingsmiddel, et muligt investeringsobjekt eller som værdidepot. Mest udbredt vurderes i skrivende stund at være at erhverve bitcoins som et investeringsobjekt.

Kapitel 3: Årsregnskabslovens opbygning

3.1 Årsregnskabsloven

Fælles for alle danske virksomheder er, at de hver især udgør en regnskabsmæssig enhed, og derfor skal aflægge et årligt regnskab (Christensen, m.fl., 2014; 15). Med primær baggrund i de juridiske forskelle samt virksomhedernes størrelse stilles der forskellige krav til regnskabsaflæggelsen. I indeværende speciale tages der som nævnt udgangspunkt i den danske årsregnskabslov, og ved hjælp af denne stilles en række grundlæggende krav til årsrapporten.

3.1.1 Årsregnskabslovens historiske udvikling

Årsregnskabsloven har været udsat for mange ændringer set i et historisk perspektiv. Ved seneste ændring kom den mest omfattende ajourføring siden lovens ikrafttræden i år 2001. Den medbragte knap 200 ændringer og benævnes med lov nummer 738 af 1. juni 2015 (Steffensen 2, m.fl., 2016; 86). Ændringerne trådte med få undtagelser i kraft fra det regnskabsår, der begyndte den 1. januar 2016 eller senere. Den primære baggrund for ajourføringen var, at der i EU d. 26. juni 2013 blev vedtaget et nyt regnskabsdirektiv, der erstatter det 4. og 7. direktiv. Derudover havde ajourføringen til formål at lette de administrative byrder for små virksomheder samt at foretage en IFRS-tilpasning af de danske regler (Steffensen 2, m.fl., 2016; 86). Ajourføringen var så omfattende, at den efterfølgende i daglig tale benævnes som den ”nye” årsregnskabslov, selvom der rent lovteknisk blot er tale om en ajourføring (Beierholm, 2015; 5). I de følgende afsnit henvises der flere gange til ajourføringen af årsregnskabsloven hvilket altså henviser til den her anførte ajourføring.

3.1.2 Årsregnskabslovens anvendelsesområde

Årsregnskabsloven finder som udgangspunkt anvendelse for alle danske erhvervsdrivende virksomheder, dog med undtagelse af finansielle- og visse offentlige virksomheder, jf. årsregnskabslovens § 1. Det er dog ikke ensbetydende med, at alle virksomheder skal aflægge årsrapport efter de samme bestemmelser. Årsregnskabsloven inddeler nemlig de erhvervsdrivende virksomheder i to, hvoraf den ene halvdel har pligt til at aflægge årsrapport, mens den anden halvdel ikke har, men frivilligt kan vælge at gøre det alligevel (EY, 2016/17; 24). Her er det dog vigtigt at understrege, at selvom en virksomhed er fritaget for at aflægge årsrapport efter årsregnskabsloven, er det ikke ensbetydende med, at der ikke skal føres regnskab – det skal alle erhvervsdrivende.

3.1.3 Byggeklodsmodellen

Årsregnskabslovens § 3 definerer hvilke virksomheder, der har pligt til at aflægge årsrapport. Det gælder eksempelvis kapitalsselskaber samt interessent- og kommanditselskaber, hvor henholdsvis interessent eller komplementar ikke er en fysisk person. Virksomheder, der ikke har pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabsloven, dækker omvendt over eksempelvis virksomheder med personligt ansvar. Men for at loven kan rumme regnskabsregler for alle virksomheder, der har pligt til eller selv vælger at aflægge årsregnskab, er den opbygget efter en struktur, der kaldes for *byggeklodsmodellen*. Den fremgår af nedenstående figur 3.1.

Figur 3.1: Byggeklodsmodellen

Klasse D Børsnoterede og statslige aktieselskaber	Børsnoterede og statslige aktieselskaber uanset størrelse
Klasse C Store virksomheder	Store virksomheder Balance >156 mio. kr. Omsætning >313 mio. kr. Ansatte >250
Mellemstore virksomheder	Mellemstore virksomheder ^{1,2} Balance 44-156 mio. kr. Omsætning 89-313 mio. kr. Ansatte 50-250
Klasse B Små virksomheder	Små virksomheder ¹ Balance 0-44 mio. kr. Omsætning 0-89 mio. kr. Ansatte 0-50
Mikrovirksomheder	Mikrovirksomheder ¹ Balance 0-2,7 mio. kr. Omsætning 0-5,4 mio. kr. Ansatte 0-10
Klasse A Meget små virksomheder omfattet af LEV og personlige virksomheder	Meget små virksomheder omfattet af LEV og personlige virksomheder uanset størrelse

1) Der skal skiftes klasse, hvis 2 af de 3 kriterier overskrides i 2 på hinanden følgende år.
2) Visse mellemstore dattervirksomheder kan vælge at aflægge årsrapport efter regnskabsklasse B, når visse betingelser er opfyldt.

Kilde: Ernst & Young P/S, (2016/2017). *Indsigt i årsregnskabsloven*. 3. udgave. Side 28.

Formålet med byggeklodsmodellen er at inddеле virksomheder i fire forskellige regnskabsklasser (A, B, C og D). Regnskabsklasserne definerer efterfølgende hvilke lovmæssige krav, den enkelte virksomhed skal overholde. Udgangspunktet er her, at jo lavere en regnskabsklasse en virksomhed tilhører, desto færre regnskabsmæssige krav skal virksomheden overholde.

3.1.3.1 Modellens opbygning

Selve opbygningen af byggeklodsmodellen skal betragtes som fire klodser, der lægges oven på hinanden som følge af, at de regnskabsmæssige krav stiger, jo længere man bevæger sig op. Modellens nederste kasse omfatter regnskabsklasse A, der dækker over virksomheder, der frivilligt aflægger årsrapporter, der benyttes overfor omverdenen (Steffensen 2, m.fl., 2016; 90). Denne klods indeholder derfor de laveste og mest grundlæggende regler, som alle regnskabsklasser skal følge. Herefter udbygges kravene i takt med, at der ”lægges flere klodser på”. Opbygningen indebærer derfor eksempelvis, at klasse C virksomheder skal overholde samme krav som regnskabsklasse A og B, blot tillagt yderligere lovmæssige bestemmelser. Fordelen ved denne struktur er, at det er lettere for de enkelte virksomheder under hver regnskabsklasse at klarlægge, hvad der er nødvendigt at overholde. Modellens opbygning beskrives yderligere i årsregnskabslovens § 7, der ligesom ovenstående figur fastlægger, at det er henholdsvis balancesum, omsætning og antal ansatte, der bestemmer, hvilken regnskabsklasse en pågældende virksomhed tilhører. Det gælder dog ikke børsnoterede- og statslige aktieselskaber uanset størrelse, da disse automatisk vil være klasse D virksomheder. De skal derfor følge de internationale regnskabsstandarder. Derudover skal det nævnes, at en virksomhed først skifter regnskabsklasse, såfremt at to af de tre kriterier overskrides i to på hinanden følgende år, jf. årsregnskabslovens § 7, stk. 2.

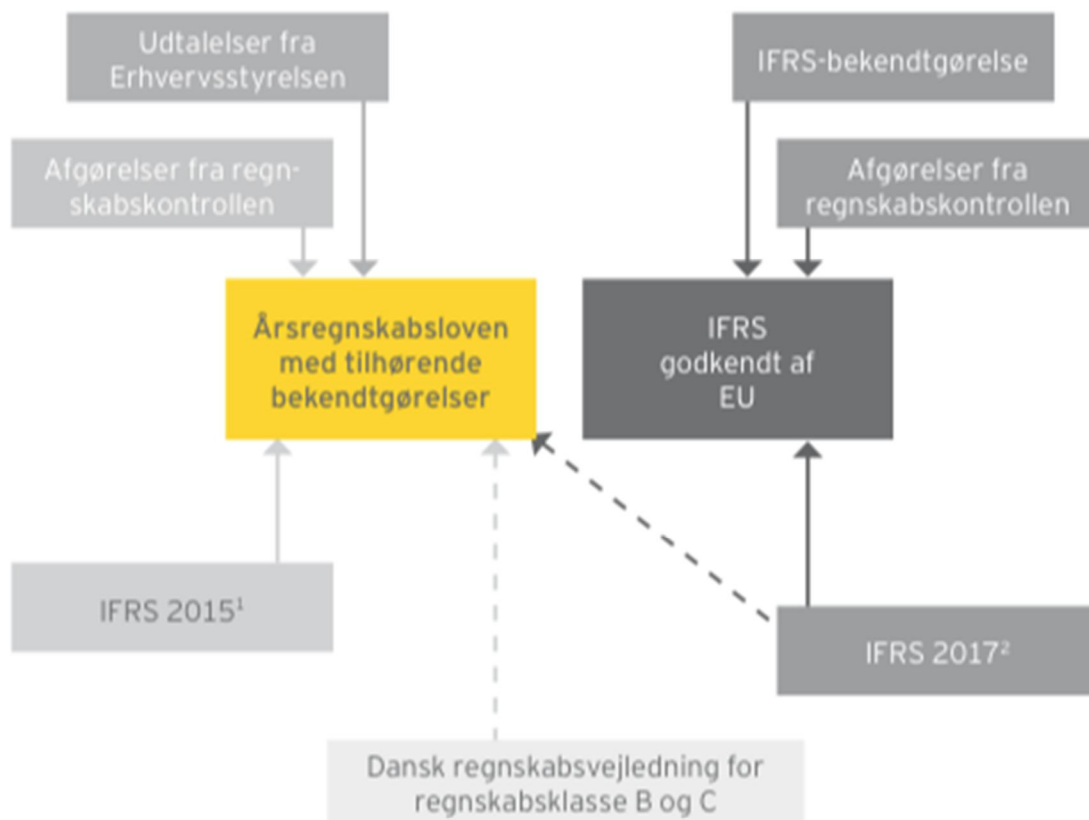
Byggeklodsmodellen bidrager på den måde til at overskueliggøre lovens bestemmelser for de enkelte regnskabsaflæggere. Til trods for, at det tydeliggøres hvilke bestemmelser, der er gældende i de forskellige regnskabsklasser, kan der stadig opstå behov for præcisering eller uddybelse af meningsindholdet i paragrafferne. Til dette kan forskellige fortolkningsbidrag anvendes.

3.2 Fortolkningsbidrag

Årsregnskabslovens bestemmelser kan af og til være svære for regnskabsaflæggerne at gennemskue i praksis. Samtidig forekommer der også områder, hvor der ikke eksisterer regler i årsregnskabsloven, eller hvor de eksisterende bestemmelser ikke er tilstrækkeligt detailregulerede til at udfylde generalklausulen om et retvisende billede. I den forbindelse kan der opstå behov for hjælp til præcisering og fortolkning af loven, hvilket kan opnås på flere forskellige måder.

Som nævnt under afgrænsningen er der i Danmark som udgangspunkt valgfrihed mellem anvendelse af årsregnskabsloven og de internationale regnskabsstandarde. Selvom indeværende speciale er skrevet med udgangspunkt i årsregnskabsloven, vil regnskabsaflæggelsen altid have en nær kobling til de internationale regnskabsstandarde. Det skyldes blandt andet, at årsregnskabslovens bestemmelser hovedsageligt er defineret med baggrund i de internationale regnskabsstandarde. Derfor anvendes de også som et af de primære fortolkningsbidrag. Derudover kan udtalelser fra Erhvervsstyrelsen, afgørelser fra regnskabskontrollen samt den danske regnskabsvejledning for regnskabsklasse B og C virksomheder ligeledes agere fortolkningsbidrag til lovens bestemmelser. Visuelt kan fortolkningsgrundlaget se ud således:

Figur 3.2: Fortolkningsgrundlag – Valgfrihed mellem to regnskabsgrundlag

- 1) IFRS anno 2015 kan ikke på alle punkter anvendes til at udfylde af bestemmelserne i årsregnskabsloven.
- 2) Gældende IFRS kan ikke på alle punkter anvendes til at udfylde bestemmelserne i årsregnskabsloven.

Kilde: Ernst & Young P/S, (2016/2017). *Indsigt i årsregnskabsloven*. 3. udgave. Side 48.

Den regnskabsmæssige behandling af bitcoins er fortsat så nyt et område, at der endnu ikke foreligger udtalelser fra Erhvervsstyrelsen, der direkte henviser til området. Det samme gør sig gældende for afgørelser fra regnskabskontrollen, men sådanne bidrag inddrages dog alligevel i indeværende speciale i det omfang afgørelsernes indhold vurderes som anvendelige inputs i analysens senere diskussioner.

I indeværende afhandling vurderes de primære fortolkningsbidrag derfor at være de internationale regnskabsstandarder fra år 2015. Derudover anvendes den danske regnskabsvejledning for regnskabsklasse B og C, der er udsendt af FSR - danske revisorer ved foreningens Regnskabstekniske Udvalg. Denne kan frivilligt anvendes af regnskabsaflæggere, såfremt det ønskes.

3.2.1 De internationale regnskabsstandarder som fortolkningsbidrag

I forbindelse med ændringslov nr. 738 af 1. juni 2015 blev årsregnskabslovens regler for indregning og måling i høj grad tilpasset de internationale regnskabsstandarder (Beierholm, 2016; 140). Derfor er udgangspunktet også, at det er de gældende IFRS anno 2015, der skal anvendes som lovens primære fortolkningsgrundlag (EY, 2016/17; 46).

Udover IFRS anno 2015 er det præciseret i lovbemærkningerne, at fremtidige IFRS-standarder også kan anvendes til at udfylde årsregnskabslovens rammebestemmelser (Lovforslag nr. L 117; 47). Her forudsættes det dog, at disse ikke er i strid med årsregnskabslovens ordlyd eller med regnskabsdirektivet. Der kan på baggrund heraf argumenteres for, at der er sikret et solidt fremtidigt fortolkningsgrundlag for årsregnskabsloven. Det begrundes med, at de internationale regnskabsstandarder allerede indeholder detaljerede regler, og at disse løbende ændres, opdateres og fornyes. Det forventes at ske i et langt højere tempo, end det er tilfældet med årsregnskabsloven. Derfor formodes det, at der vil forekomme tilfælde, hvor de internationale regnskabsstandarder tager højde for nye typer af transaktioner og begivenheder før årsregnskabsloven gør (Lovforslag nr. L 117; 47). Dette vil med stor sandsynlighed også blive tilfældet med den regnskabsmæssige behandling af bitcoins, da det forventes, at de internationale regnskabsstandarder nedfælder brugbare bestemmelser, før årsregnskabsloven gør. Det skal dog understreges, at regnskabsstandarder, der opstår eller opdateres efter ændringsloven, alene kan anvendes som fortolkningsbidrag i det omfang, anvendelsen ikke strider mod specifikke bestemmelser i årsregnskabsloven. Derudover må de

eventuelle nye eller opdaterede internationale regnskabsstandarter heller ikke være i strid med dem, der var gældende på tidspunktet for vedtagelsen af ændringslov nr. 738 af 1. juni 2015.

3.2.2 Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder

Ud over de internationale regnskabsstandarter kan den danske regnskabsvejledning også anvendes til at uddybe årsregnskabslovens paragraffer. Regnskabsvejledningen er opdateret i år 2016 og er derfor ajourført i forhold til de nye regler i årsregnskabsloven. Hensigten med regnskabsvejledningen er, at den kan anvendes som inspirationskilde og hjælp til fortolkning af årsregnskabslovens bestemmelser. I forbindelse med dette speciale har regnskabsvejledningen primært været anvendt som hjælp til at definere konkrete betegnelser, såsom *finansielle aktiver* for i den forbindelse at kunne vurdere, om ledelsen kan klassificere bitcoins under den pågældende definition. Det skal dog nævnes, at der ikke er krav om, at ledelsen anvender regnskabsvejledningen – dette er blot en mulighed.

Før det overhovedet er nødvendigt at vurdere, om der er behov for fortolkningsbidrag, må der opstilles nogle generelle retningslinjer for, hvordan årsrapporten skal udformes og hvilke formål, der skal opfyldes.

3.3 Et retvisende billede

Uanset størrelse, juridisk form og pligt til at udarbejde årsrapport udarbejdes det årlige regnskab af den enkelte virksomheds ledelse, mens det ofte anvendes af forskellige beslutningstagere uden for virksomheden. Det må i den forbindelse formodes, at der ikke altid er fuldstændigt sammenfald mellem de økonomiske interesser, og det kan derfor forventes, at de informationer, som regnskabsbrugerne efterspørger, ikke altid er dem, som ledelsen er interesseret i at stille til rådighed. For at imødekomme dette opstilles der en række generelle krav til, hvordan årsrapporten skal udformes for at sikre, at den bliver tilstrækkeligt informativ for regnskabsbrugerne. Dette gøres med udgangspunkt i årsregnskabslovens § 11, der indeholder en generalklausul.

3.3.1 Generalklausulen i årsregnskabslovens § 11

Generalklausulen i årsregnskabslovens § 11 bestemmer, at den overordnede målsætning for regnskabsaflæggelsen er ”et retvisende billede”. Da der er tale om en generalklausul, bevirker det, at

alle lovens paragraffer skal fortolkes i overensstemmelse med denne. Der stilles i den forbindelse et lovmæssigt krav om, at årsregnskabet skal give et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultat, mens ledelsesberetningen skal give en retvisende redegørelse.

Et retvisende billede dækker derfor over et udtryk for, at årsrapporten skal give et realistisk helhedsindtryk af den pågældende virksomheds økonomiske forhold, således at årsrapporten kan anvendes i forskellige beslutningsprocesser. For at lette overholdelsen af dette er der i årsregnskabsloven indføjet en begrebsramme tilsvarende den, der kendes fra de internationale regnskabsstandarder. Denne skal ses som en overordnet ramme, der blandt andet opstiller årsrapportens formål, grundlæggende begreber og sammenhænge systematisk (Steffensen 2, m.fl., 2016; 92).

3.4 Begrebsrammens

Begrebsrammen udgør lovens teoretiske fundament og har blandt andet til formål at gøre de abstrakte paragraffer i loven lettere anvendelige for virksomhederne. Der er således ikke tale om en egentlig regnskabsstandard, hvorfor begrebsrammen heller ikke kan tilsidesætte faktiske standarder eller lovmæssige reguleringer. Den skal derimod blot betragtes som en slags hjælp til at uddybe generalklausulens krav om et retvisende billede. Dette sker ved at opstille nogle generelle retningslinjer for, hvordan årsregnskabet bedst udformes, for at det bliver mest informativt for regnskabsbrugerne.

3.4.1 Begrebsrammens fem niveauer

Begrebsrammen kan inddeles i fem niveauer. Heraf udgør de to øverste niveauer en hjælp til at definere målsætning og krav til regnskabsaflæggelsen, mens de tre nederste niveauer bidrager med mere konkrete definitioner og indregningskriterier. De underliggende niveauer skal altid udledes af overliggende niveauer. Sammenlagt skal det i forbindelse med regnskabsaflæggelsen gerne medvirke til, at lovens formuleringer bliver lettere at omsætte og anvende for dem, som aflægger regnskabet. Visuelt kan begrebsrammen se ud således:

Figur 3.3: Begrebsrammens fem niveauer

Kilde: Ernst & Young P/S, (2016/2017). Indsigt i årsregnskabsloven. 3. udgave. Side 57.

3.4.2 Niveau 1 – Brugernes informationsbehov

Som nævnt foreskriver generalklausulen i årsregnskabslovens § 11, at årsregnskabet skal give et retvisende billede, mens ledelsesberetningen skal give en retvisende redegørelse. I den forbindelse er både formålet med og kvalitetskravene til årsregnskabet yderst væsentlige. Disse defineres i årsregnskabslovens § 12, og skal være opfyldt, før årsrapporten kan leve op til kravet om et retvisende billede. Heraf beskrives formålet med regnskabet, jf. § 12, stk. 2 under begrebsrammens første niveau, mens kvalitetskravene, jf. § 12, stk. 3 uddybes under niveau to.

Ud fra årsregnskabslovens § 12, stk. 2 bestemmes det, at formålet med årsrapporten er at give oplysninger, der støtter regnskabsbrugerne i deres økonomiske beslutninger. For at opfylde dette skal årsrapporten indrettes efter brugernes typiske informationsbehov.

Herunder oplistes der i loven tre beslutningsopgaver, der dækker over:

1. Placering af regnskabsbrugernes egne ressourcer
2. Ledelsens forvaltning af virksomhedens ressourcer
3. Fordeling af virksomhedens ressourcer

Disse er baseret på antagelser om finansielle brugeres mest betydelige informationsbehov (Steffensen 2, m.fl., 2016; 202).

Herunder kan de typiske regnskabsbrugere helt overordnet defineres som dem, hvis økonomiske beslutninger normalt må forventes at blive påvirket af en årsrapport. Loven indeholder endvidere en (ikke udtømmende) opremsning af mulige regnskabsbrugere, men disse varierer alt efter den enkelte virksomheds art, størrelse og interesse fra offentligheden (EY, 2016/17; 60). Opremsningen i loven markerer de grupper, der typisk har interesse i forhold til de anførte beslutningsopgaver ovenfor. Essensen er blot, at der oftest er tale om en række forskellige regnskabsbrugere, hvorfor regnskaberne skal udformes således, at flest muligt tilgodeses. Forenklet kan det derfor udledes af begrebsrammens første niveau, at formålet med årsrapporten er at afdække brugernes informationsbehov. Det sker, når oplysningerne i årsrapporten indrettes således, at de støtter de finansielle brugere i deres økonomiske beslutninger. Derfor er det nødvendigt at huske dette, når det senere overvejes, hvordan bitcoins bør klassificeres og behandles regnskabsmæssigt. Her skal der således tages stilling til, hvilken klassifikations- og indregningsmulighed, der bedst muligt opfylder regnskabsbrugernes informationsbehov og dermed støtter de finansielle brugere i deres økonomiske beslutninger.

3.4.3 Niveau 2 – Kvalitetskrav

For at årsrapporten kan opfylde brugernes informationsbehov og give et retvisende billede, stilles der krav til kvaliteten af de oplysninger, som årsrapporten skal indeholde. Kravene fremgår af lovens § 12, stk. 3 som blandt andet foreskriver, at årsrapporten skal udarbejdes således, at den oplyser om forhold, der normalt er relevante for regnskabsbrugere. Samtidig fremgår det, at oplysningerne skal være pålidelige i forhold til, hvad regnskabsbrugere normalt forventer. Kvalitetskravene til årsrapportens informationer er hovedsageligt opstillet som en hjælp til regnskabsaflæggerne, når valg af regnskabspraksis og behovet for at supplere med oplysninger ud over lovens krav skal overvejes (Steffensen 2, m.fl., 2016; 205). Særligt sidstnævnte antages at være relevant i regnskaber, hvor bitcoins indgår. Begrundelsen uddybes under afsnit 3.4.3.1 *Relevans*.

Selve vurderingen af forskellige posters relevans og pålidelighed kan løbende ændre sig i takt med virksomheden og markedets udvikling. Derfor må informationerne løbende revurderes, hvorfor der normalt bør tages stilling til dette hvert år (Steffensen 2, m.fl., 2016; 206).

3.4.3.1 Relevans

For at vurdere om oplysninger er relevante, er det nødvendigt at se tilbage på begrebsrammens første niveau, hvor de tre beslutningsopgaver blev oplistet. Vurderingen af om en oplysning er relevant, skal nemlig ske i sammenhæng med disse tre opgaver (Steffensen 2, m.fl., 2016; 206). På baggrund heraf vurderes relevansen ud fra, om en regnskabsbruger ville disponere anderledes, hvis en udeladt information havde været indarbejdet i årsrapporten (EY, 2016/17; 61). Er det tilfældet, må den pågældende oplysning vurderes som relevant.

Her vurderes oplysninger om besiddelse af bitcoins at være relevante i forhold til regnskabsbrugernes eventuelle dispositioner. Dette kan blandt andet begrundes med, at en stor del af befolkningen har stærke holdninger enten for eller imod brugen af bitcoins. Derfor kan der argumenteres for, at en regnskabsbruger potentielt ville disponere anderledes, såfremt denne blev oplyst om, at en del af virksomhedens midler står i bitcoins. Et andet argument for at indregning af bitcoins vurderes relevant, bunder i den svingende kurs. Selvom det endnu ikke er vurderet hvilken indregningsmetode, der bidrager bedst til et retvisende billede, vil de følgende argumenter være gældende, uanset om der indregnes til kostpris eller dagsværdi.

Uanset indregningsmetode kan der forekomme tilfælde, hvor indregningsværdien af bitcoins er meget lav grundet den svingende kurs. På baggrund af dette formodes optimister at skønne en fremtidig stigning, hvilket kan påvirke deres økonomiske dispositioner. Samtidig formodes det også, at det kan påvirke kritikeres handlinger, da disse eksempelvis kan have en holdning om, at bitcoins er en økonomisk boble, der formodes at bryde inden længe. Argumentet for, at bitcoin-kritikere vil handle ud fra en viden om, at virksomheden besidder disse, forstærkes yderligere, såfremt de pågældende bitcoins har en høj indregningsværdi på statusdagen. Det skyldes, at kritikere formodes at argumentere for, at virksomhedens indregnede værdi ikke er et udtryk for den reelle værdi, da værdien af bitcoins kan ændre sig markant indenfor en kort tidshorisont.

3.4.3.2 Pålidelighed

Ud over kravet om relevans stilles der også krav om, at oplysningerne skal være pålidelige i forhold til, hvad regnskabsbrugere normalt måtte forvente. Her skal det understreges, at der ikke foreligger et krav om, at alt skal kunne opgøres og efterregnes med fuldstændig nøjagtighed. I stedet er det nærmere et krav om, at de forudsætninger, som ledelsen lægger til grund for vurderingerne, i et rimeligt omfang skal kunne efterprøves og dermed være verificerbare. Endvidere forlanger pålidelighedskravet, at oplysningerne skal afspejle virkeligheden så rigtigt som muligt. Her er det væsentligt, om regnskabet udarbejdes under den transaktionsbaserede eller den værdibaserede regnskabsteori. Det skyldes, at den transaktionsbaserede regnskabsteori tillægger resultatopgørelsen størst informationsværdi for regnskabsbrugere, mens den værdibaserede regnskabsteori tillægger balancen størst informationsværdi (Elling, 2017; 82).

I forbindelse med de løbende ændringer af årsregnskabsloven arbejdes der mod, at de værdibaserede regnskaber opnår status som grundlæggende regnskabsprincip, mens det transaktionsbaserede regnskab er mere sekundært. Derfor overgår lovens bestemmelser mere og mere til de værdibaserede regnskabsprincipper, hvilket medfører, at der sigtes mod at opgøre de reelle værdier på statustidspunktet frem for historiske kostpriser (EY, 2016/17; 61). Tidligere, hvor det transaktionsbaserede regnskab var det primære, kunne kravet om pålidelighed være skyld i, at relevante forhold såsom eksempelvis op- og nedskrivninger blev fravalgt eller ikke indregnet, da gevinsten/tabets ikke var konstateret ved en transaktion. På den måde kunne regnskabsbrugere gå glip af viden omkring relevante økonomiske tendenser i virksomheder (Steffensen 2, m.fl., 2016; 206).

I forlængelse heraf kan der argumenteres for, at indregning af bitcoins i et transaktionsbaseret regnskab ikke ville give et retvisende billede, da den volatile kurs gør, at den historiske kostpris sjældent er udtryk for den reelle værdi. Anvendes der i stedet et værdibaseret regnskab, lægges fokus ikke på den nøjagtige verificerbarhed men nærmere på, at eksempelvis en revisor kan tage stilling til rimeligheden af de forudsætninger, som ledelsen lægger til grund for vurderingerne (Steffensen 2, m.fl., 2016; 206). Derfor formodes det, at kravet om, at oplysningerne skal være pålidelige i forhold til, hvad regnskabsbrugere normalt forventer, opfyldes bedst ved anvendelse af den værdibaserede regnskabsteori, hvor balancen som nævnt er i centrum.

Ud over det overordnede krav om at oplysningerne i årsrapporten skal være pålidelige, anvendes pålidelighedskravet også i en mere konkret sammenhæng. Pålidelighedskravet er nemlig basal i forhold til at bestemme, hvornår henholdsvis aktiver og forpligtelser skal indregnes i balancen. Dette fremgår af årsregnskabslovens § 33, stk. 1-3, der blandt andet foreskriver, at aktiver og forpligtelser skal indregnes i balancen, såfremt værdien kan måles pålideligt. Dette vurderes eksempelvis at være tilfældet, såfremt et aktiv er handlet på et aktivt marked. Derfor vil det senere både blive diskuteret, hvorvidt bitcoins opfylder lovens teoretiske definition af et aktiv og i forlængelse deraf, hvorvidt bitcoins kan anses som værende handlet på et aktivt marked.

3.4.3.3 Sammenfatning

Begrebsrammens andet niveau definerer dermed to væsentlige kvalitetskrav til årsrapporten. Dette sker ved at kræve at de oplysninger, ledelsen afgiver, både skal være relevante og pålidelige. Sammenholdes begrebsrammens to øverste niveauer, udtrykker de sammenlagt, hvilke rammer årsrapporten bør udvikle sig indenfor for at opfylde generalklausulen om et retvisende billede. De følgende niveauer giver herefter nogle mere konkrete vejledninger til, hvordan årsrapportens enkeltdele bør behandles. Men før dette kan ske, opstilles der en række grundlæggende forudsætninger, som bliver præsenteret i følgende afsnit.

3.4.4 Grundlæggende forudsætninger

Både § 11 og § 12, der sammen udfylder begrebsrammens to øverste niveauer, omhandler kravet om et retvisende billede. For igen at tilsigte dette er der i årsregnskabslovens § 13, stk. 1 opstillet ni grundlæggende forudsætninger, der skal lægges til grund for regnskabsaflæggelsen. Disse er baseret på regnskabsdirektivets artikel 6 (Lovforslag nr. L 117; 147) og skal som udgangspunkt altid overholdes. For at sikre et retvisende billede skal årsrapporten derfor ligeledes udarbejdes efter disse (Steffensen 2, m.fl., 2016; 209). Frem for en redegørende gennemgang af alle ni punkter er det her valgt blot at henvise til § 13, stk. 1, såfremt læseren ønsker en uddybning. Dette gøres, da forudsætningerne indeholder de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, hvilket skaber en mere overordnet ramme, og i mindre omfang kan konkretiseres i forhold til indregningen af bitcoins.

3.4.5 Niveau 3 – Definition af elementer

I begrebsrammens tredje niveau skal årsrapportens elementer defineres. Dette sker på baggrund af årsregnskabslovens bilag 1 C, hvor definitionerne fortrinsvist retter sig mod balancens poster. Dette

stemmer således overens med den værdibaserede regnskabsteori. At udgangspunktet er balancen skyldes, at indregning i resultatopgørelsen sker med afsæt i balancens aktiver og forpligtelser. Det begrundes med, at en post først indregnes i resultatopgørelsen, såfremt den enten ikke opfylder definitionen på et aktiv eller en forpligtelse, eller hvis den opfylder definitionen men ikke de nævnte kriterier for, hvornår noget må indregnes i balancen i henhold til årsregnskabslovens § 33, stk. 1-3. Derfor defineres først balancens poster, hvorefter de poster, der ikke opfylder definitioner og krav til at være en balancepost, skal indregnes i resultatopgørelsen.

Den væsentligste definition i henhold til, hvordan bitcoins skal behandles regnskabsmæssigt, vurderes at være aktiv-definitionen. Derfor diskuteres det senere i kapitel 4, hvorvidt bitcoins opfylder årsregnskabslovens definition af et aktiv eller ej.

3.4.6 Niveau 4 – Indregning og måling

Under begrebsrammens fjerde niveau fastsættes kriterierne for, hvornår og hvordan aktiver og forpligtelser kan og skal indregnes i balancen. Det vurderes ikke at være relevant at uddybe disse, før der er taget stilling til, hvordan bitcoins bør klassificeres. Derfor uddybes punktet ikke yderligere her, men gennemgås under de klassifikationsmuligheder, hvor det vurderes relevant.

3.4.7 Niveau 5 – Klassifikation

Begrebsrammens sidste niveau har til formål at organisere de poster, der indregnes bedst muligt. Der sker her både klassifikation af balancens, resultatopgørelsens og pengestrømsopgørelsens (såfremt der udarbejdes en) poster. Dette gøres for at give regnskabsbrugerne et bedre indblik i virksomhedens økonomiske forhold, aktivitet og struktur. Aflægges der regnskab i henhold til årsregnskabsloven, fremgår skemakravene i lovens bilag 2, hvor der opstilles skemaer for, hvordan de forskellige regnskabsposter skal klassificeres og opstilles.

3.5 Delkonklusion

På baggrund af dette kapitel kan det konkluderes, at årsregnskabsloven ved hjælp af byggeklodsmodellen letter regnskabsaflæggernes mulighed for at afveje hvilke regnskabsmæssige krav, der skal overholdes. Selvom disse præciseres, kan der dog stadig opstå situationer, hvor

årsregnskabslovens bestemmelser ikke er tilstrækkelige. I sådanne tilfælde er der behov for hjælp til uddybning eller fortolkning. Til vurderingen af hvordan bitcoin skal behandles regnskabsmæssigt, er det primært de internationale regnskabsstandarder, regnskabsvejledningen samt afgørelser fra regnskabskontrollen, der senere vil udgøre bidragene til fortolkning.

Derudover kræver årsregnskabsloven helt overordnet, at årsregnskabet skal give regnskabsbrugerne et retvisende billede. Dette fastslås i en generalklausul og uddybes gennem lovens begrebsramme. Begrebsrammen systematiserer blandt andet målsætning, krav, definitioner og indregningskriterier, og ved brug af denne tilsigtes det således at opfylde lovens generalklausul. Begrebsrammens niveauer er derfor også relevante i det følgende kapitel, da disse må inddrages, før det kan vurderes, hvorvidt de valgte metoder bidrager tilstrækkeligt til et retvisende billede.

Kapitel 4: Hvordan bør bitcoins behandles regnskabsmæssigt?

4.1 Indledning til analysen

For at nå et skridt nærmere en besvarelse af projektets problemformulering er formålet i det følgende kapitel at diskutere de mest oplagte muligheder for, hvordan bitcoins kan klassificeres regnskabsmæssigt. Da området som nævnt er ureguleret og litteraturen er sparsom, tages der udgangspunkt i beskrivelsen af bitcoins i kapitel 2 samt rapporten fra AASB. Rapporten fra AASB er oprindeligt udarbejdet i forbindelse med et møde i the Accounting Standards Advisory Forum (ASAF), og på baggrund af rapportens indhold stilles der en række spørgsmål til forummet. Formålet med rapporten var at belyse de forskellige problemstillinger, som den stigende interesse for kryptovalutaer har medført. Derudover argumenteres der i rapporten for, at IASB bør udforme en ny international standard, der kan varetage og danne retningslinjer for området (Venter, 2016; 3). Dette er endnu ikke sket, hvorfor den pågældende rapport anses som det bedste foreløbige bud på, hvordan bitcoins bør behandles regnskabsmæssigt i henhold til de internationale regnskabsstandarder.

4.1.1 Udgangspunkt i årsregnskabsloven

Da specialet udarbejdes med afsæt i årsregnskabsloven, vil den følgende analyse fortsat tage udgangspunkt i denne. I de tilfælde hvor årsregnskabslovens definitioner eller bestemmelser ikke vurderes tilstrækkelige, vil den ovennævnte rapport blive anvendt som inspirationskilde, mens de internationale regnskabsstander samt FSRs regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder som nævnt vil blive anvendt som fortolkningsbidrag.

For at sikre overholdelse af årsregnskabslovens generalklausul vedrørende et retvisende billede tager analysen ligeledes udgangspunkt i årsregnskabslovens begrebsramme. Da begrebsrammens to øverste niveauer primært anvendes til at definere målsætning samt generelle krav til regnskabsaflæggelsen, vil fokus primært være på begrebsrammens tre nederste niveauer. Da begrebsrammens underliggende niveauer altid skal udledes af de overliggende niveauer, antages det indledningsvist, at de to øverste niveauer ”opfyldes”. Analysen tager derfor primært afsæt i begrebsrammens tredje niveau, hvorefter de efterfølgende niveauer gennemgås, såfremt det vurderes relevant. Når det til sidst er valgt, hvilken regnskabsmæssig behandling der vurderes mest hensigtsmæssig, diskuteres det, hvorvidt denne bidrager tilstrækkeligt til et retvisende billede ud fra begrebsrammens to øverste niveauer.

4.1.2 Analysens opbygning

For at begrænse analysens omfang er der udvalgt to indledende spørgsmål samt fire klassifikationsmuligheder, som i det følgende vil blive behandlet. Der kan med sikkerhed argumenteres for flere alternative klassifikationsmuligheder, men de nedenstående er valgt, da de både stemmer overens med dem, der diskuteres i rapporten fra AASB og ligeledes kan kobles sammen med beskrivelsen af, hvad bitcoins er i henhold til specialets kapitel 2.

For at sikre en mere overskuelig struktur i kapitlet, er det valgt at opstille kapitlets primære overskrifter visuelt på nedenstående figur.

Figur 4.1: Opbygning af kapitel 4

Kilde: Egen tilvirkning

Før det er relevant at diskutere, hvilken type aktiv bitcoins bør klassificeres som, må det først sikres, at bitcoins opfylder definitionen af et aktiv i henhold til årsregnskabslovens bilag 1 C. Derudover er det relevant at vurdere, hvorvidt bitcoins handles på et aktivt marked, da dette kan være afgørende for hvilke målegrundlag, der kan anvendes ved indregning i årsregnskabet.

De resterende fire punkter i figur 4.1 udgør de udvalgte og diskuterbare muligheder for, hvordan bitcoins bør klassificeres og behandles regnskabsmæssigt. Disse punkter kan kobles sammen med beskrivelsen af bitcoins i henhold til afhandlingens kapitel 2. Her blev det blandt andet beskrevet, at

den oprindelige hensigt med at skabe en kryptovaluta var, at den skulle anvendes som betalingsmiddel. Derfor rejses der et spørgsmål om, hvorvidt bitcoins kan klassificeres som en likvid beholdning. Ligeledes blev det beskrevet, at bitcoins i et større omfang anses som et investeringsobjekt. Derfor kan det også diskuteres, hvorvidt der er tale om et finansielt aktiv.

Alternativt må det også diskuteres, om bitcoins kan klassificeres som et immaterielt aktiv. Dette begrundes med, at det ligeledes i kapitel 2 blev beskrevet, at besiddelsen af bitcoins medfører en rettighed til at råde over de pågældende bitcoins. Når en transaktion gennemføres, overfører afsenderen rettigheden til at anvende den/de konkrete bitcoins til modtageren, der efterfølgende bliver indehaver af rettigheden.

Som sidste mulighed diskuteres det, hvorvidt bitcoins kan behandles som varebeholdning. Dette er særligt i henhold til situationer, hvor bitcoins alene besiddes med henblik på videresalg som et led i virksomhedens ordinære drift. Sådanne tilfælde antages at forekomme, da den volatile kurs skaber grundlag for store forretningsmæssige muligheder ved køb og salg af bitcoins.

4.2 Opfylder bitcoins årsregnskabslovens definition af et aktiv?

Ifølge begrebsrammens tredje niveau defineres årsrapportens elementer i årsregnskabslovens bilag 1 C. Derfor er det også her, årsregnskabslovens definition af et aktiv findes. Den fastslår, at aktiver defineres som:

Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden. (Årsregnskabsloven bilag 1 C)

Denne definition har sin oprindelse i IASBs begrebsramme og stemmer overens med den definition af et aktiv, der fremgår af IAS 38.

4.2.1 Er bitcoins et aktiv?

Definitionens første del bestemmer, at der skal være tale om en ressource, der er under virksomhedens kontrol, og som er et resultat af en tidligere begivenhed.

4.2.1.1 Ressource

Der kan først argumenteres for, at der ér tale om en ressource, da bitcoins i skrivende stund kan anvendes både som betalingsmiddel eller kan sælges og omsættes til fiat penge. Derudover er der også tidligere argumenteret for, at kursen på bitcoins ikke kan blive negativ, hvilket ligeledes understøtter, at der må være tale om en ressource.

4.2.1.2 Under virksomhedens kontrol

Definitionens krav om, at ressourcen skal være under virksomhedens kontrol vurderes som opfyldt, da handel med bitcoins foregår via en wallet. Denne vil som minimum være bundet op af en personlig e-mail og kode, hvortil der ofte vil være yderligere krav til personlige oplysninger. Derfor er det som udgangspunkt kun en enkelt person eller en virksomhed, der har adgang til den pågældende wallet, hvorfra der kan modtages, købes, sendes og opbevares bitcoins. Har en virksomhed derfor et indestående i en wallet, er det kun virksomheden selv, der kan disponere herover.

4.2.1.3 Resultat af tidligere begivenhed

For at vurdere om der er tale om et resultat af en tidligere begivenhed, kan det nævnes, at der er tre muligheder for, at komme i besiddelse af bitcoins. Mulighederne dækker over:

- At købe bitcoins via en forhandler eller en krypto-børs
- At modtage bitcoins der frigives i forbindelse med transaktionsgodkendelser til dem, som stiller computerkraft til rådighed og dermed fungerer som "miners"
- At modtage bitcoins fra andre - oftest som betaling

Det er altså kun muligt at komme i besiddelse af bitcoins, såfremt en af ovenstående begivenheder har fundet sted. Derfor vurderes det, at besiddelsen af bitcoins opfylder kravet om, at være en ressource, der er under virksomheden kontrol, og som er et resultat af en tidligere begivenhed.

4.2.1.4 Fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden

Den sidste del af definitionen går på, at det skal kunne forventes, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå virksomheden. Her antages det først, at bitcoins grundet decentraliseringen samt de nøje beskrevne bagvedliggende mekanismer fortsat vil bestå i fremtiden. Derudover er der tidligere argumenteret for, at værdien af bitcoins ikke kan blive negativ samt at det på nuværende tidspunkt er muligt at sælge bitcoins for fiat penge. På baggrund heraf kan der derfor argumenteres for, at det må

forventes, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå virksomheden, såfremt de pågældende bitcoins enten sælges eller alternativt anvendes som betalingsmiddel.

4.2.1.5 Opsummering

Ud fra ovenstående konkluderes det, at bitcoins opfylder årsregnskabslovens definition af et aktiv, og der arbejdes derfor videre med dette udgangspunkt. Dog skelner årsregnskabsloven mellem henholdsvis anlægs- og omsætningsaktiver, og da sondringen herimellem har betydning for opstilling og værdiansættelse af aktiver, må der redegøres for begge definitioner. Alternativt kan virksomheden vælge at opdele balancen i kort- og langfristede aktiver i overensstemmelse med skemakravene i skema 2 i årsregnskabslovens bilag 2. Her vil der i stor udstrækningen være sammenfald mellem kortfristede aktiver og omsætningsaktiver, ligesom langfristede aktiver definitions-mæssigt vil minde om anlægsaktiver. Derfor tages der blot udgangspunkt i en sondring mellem anlægs- og omsætningsaktiver.

4.2.2 Sondring mellem anlægs- og omsætningsaktiver

Definitions-mæssigt dækker et anlægsaktiv over et aktiv, der er bestemt til vedvarende eje eller brug for virksomheden (Årsregnskabsloven, bilag 1 C nr. 2). Mindre konkret er definitionen af omsætningsaktiver, da disse blot defineres som aktiver, der ikke er anlægsaktiver. Derfor er definitionen af et anlægsaktiv i centrum, når der skal differentieres mellem de to betegnelser. Som ovenfor anført, er anlægsaktiver per definition bestemt til vedvarende eje eller brug. Det må således være virksomhedens hensigt med at besidde eller bruge aktivet, der er afgørende for, om der er tale om et anlægs- eller omsætningsaktiv. Det betyder også, at værdien af selve aktivet som udgangspunkt er irrelevant for sondringen.

Før det er muligt at bestemme, hvordan bitcoins bør klassificeres, må ledelsen derfor tage stilling til, hvorvidt de erhvervede bitcoins er anskaffet med henblik på vedvarende eje eller brug. I henhold til skemakravene i skema 1 i årsregnskabslovens bilag 2 gælder det, at henholdsvis immaterielle, materielle og finansielle aktiver er anlægsaktiver. For at bitcoins kan klassificeres under disse, skal hensigten med anskaffelsen derfor være af længeresigtet karakter. På samme måde gælder, at varebeholdninger, tilgodehavender, værdipapirer og kapitalandele samt likvide beholdninger anses som omsætningsaktiver. For at bitcoins kan klassificeres herunder, skal der således være tale om situationer, hvor virksomhedens hensigt ikke har været ”vedvarende eje eller brug”. Der må derved

være tale om en mere kortsigtet hensigt. I de følgende diskussioner tages der udgangspunkt i, at både kort- og langsigtede intentioner kan forekomme.

4.3 Handles bitcoins på et aktivt marked?

I diskussionen om hvordan bitcoins bør behandles regnskabsmæssigt, er det relevant at vurdere, hvorvidt bitcoins kan anses som værende handlet på et aktivt marked. Dette er nemlig afgørende for hvilket målegrundlag, der skal anvendes ved indregning af bitcoins i årsregnskabet. Et aktivt marked kan ifølge årsregnskabslovens bilag 1 A, nr. 1 defineres som:

”Et marked, hvor transaktioner med aktivet eller forpligtelsen finder sted med tilstrækkelig hyppighed og i et tilstrækkeligt omfang til løbende at give prisfastsættelsesoplysninger.”

Denne definition er senest ændret i forbindelse med ajourføringen af årsregnskabsloven. Det skete for at tilpasse udtrykket til de internationale regnskabsstandarder, hvorfor betydningen af ovenstående nu tilsvarende definitionen af et aktivt marked i henhold til IFRS 13. Da årsregnskabsloven ikke selv uddyber definitionens ordlyd, må bestemmelserne i IFRS 13 anvendes som første fortolkningsbidrag. Dette gøres blandt andet, da der efter årsregnskabsloven anses at foreligge et aktivt marked i de tilfælde, hvor et værdipapir kan klassificeres som niveau 1 i IFRS 13 regi (Steffensen, m.fl.; 2016; 1232). Derfor antages det samme at gælde, såfremt det vurderes, at bitcoins kan klassificeres som niveau 1 i henhold til IFRS 13.

For at kunne opgøre dagsværdien med klassifikation som niveau 1 i dagsværdihierarkiet skal markedsmetoden kunne anvendes. Ved markedsmetoden anvendes kurser og andre relevante oplysninger, der er genereret af faktiske markedstransaktioner. Markedstransaktionerne skal involvere identiske eller sammenlignelige aktiver eller forpligtelser. Derfor lægges der ved niveau 1-input både vægt på, at kunne bestemme:

1. det primære marked for aktivet eller forpligtelsen eller, hvis der ikke er et primært marked, det mest fordelagtige marked for aktivet eller forpligtelsen samt
2. hvorvidt virksomheden kan indgå i transaktioner for aktivet eller forpligtelsen til prisen på det pågældende marked på målingstidspunktet. (IFRS 13.78)

Ved handel med bitcoins vurderes der ikke at foreligge ét primært marked, men i stedet en lang række forskellige markeder. Markederne udgøres af forskellige krypto-børser, hvorpå der løbende sker transaktioner. Her er det udelukkende transaktionerne, der bestemmer priserne ud fra udbud og efterspørgsel. Det, der blandt andet kan differentiere krypto-børser fra eksempelvis fondsbørser, er forskellen i det, der udbydes. På krypto-børser udbydes forskellige kryptovalutaer, der ligesom bitcoins kun foreligger elektronisk. På en fondsbørs udbydes eksempelvis forskellige virksomhedsaktier. Bitcoins er således bare en type kryptovaluta, der udbydes, ligesom en Maersk-aktie eksempelvis er en type værdipapir, der udbydes.

Der findes en lang række forskellige krypto-børser, og uanset hvor de pågældende bitcoins handles, vil de indholdsmæssigt være identiske såfremt stykstørrelsen er enslydende. Dog er det ikke ensbetydende med, at kursen pr. bitcoin vil være den samme på de forskellige krypto-børser. Et eksempel herpå kan ses på nedenstående oversigt, der sammenholder kurserne på forskellige anerkendte krypto-børser ved handel med bitcoins.

Tabel 4.2: BTC Top Markets

BTC Top Markets			
EXCHANGE	BUY/SELL	LAST PRICE	24H VOLUME
Bitfinex	▼ SELL	\$8,233.10	\$220,727,186
Coinbase	▲ BUY	\$8,239.00	\$71,512,157
Bitstamp	▲ BUY	\$8,237.87	\$66,996,539
HitBTC	▲ BUY	\$8,231.65	\$58,987,729
itBit	▼ SELL	\$8,242.92	\$43,690,748
Kraken	▲ BUY	\$8,236.30	\$38,413,795

Kilde: Blockchain Luxembourg S.A.R.L (18.05.18 - kl. 23:10) Top 10 Leaderboard. Link: <https://blockchain.info/markets>

Afvigelserne skyldes som nævnt, at det er udbud/efterspørgsel på den enkelte børs, der bestemmer kursen. Dog findes der en række forskellige hjemmesider tilsvarende den, som tabel 4.2 kommer fra. Her sammenholdes løbende købs- og salgspriser på de største børser. Derfor er det altid muligt at se, hvilken børs der tilbyder de gunstigste priser. Det mest fordelagtige marked i henhold til punkt 1 under IFRS 13.78 må derfor være den børs, der tilbyder den mest fordelagtige pris i den konkrete situation. Derudover kan der argumenteres for at uanset hvilken børs, der vælges, vil punkt to jf. IFRS 13.78 være opfyldt, da alle kan indgå transaktioner med bitcoins på de forskellige markeder på måletidspunktet, såfremt der oprettes en wallet.

På baggrund af ovenstående kan der både argumenteres for, at det mest fordelagtige marked kan bestemmes, samtidig med at virksomheden kan indgå transaktioner på det pågældende marked på måletidspunktet. Derfor vurderes punkterne i IFRS 13.78 at være opfyldt, hvorfor det må antages, at bitcoins kan klassificeres som niveau 1 i dagsværdihierarkiet i henhold til IFRS 13.

4.3.1 Tidligere afgørelser

Som yderligere argumentation for at bitcoins bør anses som værende handlet på et aktivt marked, kan der igen sammenlignes med en fondsbørs. Dette gøres, da en fondsbørs ifølge *Årsrapporten – Kommentarer til årsregnskabsloven* kan anses som et aktivt marked (Steffensen, m.fl., 2016; 1232). Hertil nævner samme kilde, at der ikke nødvendigvis skal være tale om et reguleret finansielt marked, før der kan være tale om et aktivt marked.

Det er valgt, at tage udgangspunkt i afgørelser og retspraksis, der tidligere har bestemt, hvornår der har været tale om et aktivt marked. Sådanne afgørelser eksisterer ikke med direkte henvisning til bitcoins, men i stedet med henvisning til dagsværdimåling ved handel med aktier. Selvom der kan argumenteres for, at en sammenligning mellem bitcoins og aktier i andre sammenhænge ikke er retvisende, vurderes det alligevel, at kunne sammenlignes i denne kontekst. Det skyldes, at indikationer på om der foreligger et aktivt marked eller ej, primært må bestemmes på baggrund af det daglige antal transaktioner samt af, hvor de omtalte aktiver handles. Derfor antages det, at betydningen af hvad der egentlig købes eller sælges i forbindelse med de pågældende transaktioner, er af sekundær karakter, i forhold til vurderingen af om der foreligger et aktivt marked eller ej.

Som nævnt anses en fondsbørs som et eksempel på et aktivt marked (Steffensen, 2016; 1232). Dog kan det diskuteres, hvorvidt alle noterede værdipapirer, der handles på en fondsbørs, kan anses som

værende handlet på et aktivt marked. Her tænkes der i særdeleshed på, om værdipapirer, der kun handles i et mindre omfang, ligeledes anses som værende handlet på et aktivt marked?

Det synes umiddelbart at være tilfældet i henhold til både europæiske og nationale afgørelser i regnskabskontrollen (Steffensen, m.fl., 2016; 1232). Dette understøttes blandt andet af en afgørelse fra 2009, hvoraf det fremgår, at det er Fondsrådets opfattelse, at det kun er i meget sjældne tilfælde, at børsnoterede aktier kan anses som handlet på ikke-aktive markeder (Fondsrådet, 2009; 16). De dengang gældende regler i den daværende anvendelsesvejledning 71 under IAS 39 (nu ophævet) bestemte, at et finansielt instrument havde en officiel kurs på et aktivt marked, når officielle kurser var tilgængelige på en børs, og når disse kurser repræsenterede faktiske markedstransaktioner. Derudover skulle transaktionerne jævnligt finde sted mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter. Hertil opstår der så et spørgsmål om, hvad ”jævnligt” dækker over?

I den konkrete afgørelse udgjorde ”jævnlig markedstransaktioner”, at de omfattede aktier var handlet på 84% af handelsdagene og med en stykstørrelse på over 1.000 på 68% af handelsdagene (Fondsrådet, 2009; 16). Det var således tilstrækkeligt, at der næsten dagligt var sket handler af en vis størrelse til at bestemme, at aktierne var handlet på et aktivt marked. Indholdet i den dengang gældende anvendelsesvejledning vurderes i vidt omfang at stemme overens med den nugældende definition af et aktivt marked i årsregnskabsloven. Anvendelsesvejledningen præciserede blot kravene, mens indholdet i begge tilfælde vurderes at bestemme, at der skal være tilstrækkeligt med faktiske transaktioner til, at en officiel kurs kan bestemmes.

Derudover kan en nyere og internationale afgørelse *EECS/0214-02 – Fair value of consideration paid in shares* fra år 2013 nævnes. Denne fremhæves af den europæiske værdipapir- og markedstilsynsmyndighed (ESMA), der i november 2014 udsendte et resume af en række udvalgte principielle afgørelser fra regnskabskontrollen i EU-landene. Afgørelsen vedrører en sag, hvor vederlaget i forbindelse med en virksomhedssammenslutning blev betalt i aktier. Diskussionen gik på, hvorvidt de overtagne aktier skulle indregnes til dagsværdi eller ej.

Aflæggerens begrundelse for, at der ikke var tale om et aktivt marked byggede blandt andet på et begrænset antal handler på den pågældende børs samt en meget volatil kurs på aktierne. Til grund for afgørelsen blev der lagt vægt på, at selvom handlerne havde været begrænset, var der alligevel sket daglige handler, hvilket blev vurderet tilstrækkeligt til, at der forelå et aktivt marked. Dette til trods

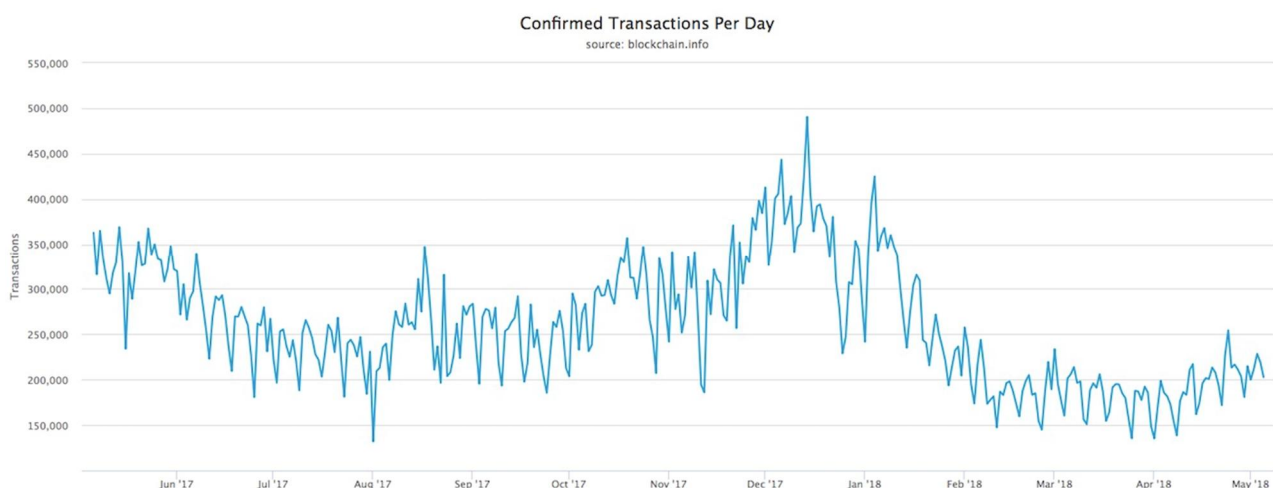
for en væsentlig reduktion i markeds kapitaliseringen samt en oplysning om, at ingen virksomheder havde søgt notering på det pågældende marked i de fem forudgående år (ESMA, 2014; 6-7).

På baggrund af ovenstående afgørelser kan der derfor argumenteres for, at der foreligger et aktivt marked, såfremt officielle kurser er tilgængelige på en børs, mens aktivet handles på daglig basis. Hvad en officiel kurs mere præcist dækker over uddybes ikke, men der antages at være tale om en kurs, der er gennemskuelig og offentligt tilgængelig. Dette må, jf. tidligere argumentation, siges at være tilfældet med bitcoins, da disse handles på en række forskellige krypto-børser. Krypto-børserne er åbne for alle uanset nationalitet, geografisk placering eller lignende faktorer, hvorfor der altid vil kunne foretages handler til den oplyste kurs.

4.3.2 Dagligt antal transaktioner i bitcoins

Det er netop vurderet, at officielle kurser anses som værende tilgængelige på en krypto-børs, og der er derfor tilbage at undersøge, om bitcoins handles på daglig basis. Dette er i høj grad tilfældet, jf. graf 4.3.

Graf 4.3: Confirmed Transactions Per Day

Kilde: Blockchain Luxembourg S.A.R.L (06.05.2018). Confirmed Transactions Per Day (1 year).

Link: <https://blockchain.info/charts/n-transactions?timespan=1year>

Figuren viser det daglige antal bekræftede transaktioner det seneste år. Om de pågældende transaktioner er sket som betalingsmiddel, handlet via en forhandler eller en krypto-børs angives ikke af kilden. Men da bitcoins fortsat ikke anses som et anerkendt betalingsmiddel antages det, at langt

størstedelen af de daglige transaktioner sker gennem forskellige krypto-børser. Samlet fremgår det, at der hver dag i det seneste år er foretaget minimum 130.000 transaktioner, mens gennemsnittet ligger på cirka 250.000 daglige transaktioner. Sammenholdes antallet med de ovennævnte afgørelser vurderes det at være tilstrækkeligt til, at der løbende gives oplysninger til prisfastsættelsen. Derfor kan der argumenteres for, at bitcoins kan anses som værende handlet på aktivt marked.

4.4 Klassifikation som en likvid beholdning

Før opfindelsen af digitale valutaer var der en almen accept og forståelse af, hvad likvider var. Derfor nævnes *likvid beholdning* og *cash* flere steder i årsregnskabsloven og de internationale standarder, uden at disse betegnelser defineres yderligere. Det skyldes en underforstået opfattelse af, hvad likvider dækker over. Det bør dog tages op til revision, da der med introduktionen af digitale valutaer er opstået et behov for en præcision af, hvad der kan betegnes som en likvid beholdning eller *cash*. Det skyldes helt grundlæggende, at bitcoins og andre digitale valutaer deler flere generelle egenskaber med penge, hvorfor der i nogle tilfælde kan argumenteres for, at disse også regnskabsmæssigt bør behandles ligeværdigt.

Den grundlæggende egenskab ved penge er, at de kan anvendes som betalingsmiddel. På samme måde er den oprindelige hensigt med bitcoins, at de skal anvendes som et betalingsmiddel. I kapitel 2 blev det dog fremlagt, at mulighederne for at anvende bitcoins som betalingsmiddel fortsat er begrænsede, men det er dog muligt. Derfor kan det forekomme, at bitcoins anvendes som et direkte alternativ til de velkendte fiat penge, og det er derfor fristende at overveje, hvorvidt bitcoins bør klassificeres som en likvid beholdning i balancen. Før det er muligt at vurdere dette, må det først præciseres, hvad betegnelsen *likvid beholdning* dækker over.

4.4.1 Likvid beholdning i henhold til Årsregnskabsloven

Ifølge årsregnskabslovens bilag 1 C punkt 6 indgår likvider under definitionen af et finansielt aktiv. Der fremgår dog ikke en yderligere beskrivelse, og det er derfor nødvendigt at hente inspiration til fortolkning i de internationale regnskabsstandarder.

4.4.2 Likvid beholdning i henhold til IFRS

Som hjælp til fortolkning af hvad likvider dækker over, anvendes hovedsageligt IAS 7 og IAS 32. Heraf fastlægger IAS 32 principperne for præsentation af finansielle instrumenter, mens IAS 7 opstiller krav til de informationer, der skal indgå i pengestrømsopgørelsen for at vise de historiske ændringer i virksomhedens likvider.

Af disse henvises der først til IAS 7, der definerer henholdsvis *cash* og *cash equivalents* i relation til klassifikation af likvider i pengestrømsopgørelsen (IAS 7.6). Definitionerne lyder således:

- *Cash comprises cash on hand and demand deposits*
- *Cash equivalents are Short-term, highly liquid investments that are readily convertible to known amounts of cash and which are subject to an insignificant risk of change in value*

Det antages, at samme definitioner er gældende under årsregnskabsloven (Steffensen, 2016; 1260).

Det skal nævnes, at der er forskel på, hvad der indgår i definitionen af likvider i henhold til pengestrømsopgørelsen sammenlignet med balancen. Dette kan potentielt skabe en mindre problematik. Et eksempel på en forskel kan være, at kortfristet gæld til kreditinstitutter, der forfalder på anfordring, i nogle tilfælde kan indgå som likvider i pengestrømsopgørelsen i henhold til IAS 7.8. I modsætning hertil kan gældsforpligtelser aldrig indgå som likvider i balancen. Det vurderes dog ikke at påvirke den følgende diskussion, da der blot er behov for en definitions-mæssig hjælp. Samtidig vurderes det, at bitcoins ikke umiddelbart kan associeres med nogen form for gældsforpligtelse.

Før der er et tilstrækkeligt grundlag til, at bestemme om bitcoins bør klassificeres som en likvid beholdning eller ej, må definitionerne *cash* og *cash equivalents* uddybes. Dette gøres i de følgende afsnit hver for sig.

4.4.2.1 Cash

Før fremkomsten af digitale valutaer var der som nævnt en alment udbredt opfattelse af, hvad *cash* indebar, og IAS 7 indeholder derfor ikke en yderligere forklaring. På samme måde indgår *cash* også under beskrivelsen af finansielle aktiver i IAS 32 – også uden direkte beskrivelse af, hvad betegnelsen dækker over. Der er dog i anvendelsesvejledning til IAS 32 givet en begrundelse for, hvorfor *cash* er et finansielt aktiv (IAS 32; AG3). Da årsregnskabslovens definition af finansielle aktiver i al

væsentlighed stemmer overens med IAS 32, antages det, at dennes anvendelsesvejledning ligeledes kan anvendes som hjælp til at klarlægge ordets indhold under årsregnskabsloven. Begrundelsen i anvendelsesvejledning 3 lyder således:

Currency (cash) is a financial asset because it represents the medium of exchange and is therefore the basis on which all transactions are measured and recognised in financial statements. A deposit of cash with a bank or similar financial institution is a financial asset because it represents the contractual right of the depositor to obtain cash from the institution or to draw a cheque or similar instrument against the balance in favour of a creditor in payment of a financial liability. (IAS 32; AG3).

Herunder opstår der først en undren over, at vejledningen anvender ordet *currency* synonymt med *cash*. At betegnelserne anvendes synonymt skyldes formegentligt, at den eneste *currency*, der hidtil har ageret udbredt betalingsmiddel, er de kendte fiat penge. Der har derfor ikke tidligere været behov for at præcisere begreberne. Men som der også er argumenteret for under afsnit 2.1.2 *Hvad er en digital valuta og digitale penge*, bør der grundet udviklingen og tilkomsten af alternativer skelnes mellem valutaer og penge.

Det antages, at det, som standarden henviser til, er fiat penge. Det begrundes blandt andet med, at en del af anvendelsesvejledningens argumentationen for, hvorfor likvider er et finansielt aktiv, er, at disse både udgør et betalingsmiddel og er den grundlæggende måleenhed, som finansielle standpunkter angives i. Der henvises altså til det betalingsmiddel, der også anvendes som måleenhed og derfor også må danne grundlag for indregning og måling af transaktioner, eksempelvis i årsregnskaber. Her vides det, at årsregnskaber på nuværende tidspunkt aflægges med fiat penge som måleenhed, hvilket forsigtigt understøtter, at det må være disse, anvendelsesvejledningen henviser til. Dog er anvendelsesvejledningen udformet på et tidspunkt, hvor der ikke forelå oplagte alternativer til de velkendte fiat penge. Derfor tages der eksempelvis ikke stilling til, om bitcoins (eller lignende) eventuelt i fremtiden kan anvendes som en finansiell måleenhed, såfremt de anerkendes som betalingsmiddel. Der vurderes derfor ikke at være tilstrækkeligt belæg til, at konkludere andet end at *cash*, jf. anvendelsesvejledningen, dækker over et betalingsmiddel. I henhold til IAS 7.6 fremgik det, at *cash* både kunne udtrykkes i *cash on hand* og *demand deposits*. Her antages det, at *cash on hand*

henviser til et betalingsmiddel i fysisk format, mens *demand deposits* må henviser til samme betalingsmiddel – blot foreliggende elektronisk.

Netop det elektroniske format antages at være det, anvendelsesvejledningens sidste del uddyber (IAS 32; AG3). Her henvises der til et indestående i en bank eller en anden finansiell institution. Om dette udelukkende kan være fiat penge i digital form, afgrænses ikke direkte i anvendelsesvejledningen. Derfor konkluderes der heller ikke noget endeligt ud fra anvendelsesvejledningens sidste del.

4.4.2.2 Sammenfatning

IAS 7s definition af *cash* lød ”*cash on hand and demand deposits*”, hvilket jf. ovenstående vurderes at kunne sammenkobles med af IAS 32s begrundelse for, hvorfor *cash* er et finansielt aktiv. Med baggrund i IAS 32 vurderes det, at *cash on hand* på nuværende tidspunkt antages at henviser til fysiske fiat penge, mens *demand deposits* må henviser til et indestående på en bankkonto eller i en anden finansiell institution. Dog er anvendelsesvejledningen ikke opdateret efter stigningen i interessen for digitale valutaer, og det vides derfor ikke, om ordlyden havde været anderledes, hvis de havde eksisteret, da vejledningen blev defineret. Derfor er det eneste, der konkluderes på baggrund af ovenstående, at *cash* dækker over et betalingsmiddel.

4.4.3 Opfylder bitcoins definitionen af *cash* i IAS 7?

Til vurderingen af hvorvidt bitcoins bør tillægges status som betalingsmiddel, henvises der først til specialets tidligere afsnit vedrørende de nuværende muligheder for netop at anvende bitcoins som betalingsmiddel. Her blev det på baggrund af en artikel fra 99Bitcoins fremlagt, at der i skrivende stund kun er omkring 100 virksomheder på verdensplan, der accepterer bitcoins som betalingsmiddel (Chokun, 2018). Igen kan kildens validitet diskuteres, men denne er i mangel på bedre valgt som grundlag alligevel. Derudover anvender AASB samme kilde (dog i en ældre version) til samme formål i deres rapport (Venter, 2016; 10).

Ud fra artiklen fra 99Bitcoins kan det igen konkluderes, at listen over virksomheder, der accepterer bitcoins, er meget begrænset set på verdensplan. På baggrund heraf vurderes det ikke at være alment udbredt at anskaffe og anvende bitcoins som betalingsmiddel.

Derudover kan der henvises til en skatteretlig afgørelse fra 2014 (SKM2014.226.SR). Her påtænkte en interessent i et interessentselskab at drive virksomhed helt uden brug af bankkonto og kontanter, men udelukkende ved brug af bitcoins. Derfor ønskede interessenten blandt andet svar på, hvorvidt kursen fra Mt. GOX, der er en anerkendt krypto-børs, kunne benyttes som måleenhed i den skattepligtige indkomstopgørelse. Derudover nævnes det i beskrivelsen af de faktiske forhold, at spørgeren havde til hensigt, at udskrive fakturaer i bitcoins uden påtrykt kroneværdi. Spørgeren mente her, at bitcoins udgjorde en valuta på linje med dollars eller euro. Den opfattelse var SKAT ikke enige i, hvilket blev begrundet med, at bitcoins:

- ikke reguleres af de globale valutamarkeders aktører,
- ikke undergives regulering af en centralbank,
- ikke kan fordres indfriet, og
- ikke er tilknyttet en stat eller et valutaområde

Derfor fandt SKAT ikke, at bitcoins udgjorde en officiel valuta i overensstemmelse med skattekontrollovens § 3 C. Derfor kan bitcoin-kursen heller ikke anvendes som grundlag for udarbejdelse af det skattemæssige årsregnskab (Kjærsgaard, 2018; 4). Samtidig fandt SKAT, at der ikke kan udstedes fakturaer i Bitcoins, da en faktura enten skal udstedes i danske kroner eller i en officiel fremmed valuta. Det krav opfylder bitcoins ikke, jf. ovenstående argumentation. Det kan i den forbindelse diskuteres, om en måleenhed, der ikke kan anvendes til udstedelse af fakturaer, alligevel kan udgøre et betalingsmiddel på niveau med fiat penge?

Til dette spørgsmål er det farligt at konkludere noget entydigt, men der kan igen henvises til anvendelsesvejledning 3 under IAS 32. Her betegnes *cash* blandt andet som “*the basis on which all transactions are measured and recognised in financial statements*”. Idet bitcoins ifølge SKAT ikke kan anvendes som måleenhed på en faktura, er det svært at se argumenterne for, at bitcoins opfylder denne beskrivelse.

Derudover er der fortsat heller ingen offentlige instanser, der har anerkendt bitcoins som et lovligt betalingsmiddel. Tværtimod peger alle formelle synspunkter mere i retningen af direkte advarsler. Som eksempel herpå, kan nævnes en advarsel udsendt af The European Securities and Market Authority¹, the European Banking Authority² og the European Insurance and occupational Pensions

---

¹ Herefter ESMA

² Herefter EBA

Authority³ (The three ESAs', 2018). Advarslen går på anvendelse af virtuelle valutaer generelt, men da bitcoins fortsat er den største og mest udbredte, vurderes den i høj grad at henvende sig til brugere af bitcoins. Her lægges der vægt på, at bitcoins hverken er understøttet af et håndgribeligt aktiv eller er reguleret af statslige autoriteter. Derudover er forbrugerne heller ikke beskyttet af lovmæssige reguleringer (The three ESAs', 2018; 1). Det skyldes hovedsageligt, at bitcoins ikke har en definerbar bagvedliggende udsteder, som de lovmæssige krav kan rettes mod (Lauersen, 2014; 87). Handel med bitcoins eller andre kryptovalutaer er derfor forbundet med høj risiko, hvorfor forbrugerne advares mod det. Advarslen vurderes både at gælde anvendelse af bitcoins som betalingsmiddel og som et muligt investeringsobjekt.

Denne advarsel fra ESMA, EBA og EIOPA er langt fra enestående, og disse autoriteter har også tidligere udsendt advarsler. Det danske finanstilsyn har valgt af støtte op om advarslerne (Finanstilsynet, 2018).

På baggrund af ovenstående må det derfor konkluderes, at bitcoins endnu ikke er anerkendt som et alment, udbredt eller lovligt betalingsmiddel. Da det tidligere blev konkluderet, at essensen af IAS 7s ordlyd var, at *cash* primært henviste til et betalingsmiddel, må det derfor erkendes, at bitcoins ikke opfylder denne definitionen på nuværende tidspunkt.

4.4.3.1 *Cash equivalents*

Det blev ovenfor konkluderet, at bitcoins ikke vurderes at opfylde definitionen af *cash* i henhold til IAS 7. Det kan dog fortsat stadig diskuteres, hvorvidt bitcoins kan betegnes som *cash equivalents*, jf. andet punkt i definitionen af likvider i IAS 7. Her defineres *cash equivalents* som kortfristede likvide værdipapirer, der nemt kan konverteres til et kendt beløb i fiat penge, og hvorpå der kun er en ubetydelig risiko for værdiændringer. Der er således tale om et middel, der mere eller mindre tilsvarende de likvider, der blev beskrevet ovenfor. Det betyder, at eksempelvis kortfristede børsnoterede obligationer eller andre tilsvarende værdipapirer ud fra denne definition anses som likvider i forhold til pengestrømsopgørelsen. Begrundelsen herfor er, at de kan omsættes uden hindring og uden væsentlig risiko for værdiændringer (Steffensen, 2016; 1261).

---

³ Herefter EIOPA

Det samme vurderes ikke at være tilfældet med bitcoins, da et af de mest omtalte kendetegn ved bitcoins netop er hyppige værdiændringer. Så selvom bitcoins på nuværende tidspunkt hurtigt og nemt kan konverteres til fiat penge ved hjælp af krypto-børser, medfører de hyppige værdiændringer, at bitcoins ikke vurderes at kunne gå under betegnelsen *cash equivalents*.

4.4.4 Delkonklusion

Ud fra ovenstående kan det først konkluderes, at årsregnskabsloven ikke indeholder en definition af likvider, hvorfor det har været nødvendigt at anvende de internationale regnskabsstandards til fortolkning. I IAS 7 defineres *cash* og *cash equivalents* i henhold til pengestrømsopgørelsen, mens IAS 32 angiver de finansielle aktiver der indregnes i balancen. Heraf bidrager IAS 7 med de overordnede definitioner af likvider, mens anvendelsesvejledningen under IAS 32 angiver begrundelsen for, hvorfor likvider anses som et finansielt aktiv. Sidstnævnte er således anvendt som en hjælp til at uddybe definitionerne under IAS 7.

På baggrund af definitionerne under IAS 7 kan det udledes, at likvider dækker over betalingsmidler i fysisk såvel som i digital form. Herunder vurderes bitcoins hverken at opfylde definitionen på *cash* eller *cash equivalents*. Selvom de anvendte definitioner er fundet i de internationale regnskabsstandards, vurderes de alligevel at kunne anvendes til, at uddybe definitionen af likvider i henhold til årsregnskabsloven. Derfor bør bitcoins heller ikke klassificeres som en likvid beholdning herunder. Det bevirker, at det ikke er fundet relevant at analysere denne klassifikationsmulighed yderligere i forhold til begrebsrammens niveau 4 og 5.

4.5 Klassifikation som et finansielt aktiv (Andet end en likvid beholdning)

Da finansielle anlægsaktiver dækker over andet end likvide beholdninger, er det valgt at diskutere, hvorvidt bitcoins kan falde ind under en af definitionens alternative muligheder. Dette gøres, da det blandt andet må overvejes, hvorvidt bitcoins kan associeres med en form for tilgodehavende. Argumenterne herfor bygger på, at bitcoins på nuværende tidspunkt kan omsættes til fiat penge. Derfor er det fristende at overveje, hvorvidt besiddelsen af en bitcoin, kan associeres med, at have et tilgodehavende i fiat penge. Denne tanke afkræftes dog hurtigt i det følgende, men vurderes alligevel relevant. Alternativt kan der også argumenteres for, at bitcoins kan anses som en slags værdipapir. Det begrundes med, at besiddelsen af bitcoins medfører en rettighed til at disponere herover, og at der på

nuværende tidspunkt er mulighed for at sælge de pågældende bitcoins og opnå et beløb i fiat penge. Begge disse (og andre) muligheder diskuteres i det følgende, hvor der igen tages udgangspunkt i niveau 3 i årsregnskabslovens begrebsramme.

4.5.1 Finansielt aktiv i henhold til årsregnskabsloven

Ifølge årsregnskabslovens bilag 1 C punkt 6 dækker finansielle aktiver over:

1. Likvider (som blev behandlet ovenfor)
2. En aftalt ret til at modtage likvider eller andre finansielle aktiver fra tredjemand,
3. En aftalt ret til at udveksle finansielle aktiver eller forpligtelser med tredjemand på vilkår, der kan være gunstige, eller
4. En ret over egenkapital i en anden virksomhed.

Da der er tale om samme definition som var udgangspunktet i afsnittet vedrørende likvide beholdninger, må det igen konstateres, at årsregnskabsloven ikke uddyber definitionen yderligere.

4.5.1.1 Regnskabsvejledning

Til gengæld er der hjælp at hente i den danske regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder. Heraf fremgår det, at et finansielt aktiv skal indregnes i balancen, når virksomheden er blevet kontraktpart vedrørende det pågældende aktiv (FSR 2, 2016; 59). Netop det at virksomheden skal være kontraktpart, spiller en gennemtrængende rolle i det efterfølgende.

4.5.2 Finansielt aktiv i henhold til IFRS

Som hjælp til definition af de finansielle aktiver kan IAS 32 vedrørende finansielle instrumenter igen anvendes. Til forskel fra årsregnskabsloven, hvor henholdsvis finansielle aktiver og finansielle forpligtelser defineres hver for sig, indeholder IAS 32 en fælles betegnelse, nemlig: *finansielle instrumenter*. Det medfører en overordnet definition, der lyder:

”A financial instrument is defined as any contract that gives rise to a financial asset of one entity and a financial liability or equity instrument of another entity.” (IAS 32:11)

Under denne definition uddybes henholdsvis finansielle aktiver og finansielle forpligtelser hver for sig i lighed med årsregnskabslovens definition, blot i en mere beskrivende form. Det centrale er her, at indholdet i al væsentlighed er det samme (Steffensen, 2016; 1260).

Allerede ved den overordnede definition af finansielle instrumenter i IAS 32 må det konstateres, at bitcoins får svært ved at opfylde den. Det skyldes, at definitionens kerne går på et kontraktforhold (hvilket er i overensstemmelse med regnskabsvejledningen), hvor én virksomhed opnår et finansielt aktiv, mens en anden virksomhed agerer modpart, og i den forbindelse pådrages en finansiell forpligtelse.

Til forklaring af det påkrævede kontraktlige forhold anvender rapporten fra AASB et eksempel, hvor en enhed A udsteder en obligation til enhed B. Herefter har enhed A en kontraktlig forpligtelse til at betale et foruddefineret beløb til B, mens B opnår en kontraktlig ret til at modtage et bestemt kontantbeløb fra enhed A. Dette forhold vurderes at opfylde definitionen af henholdsvis et finansielt aktiv og en finansiell forpligtelse for både enhed A og B (Venter, 2016; 12).

Da nye bitcoins, jf. afsnit 3.2.1 *Verificering og udskillelse af nye bitcoins*, løbende udskilles som et led i verifikationsprocessen, hvor transaktioner i eksisterende bitcoins godkendes, bliver der ikke på samme måde tale om et kontraktforhold. Det skyldes, at der allerede ved introduktionen af bitcoins var besluttet en maksimal kapacitet, og indtil denne er nået, udskilles nye bitcoins til de computere, som løser de matematiske gåder. Dertil udskilles de nye bitcoins fra et decentraliseret netværk, og da computerne modtager de nye bitcoins som en slags belønning/betaling, opstår der således ikke en modpart.

Samtidig kan det nævnes, at transaktioner med bitcoins sker øjeblikkeligt, hvorfor der heller ikke ved udveksling mellem to parter opstår et kontraktlignende forhold.

4.5.3 Delkonklusion

På baggrund af ovenstående kan det igen konkluderes, at definitionen af et finansielt aktiv i henhold til årsregnskabslovens bilag 1 C ikke i sig selv vurderes tilstrækkelig til at vurdere, hvorvidt bitcoins regnskabsmæssigt kan indgå under denne klassifikation. Derfor er de internationale regnskabsstandarder igen anvendt som fortolkningsbidrag. Herunder blev det hurtigt afklaret, at bitcoins ikke vurderes at opfylde kravene til klassifikation som et finansielt aktiv. Det skyldes, at der hverken ved udstedelsen eller handel med bitcoins opstår et kontraktforhold.

I lighed med afsnittet vedrørende klassifikation som likvid beholdning vurderes det derfor heller ikke relevant, at gå videre til begrebsrammens efterfølgende niveauer her. Til gengæld åbnes der for endnu en ny mulighed for, hvordan bitcoins kan klassificeres.

4.6 Klassifikation som et immaterielt aktiv

I de ovenstående afsnit blev det konkluderet, at bitcoins hverken vurderes at opfylde kriterierne for klassifikation som likvid beholdning eller som et finansielt aktiv (ud over likvide beholdninger). Derfor er det fortsat nødvendigt at diskutere alternative klassifikationsmuligheder, og det følgende afsnit vil overveje argumenterne for at klassificere bitcoins som et immaterielt aktiv.

4.6.1 Immaterielt aktiv i henhold til årsregnskabsloven

Igen må det konstateres, at årsregnskabslovens definitioner og beskrivelser er sparsomme. Dog er lovens bestemmelser vedrørende immaterielle aktiver defineret på baggrund af IAS 38, hvorfor denne kan anvendes som fortolkningsbidrag (EY, 2016/17; 241). Dette vil ske i det følgende afsnit.

4.6.2 Immaterielt aktiv i henhold til IFRS

I de internationale regnskabsstandarder defineres immaterielle aktiver således:

“An intangible asset is an identifiable non-monetary asset without physical substance” (IAS 38; 8)

På dansk oversættes det til aktiver, der er identificerbare, ikke-monetære og uden fysisk substans. Derudover er der som følge af den generelle aktiv-definition også krav om, at aktivet skal være under virksomhedens kontrol og forventes at medføre fremtidige økonomiske fordele for virksomheden.

På baggrund af den tidligere beskrivelse af bitcoins kan det hurtigt konkluderes, at bitcoins ikke har en fysisk substans, da der er tale om en digital valuta, der udelukkende findes i elektronisk form. Derudover er der tidligere argumenteret for, at bitcoins opfylder årsregnskabslovens overordnede definition af et aktiv, hvilket indebærer, at der er tale om et aktiv under virksomhedens kontrol, hvor fra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilgå virksomheden. Tilbage er der så at vurdere, om bitcoins er identificerbare og ikke-monetære, hvilket gøres nedenfor.

4.6.2.1 Er bitcoins identificerbare?

For at et aktiv er identificerbart i henhold til IAS 38, nr. 12, skal aktivet kunne udskilles fra virksomheden og sælges, overdrages, udlejes eller på anden vis videregives. Det skal dermed være noget, der kan adskilles og opgøres separat fra virksomheden. Det vurderes, at bitcoins imødekommer det krav, da disse udelukkende erhverves, anvendes eller sælges i definerbare enheder. Hertil hjælper forskellige børser med at bestemme værdien pr. enhed.

4.6.2.2 Er bitcoins ikke-monetære?

Før det kan vurderes, hvorvidt bitcoins er et monetært aktiv eller ej, må det først defineres hvad et monetært aktiv er. Ifølge IAS 38, nr. 8 dækker monetære aktiver over:

”Money held and assets to be received in fixed or determinable amounts of money”.

Det antages her, at der henvises til de tidligere beskrevne *cash* og *cash equivalents*. Det blev tidligere konkluderet, at bitcoins ikke vurderes at opfylde definitionerne herpå. Ligeledes blev det vurderet, at bitcoins ej heller opfylder de resterende definitioner af finansielle instrumenter under IAS 32. Derfor kan der argumenteres for, at bitcoins ikke opfylder definitionen på et monetært aktiv.

Et af kravene for at opfylde definitionen på et immaterielt aktiv i henhold til IAS 38 er, at aktivet skal være ikke-monetært. Dette krav vurderes derfor ligeledes som opfyldt.

4.6.3 Delkonklusion

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at årsregnskabslovens definitioner i bilag 1 C ikke er tilstrækkelige til at afgrænse, hvad immaterielle aktiver dækker over. Derfor har det igen været nødvendigt at anvende de internationale regnskabsstandards som hjælp til den definitions-mæssige fortolkning.

Da årsregnskabslovens bestemmelser vedrørende immaterielle aktiver bygger på IAS 38, er det også denne, der anvendes som fortolkningsbidrag. Ud over de generelle krav til opfyldelse af aktiv-definitionen fremgik det af IAS 38, at et immaterielt aktiv skal være identificerbart, ikke-monetært og uden fysisk substans. Dette blev i ovenstående afsnit gennemgået, og bitcoins synes at opfylde

alle kravene. Det kan derfor konkluderes, at bitcoins definitionsmæssigt opfylder kravene til klassifikation som et immaterielt aktiv. Derfor er det relevant at se på, hvordan bitcoins bør indregnes i årsrapporten under klassifikation som et immaterielt aktiv.

4.6.4 Regnskabsmæssig behandling af immaterielle aktiver

Ved indregning af immaterielle aktiver er det nødvendigt at skelne mellem, om der er tale om erhvervede eller internt oparbejdede aktiver. Det skyldes, at uanset om en virksomhed tilhører regnskabsklasse B, C eller D, er der krav om, at erhvervede immaterielle aktiver skal indregnes i balancen. Dette gælder ikke, såfremt der i stedet er tale om internt oparbejdede aktiver eller internt oparbejdede udviklingsprojekter (EY, 2016/17; 240).

Uanset om bitcoins erhverves, modtages som betaling eller opnås i forbindelse med *mining*-processen vurderes det, at de ikke kan udgøre et oparbejdet immaterielt aktiv. Det begrundes med, at bitcoins ikke kan udarbejdes eller udvikles af en virksomhed, men derimod kun kan erhverves eller modtages som en slags betaling. Derudover er værdien af bitcoins fuldstændig uafhængig af den enkelte virksomhed, selvom denne eksempelvis har opnået retten til de pågældende bitcoins i forbindelse med *mining*-processen. Derfor vil den følgende gennemgang tage udgangspunkt i, at der ved indregning af bitcoins altid er tale om et erhvervet immaterielt aktiv. Dog antages det, at *erhvervede aktiver* både kan være aktiver, der er anskaffet mod vederlag, men ligeledes aktiver hvortil rettighederne er opnået uden at der er betalt et direkte vederlag. Sidstnævnte tilfælde forekommer eksempelvis, når bitcoins udskilles og modtages som belønning i forbindelse med *mining*-processen, eller hvor de modtages som betaling for et produkt eller en ydelse. Her vurderes der altså ligeledes at være tale om erhvervede immaterielle aktiver, men der kan opstå en problematik i forbindelse med opgørelse af kostprisen.

Det er dog valgt, at nærværende gennemgang tager udgangspunkt i bitcoins, der er erhvervet mod vederlag. Dette er valgt, da det vurderes at være tilfældet i langt de fleste situationer for virksomheder, der aflægger regnskab efter årsregnskabsloven.

Denne antagelse bunder blandt andet i det begrænsede antal virksomheder, der på nuværende tidspunkt modtager bitcoins som betaling. Heraf vides det ikke, hvor mange, der er beliggende i Danmark og aflægger årsregnskab efter årsregnskabsloven, men det antages at være særdeles få.

Derudover er det på nuværende tidspunkt ikke favorabelt at stille computer-kraft til rådighed til bitcoin-*mining* i Danmark. Det skyldes, at de udvindende computere kræver så store mængder strøm, at det rent økonomisk ikke kan betale sig, på grund af de danske strømpriser (Holdgaard, 2017). Derfor antages det, at tilfælde, hvor bitcoins ikke er erhvervet mod vederlag, er yderst sjældne for virksomheder der aflægger regnskab efter årsregnskabsloven.

Dog erkendes det, at en diskussion om, hvordan bitcoins der modtages vederlagsfrit, regnskabsmæssigt kan behandles, kan blive relevant i fremtiden. Derfor åbnes diskussionen alligevel i afhandlingens perspektiveringsafsnit, men inddrages altså ikke i indeværende afsnit.

4.6.4.1 Første indregning

Immaterielle aktiver skal ved første indregning måles til kostpris i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 36. For bitcoins, der er erhvervet mod vederlag, må kostprisen i det væsentlige udgøre de direkte medgåede omkostninger. Derfor antages kostprisen at udgøre købsprisen.

4.6.4.2 Efterfølgende indregning til kostpris

Udgangspunkt er, at også den efterfølgende måling sker til kostpris. Her fratrækkes de akkumulerede afskrivninger, og et væsentligt element vedrørende indregning af immaterielle aktiver er afskrivningsperioden. Afskrivningerne skal nemlig fastsættes på baggrund af den forventede restværdi efter endt brugstid og revurderes årligt, således at afskrivningsgrundlaget efter bedste overbevisning er retvisende.

Restværdien skal fastsættes første gang på tidspunktet for ibrugtagning (EY, 2016/2017; 250). Ibrugtagningstidspunktet kan være svært at definere i forhold til bitcoins, da der som sådan ikke er noget, der ”tages i brug”. Derfor må udgangspunktet være, at ibrugtagningstidspunktet er erhvervelsestidspunktet, da dette også er tidspunktet, hvor de pågældende bitcoins er ”klar til brug”.

Restværdien efter afsluttet brugstid, jf. § 43, stk. 2 er ligeledes svær at fastsætte, da kursen på bitcoins som nævnt er meget volatil. Derfor kan der argumenteres for, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at påskønne en fremtidig værdiforøgelse eller forringelse pålideligt. Endvidere antages det, at virksomheden på erhvervelsestidspunktet har en forventning om, at bitcoins fortsat vil eksistere i

fremtiden. Derfor må bedste bud på en restværdi være kostprisen. Dette understøttes også af, at bitcoins som udgangspunkt ikke undergår nogen værdiforringelse som følge af "brugen".

Anvendes kostprisen som restværdi, opstår der ikke nogen difference, der skal beregnes afskrivninger af. Derfor er det ud fra denne betragtning heller ikke nødvendigt at bestemme brugstiden. Vælges kostprisen ikke som restværdi vil det omvendt være nødvendigt at fastsætte en forventet brugstid. At fastsætte en retvisende brugstid vurderes ligeledes yderst vanskeligt, da det antages at være de færreste virksomheder, der allerede på købs- eller modtagelsestidspunktet ved, hvornår de ønsker at afhænde de pågældende bitcoins. Afhændelsestidspunktet antages at være nært forbundet med, hvornår kursen rammer et tilfredsstillende niveau.

Ifølge IAS 38 kan immaterielle aktiver have en udefinerbar brugstid, men dette gælder ikke ved regnskabsaflæggelse efter årsregnskabsloven. Her gælder derimod for goodwill og udviklingsomkostninger, at såfremt brugstiden for disse ikke kan skønnes pålideligt, antages brugstiden at være 10 år (§ 43, stk. 3). Eftersom der endnu ikke er taget stilling til indregning af bitcoins, er det svært at vurdere, hvorvidt bitcoins kan falde ind under denne regel. På baggrund af den direkte afgrænsning i paragraffens ordlyd, vurderes det dog ikke at være tilfældet, medmindre den på sigt ændres og tilpasses.

På baggrund af ovenstående må anbefalingen derfor være, at kostprisen anvendes som restværdi. Gøres dette skal brugstiden ikke fastsættes, da der ikke opstår et differencebeløb, der skal beregnes afskrivninger ud fra. Til gengæld skal der altid, jf. årsregnskabslovens § 42, stk. 1, ske nedskrivning til genindvindingsværdi, når denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Årsregnskabsloven indeholder ikke selv detailbestemmelser om gennemførelse af nedskrivningstest, så reglerne udfyldes i stedet af IAS 36.

I henhold til IAS 36 skelnes der mellem to aktivgrupper, når det bestemmes hvilke krav, der gælder til nedskrivningstest. Ved den ene aktivgruppe gælder et krav om årlig egentlig nedskrivningstest, uanset om der er indikationer på nedskrivninger. For den anden gruppe aktiver gælder, at der på balancedagen blot skal ske en vurdering af, hvorvidt der er indikationer på nedskrivning eller behov for tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger.

Ifølge IAS 36, nr. 10 er den første mulighed afgrænset til at gælde:

- Immaterielle aktiver med uendelig brugstid
- Immaterielle aktiver som ikke er til disponibelt brug
- Goodwill, der er erhvervet ved virksomhedssammenslutning.

Bitcoins falder ikke ind under disse definitioner, hvorfor der ikke er krav om en egentlig årlig nedskrivningstest. I stedet må det gælde, at der på balancedagen blot er krav om en vurdering af, hvorvidt der er indikationer på nedskrivning eller behov for tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger.

Ved indikationer på en værdiforringelse skal de indregnede bitcoins således underkastes en nedskrivningstest. Hovedprincipperne bag en sådan test kan illustreres således:

Figur 4.4: Nedskrivningstest

Kilde: PwC, (2018). Overblik, inspiration, viden. Regnskabshåndbogen 2018. Link: <https://www.pwc.dk/da/publikationer/2018/regnskabshaandbogen-2018-web.pdf>. Side 271.

Her tages der først stilling til, hvorvidt der foreligger en indikation på en værdiforringelse, der medfører behov for nedskrivning. Til at vurdere dette må der ses på kursen for bitcoins på balancedagen. Er denne væsentligt lavere end den regnskabsmæssige værdi, er der behov for nedskrivning. I henhold til ovenstående figur er næste step at foretage en vurdering af genindvindingsværdien. Genindvindingsværdien udgør den højeste af henholdsvis kapitalværdien

og nettosalgsprisen (EY, 2016/17; 251). Herunder dækker kapitalværdien over den tilbagediskonterede værdi af de fremtidige nettoindbetalinger, som aktivet på balancedagen forventes at indbringe, såfremt aktivet fortsat benyttes i den nuværende funktion (PwC, 2018; 271). Da bitcoins ikke medfører løbende nettoindbetalinger, og en forventet fremtidig salgspris er umulig at fastsætte, kan der argumenteres for, at kapitalværdien ikke kan opgøres pålideligt. Derfor må nedskrivningstesten foretages i forhold til nettosalgsprisen. Nettosalgsprisen udtrykkes ved den pris, som de pågældende bitcoins kan sælges til på balancedagen, med fradrag for forventede salgsomkostninger. Nettosalgsprisen må derfor hurtigt kunne opgøres, da den blot må tilsvare kursen for bitcoins på balancedagen. Hertil antages der ikke at forekomme væsentlige salgsomkostninger i forbindelse med salg af bitcoins.

Medfører nedskrivningstesten et behov for nedskrivning føres denne i resultatopgørelsen. Skulle det senere forekomme, at kursen igen stiger, skal de foretagne nedskrivninger tilbageføres, og dette skal ligeledes ske i resultatopgørelsen.

Såfremt kursen for bitcoins har en nogenlunde stabil eller nedadgående tendens, kan der argumenteres for, at indregning til kostpris med efterfølgende nedskrivningstests efter behov, skaber et retvisende billede for regnskabsbrugerens. Dog kan der argumenteres for, at der opstår en problemstilling, såfremt kursen på bitcoins pludselig stiger til en væsentligt højere værdi end kostprisen. En sådan efterfølgende stigning vil ikke kunne indregnes under den traditionelle kostprismodel. Det skyldes, at der maksimalt kan tilbageføres de nedskrivninger, der tidligere er foretaget. Derfor kan der aldrig opnås en regnskabsmæssig værdi, der er højere end den oprindelige kostpris.

I den forbindelse kan der dog argumenteres for, at et behov for nedskrivning til en lavere værdi er vigtigere i henhold til regnskabsbrugerens informationsbehov end en opskrivning, der overstiger kostprisen. Det begrundes med, at såfremt et indregnet aktiv reelt set har en lavere værdi end den bogførte, kan der opstå en situation, hvor en regnskabsbruger ville have disponeret anderledes, hvis den reelle værdi havde været indregnet. Det samme kan selvfølgelig forekomme i den omvendte situation, men her kan der argumenteres for, at et sådan forhold er til regnskabsbrugerens ”fordel”.

I tilfælde med en væsentlig efterfølgende stigning i kursen kan der alligevel forsigtigt argumenteres for, at indregning til kostpris ikke er det bedste udtryk for et retvisende billede. I stedet kan der opskrives til dagsværdi, hvormed den aktuelle kurs anvendes.

4.6.4.3 Opskrivning til dagsværdi

Som noget nyt har den seneste ajourføring af årsregnskabsloven medført, at det nu er muligt at opskrive immaterielle aktiver til dagsværdi efter første indregning. Denne regel gælder dog kun i de tilfælde, hvor aktiverne er handlet på et aktivt marked, og hvor opskrivningen gavner det retvisende billede. Der er allerede tidligere argumenteret for, at bitcoins kan anses som værende handlet på et aktivt marked. Derudover kan der argumenteres for, at opskrivningen til dagsværdi i højere grad udtrykker aktivernes reelle værdi, hvorfor dette må gavne det retvisende billede for regnskabsbrugeren.

Vælger en virksomhed at opskrive aktiverne til dagsværdi, skal værdien revurderes årligt, og opskrivningen skal være konsekvent og baseres på et systematisk grundlag (Beierholm, 2015; 54). Forekommer der omvendt en situation, hvor værdien efterfølgende falder, gælder det ligesom ved kostprismodellen, at de indregnede bitcoins skal nedskrives i tilfælde af en lavere genindvindingsværdi. Dette fremgår af årsregnskabslovens § 42. stk. 1.

Tages der udgangspunkt i en opskrivning skal denne indregnes direkte på egenkapitalen under *reserve for opskrivinger* jf. årsregnskabslovens § 41, stk. 1 med fradrag for eventuel udskudt skat. Dertil skal der gives oplysning i en note om aktivets regnskabsmæssige værdi, såfremt opskrivningen ikke havde været foretaget. Dette notekrav skyldes, at en regnskabsbruger ellers kan have svært ved at sammenligne to virksomheders årsregnskaber, hvis kun den ene virksomhed benytter sig af muligheden for opskrivning til dagsværdi. Hvis et aktiv er opskrevet, har regnskabsbrugeren derfor en interesse i at vide, hvad aktivets værdi ville have været, såfremt opskrivningen ikke havde fundet sted (EY, 2015; 2).

Selvom virksomheden vælger, at de pågældende bitcoins skal måles til dagsværdi, bestemmer årsregnskabslovens § 43, at de fortsat skal afskrives under hensyntagen til aktivets restværdi ved afhændelse før udløb af aktivets levetid. Ovenfor blev der argumenteret for, at restværdien ved kostprismodellen med fordel kunne fastsættes til kostprisen. Ligeledes kan der ved opskrivning til

dagsværdi argumenteres for, at restværdien med fordel kan ansættes til dagsværdien. Her nødsages regnskabsaflæggeren dog til, at tilpasse denne årligt, i forbindelse med revurdering af restværdien. Gøres dette, skal der således ikke foretages afskrivninger, og der skal derfor heller ikke bestemmes en forventet levetid. Derfor må eneste årlige reguleringer bestå af henholdsvis op- eller nedskrivninger.

Ved indregning til dagsværdi tages der således både højde for eventuelle stigninger og fald i kursen. På den måde er den indregnede værdi på balancedagen altid et udtryk for, hvad de pågældende bitcoins kan sælges til på tidspunktet for regnskabsaflæggelsen. Derfor kan der forsigtigt argumenteres for, at denne metode giver det mest retvisende billede for regnskabsbrugerne.

4.6.4.4 Noteoplysninger

Ud over kravet om at oplyse den regnskabsmæssige værdi, såfremt opskrivning til dagsværdi ikke havde været foretaget, gælder der for virksomheder i regnskabsklasse C og D et krav om, at der i årsregnskabet skal indgå anlægsnoter for immaterielle aktiver. Anlægsnoten skal jf. årsregnskabslovens § 88 angive aktivets kostpris samt eventuelle op-, ned- og afskrivninger. Måles bitcoins i overensstemmelse med ovenstående, er det primært nedskrivninger, der har størst relevans herunder også tilbageførsel af disse. Derudover kan opskrivninger forekomme, såfremt der opskrives til dagsværdi. Uanset værdiansættelsesmetode skal disse forhold fremgå af noten. Dette krav gælder dog ikke for virksomheder i regnskabsklasse B, men der argumenteres alligevel for, at en sådan note bør indsættes, da den bidrager væsentligt til opfyldelse af regnskabsbrugerens informationsbehov.

Derudover skal virksomheden beskrive den regnskabsmæssige behandling under anvendt regnskabspraksis. Her skal der således redegøres for de anvendte indregningskriterier samt målegrundlag ved indregning.

Såfremt værdien af de indregnede bitcoins ændres markant eller der foretages væsentlige køb eller salg efter balancedagen, kan det endvidere være relevant, at omtale dette i ledelsesberetningen.

4.7 Klassifikation som varebeholdning

Selvom det ovenfor blev konkluderet, at bitcoins imødekommer kravene for klassifikation som et immaterielt aktiv, er der stadig en sidste mulighed der må diskuteres. Det skyldes, at et immaterielt aktiv klassificeres som et anlægsaktiv i balancen, og kravet for en sådan klassifikation er, at virksomheden har anskaffet aktivet med henblik på vedvarende eje eller brug. Er det ikke tilfældet kan der argumenteres for, at klassifikation som varebeholdning er mere retvisende, da denne opstilles som omsætningsaktiv i balancen. Derudover bestemmer IAS 38, at hvis en anden standard foreskriver den regnskabsmæssige behandling af en konkret type immaterielle aktiver, skal regnskabsaflæggerne i stedet anvende den pågældende standard. Som eksempel på et sådan tilfælde nævner IAS 38 blandt andet: *"Intangible assets held by an entity for sale in the ordinary course of business"* (IAS 38; 3). Hertil fremgår det, at de skal behandles i overensstemmelse med IAS 2 vedrørende varebeholdninger. Altså må det udledes, at immaterielle aktiver, der anskaffes med henblik på videresalg og/eller som et led i virksomhedens ordinære drift, regnskabsmæssigt skal behandles som varebeholdninger ifølge de internationale regnskabsstandarde. Da årsregnskabsloven regler vedrørende immaterielle aktiver som nævnt er defineret på baggrund af IAS 38, vurderes ovenstående betragtning ligeledes at gælde ved regnskabsaflæggelse efter årsregnskabsloven.

Det er således virksomhedens hensigt med anskaffelsen, der er afgørende for, om bitcoins skal behandles i overensstemmelse med IAS 2 eller IAS 38. Derfor er det nødvendigt, at ledelsen klarlægger formålet med virksomhedens anskaffelse af bitcoins. I det følgende afsnit antages det, at bitcoins ikke anskaffes med henblik på vedvarende eje eller brug.

4.7.1 Varebeholdning i henhold til årsregnskabsloven

Det må endnu engang konstateres, at årsregnskabsloven ikke bidrager tilstrækkeligt til konkretisering af årsregnskabslovens elementer. I dette tilfælde er der behov for en afgrænsning af, hvad der kan klassificeres som varebeholdning under virksomhedens omsætningsaktiver. Da årsregnskabsloven ikke assisterer med dette, må de internationale regnskabsstandarde igen anvendes som hjælp til fortolkning.

4.7.2 Varebeholdning i henhold til IFRS

Som beskrevet ovenfor er det IAS 2, der fastsætter bestemmelserne vedrørende varebeholdninger under de internationale regnskabsstandards. Derfor er det også denne, der anvendes som fortolkningsbidrag i det følgende.

I lighed med de tidligere afsnit, må det først klarlægges, hvad varebeholdninger definitions-mæssigt dækker over. Her definerer IAS 2, nr. 6 blandt andet varebeholdninger som:

”Assets held for sale in the ordinary course of business”

Herunder kan det nævnes, at det tidligere er vurderet, at bitcoins opfylder årsregnskabslovens generelle definition af et aktiv, og at denne stemmer overens med de internationale regnskabsstandards (Steffensen, 2016; 1255). Derfor må første del af definitionen indledningsvist være opfyldt. Men for at bitcoins kan klassificeres som varelager, er det altså, jf. IAS 2, nr. 6, et krav, at de besiddes som et led i virksomhedens normale forretningsforløb. I de tilfælde, hvor en virksomhed handler med bitcoins som hovedaktivitet, må dette krav være opfyldt.

De situationer, hvor en virksomhed erhverver bitcoins, men hvor hensigten hverken er vedvarende eje eller brug eller et led i virksomhedens normale forretningsforløb, vil umiddelbart falde uden for både klassifikation som immaterielt aktiv og varebeholdning. Her vurderes det, at det mest retvisende billede opnås, hvis disse klassificeres som varebeholdning, da de således vil fremgå som omsætningsaktiv i balancen.

4.7.3 Delkonklusion

For fjerde og sidste gang må det konstateres, at årsregnskabslovens definitions-mæssige bestemmelser ikke vurderes tilstrækkelige, og det har derfor igen været nødvendigt at anvende de internationale regnskabsstandards som fortolkningsbidrag. Det er allerede tidligere vurderet, at bitcoins imødekommer årsregnskabslovens definition af et aktiv. På baggrund af ovenstående er det derfor afgørende, hvorvidt bitcoins besiddes med henblik på videresalg som et led i virksomhedens normale forretningsforløb. Er dette tilfældet, er udgangspunktet, at bitcoins kan og bør klassificeres som varebeholdning. Derudover argumenteres der for, at bitcoins, der hverken anskaffes med henblik på

vedvarende eje eller brug eller som led i virksomhedens normale forretningsforløb, alligevel må klassificeres som varebeholdning. Dette gøres for, at de erhvervede bitcoins klassificeres som omsætningsaktiver i balancen.

Samlet kan det konkluderes, at bitcoins definitions-mæssigt kan opfylde kravene til klassifikation som varebeholdning. Derfor er det relevant at se på, hvordan bitcoins kan indregnes i årsrapporten under denne klassifikation.

4.7.4 Regnskabsmæssig behandling af varebeholdninger

Udgangspunktet for måling af varebeholdninger i årsregnskabet er, at dette skal ske til kostpris. Kostprisen for varebeholdninger er omkostninger, afholdt med henblik på at opnå fremtidige indtægter (FSR 2, 2016; 65). Derfor må kostprisen for bitcoins omfatte købsprisen samt omkostninger, der er direkte forbundet med anskaffelsen. I regnskabsvejledningen fra FSR anvendes told, afgifter og transportomkostninger som eksempler på sådanne omkostninger. Derfor antages det, at transaktionsomkostninger også kan indgå som en direkte omkostning, såfremt bitcoins klassificeres som varebeholdning. Der kan dog argumenteres for, at størrelsen af transaktionsomkostninger ved handel med bitcoins er af en uvæsentlig størrelse. Derfor arbejdes der blot videre med et udgangspunkt, der lyder på, at købsprisen for bitcoins udgør kostprisen.

Ifølge årsregnskabslovens § 45 gælder, at kostprisen for varebeholdninger kan beregnes på grundlag af vejede gennemsnitspriser, FIFO-metoden eller en anden lignende metode, der afspejler værdien af varebeholdningen på balancedagen. For at opfylde lovens generalklausul skal virksomheden anvende den metode, der er bedst egnet til at beregne kostprisen for varebeholdningen. Her kan det diskuteres, om gennemsnits- eller FIFO-metoden udfylder dette krav bedst. Ved gennemsnitsmetoden beregnes der en gennemsnitspris for alle erhvervede bitcoins. Da kursen på bitcoins gennem de seneste ti år har gennemgået en næsten uvirkelig udvikling, kan der argumenteres for, at gennemsnitsmetoden ikke er bedste udtryk for varebeholdnings værdi på balancedagen. I stedet kan FIFO-metoden anvendes. Denne metode lægges også til grund for den skattemæssige opgørelse af gevinster og tab ved handel med bitcoins, jf. et bindende svar fra SKAT fra d. 9. marts 2018 (SKM2018.104.SR). For at lette det administrative arbejde, kan der derfor argumenteres for, at denne metode også med fordel kan anvendes ved indregning i årsregnskabet.

4.7.4.1 Nedskrivning til nettorealiseringsværdi

Ved indregning af varebeholdninger skal der nedskrives til nettorealiseringsværdi, såfremt denne er lavere end kostprisen, jf. årsregnskabslovens § 46. Ifølge FSRs regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder udgør nettorealiseringsværdien på en vare den forventede salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget (FSR 1, 2015; 153). Hverken færdiggørelsesomkostninger eller omkostninger, afholdt til at effektuere et salg forekommer i forbindelse med handel med bitcoins. Derudover vurderes det, at transaktionsomkostningerne er af så beskeden en størrelse, at de er af mindre betydning. Derudover kan der argumenteres for, at transaktionsomkostninger både forekommer i forbindelse med køb og salg, hvorfor de i vidt omfang må udligne hinanden. Derfor kan nettorealiseringsværdien blot udtrykkes ved kursen for bitcoins på balancedagen.

Det betyder således, at hvis kursen for bitcoins falder til under kostprisen på balancedagen, er der krav om, at der skal nedskrives til denne lavere værdi. Nedskrivning til en lavere værdi skal ligesom ved immaterielle aktiver ske i resultatopgørelsen. Skulle kursen efterfølgende stige igen, skal nedskrivningerne tilbageføres, jf. årsregnskabslovens § 46, stk. 2, hvilket ligeledes skal ske i resultatopgørelsen. Stiger kursen i et sådant omfang, at dagsværdien overstiger kostprisen, er der ved indregning som varebeholdning ikke mulighed for at opskrive til denne højere værdi. I stedet kommer stigningen først til udtryk ved salget, der kan indregnes som omsætning med dertilhørende vareforbrug, såfremt salget indgår som en del af virksomhedens normale forretningsforløb. Er der i stedet tale om et mere enkeltstående tilfælde, kan der argumenteres for, at et eventuelt salg bør indregnes under andre driftsindtægter, mens ”forbruget” af bitcoins indregnes under andre driftsomkostninger. På den måde kan virksomhedens regnskabsbrugere lettere adskille hvilke elementer i resultatopgørelsen, der vedrører virksomhedens normale forretningsforløb, og hvilke der ikke gør.

4.7.4.2 Noteoplysninger

For varebeholdninger gælder blandt andet, at noteoplysningerne skal oplyse om årets eventuelle nedskrivninger samt tilbageførsler heraf. Hertil er der for regnskabsklasse C og D et krav om, at noterne skal angive et eventuelt forskelsbeløb mellem varebeholdningens kostpris og genanskaffelsesværdien.

Derudover kan det nævnes, at bitcoins generelt er et område, som både fortalere og kritikere har meget stærke holdninger om. Derfor kan det ikke afvises, at en regnskabsbruger ville disponere anderledes, hvis denne oplyses om, at en del af virksomhedens aktiver består af bitcoins. Derfor kan der argumenteres for, at en sådan oplysning bør gives, uanset om de pågældende bitcoins klassificeres som immaterielle aktiver eller varebeholdninger.

Afslutningsvist kan det nævnes, under anvendt regnskabspraksis skal redegøres for den metode, der anvendes til, at opgøre kostprisen for de indregnede bitcoins. Gøres dette i sammenhæng med de øvrige notekrav, må regnskabsbrugerens informationsbehov anses som værende opfyldt.

Kapitel 5: Afrunding

5.1 Afhandlingens konklusioner sammenholdt med FSRs udmelding

Som nævnt under afhandlingens metodeafsnit var det indtil medio maj 2018 kun større revisionshuse, der havde tilkendegivet deres bud på, hvordan bitcoins bør behandles regnskabsmæssigt. Dette gjaldt således indtil 16 dage før afleveringsfristen, hvor FSR i en faglig nyhed endelig tilkendegav deres foreløbige bud på, hvordan behandlingen skal se ud ved regnskabsaflæggelse efter årsregnskabsloven. I stedet for at indarbejde nyhedens konklusioner i analysen er det i stedet valgt at bibeholde analysen, som den lød før udmeldingen fra FSR og i stedet sammenholde afhandlingens overordnede konklusioner med de i nyheden anførte. Dette er således formålet med nærværende afsnit.

I de tilfælde hvor afhandlingens konklusioner i det væsentligste stemmer overens med FSRs konklusioner, er det valgt blot at konstatere et sammenfald frem for detaljeret at gennemgå konklusionernes indhold. Sådanne sammenfald er blandt andet konstateret ved afvejningen af, at bitcoins ikke opfylder definitionen på:

- *Cash*, da bitcoins ikke er generelt accepteret som betalingsmiddel og ikke er anerkendt/udstedt af en centralbank
- *Cash equivalents*, da der er en væsentlig risiko for større værdiændringer
- *Financial instruments*, da der ikke foreligger en kontraktmæssig aftale, hvor den ene part har et aktiv, og den anden part har en forpligtelse (FSR, 2018)

Derudover er der også enighed om, at bitcoins omvendt opfylder definitionerne på følgende:

- *Intangible assets*, da bitcoin er et identificerbart, ikke-monetært aktiv uden fysisk substans
- *Inventory*, i det omfang bitcoins besiddes med henblik på videresalg som led i et normalt forretningsforløb (FSR, 2018).

På baggrund af disse konklusioner uddyber FSR ligeledes, hvordan den regnskabsmæssige behandling bør se ud, såfremt de pågældende bitcoins enten klassificeres som et immaterielt aktiv eller som varebeholdning.

I den forbindelse tydeliggøres den væsentligste afvigelse fra afhandlingens konklusioner, da FSR skriver følgende:

”Markedet for bitcoins er næppe så aktivt, at det er lovligt at opskrive det immaterielle aktiv til dagsværdi.” (FSR, 2018)

Derfor argumenterer FSR for, at såfremt bitcoins klassificeres som et immaterielt aktiv, skal de indregnes til kostpris med nedskrivning til en lavere genindvindingsværdi. Desværre fremgår det ikke, hvad FSR ligger til grund for vurderingen. Derfor bibeholdes afhandlingens argumentation for, at bitcoins kan anses som værende handlet på et aktivt marked, jf. de tidligere anførte begrundelser herfor i afsnit 4.3 *Handles bitcoins på et aktivt marked*. I forlængelse heraf fastholdes ligeledes argumenterne for, at opskrivning til dagsværdi i højere grad må udtrykke et retvisende billede for regnskabsbrugerne.

5.2 Konklusion

Dette afsnit har til formål at besvare afhandlingens problemformulering, der lyder: ***Hvordan bør ledelsen behandle bitcoins regnskabsmæssigt?***

Besvarelsen tager udgangspunkt i den danske årsregnskabslov, hvortil der inddrages fortolkningsbidrag i form af de internationale regnskabsstandarder, regnskabsvejledningen for klasse B- og C-virksomheder samt en række forskellige afgørelser.

Første del af den regnskabsmæssige behandling består i, at bestemme hvordan bitcoins bør klassificeres. For at begrænse omfanget er der i afhandlingen opstillet fire klassifikationsmuligheder. De dækker over klassifikation som henholdsvis likvid beholdning, finansielt aktiv, immaterielt aktiv og varebeholdning. Herunder kan det først konkluderes, at bitcoins ikke bør klassificeres som en likvid beholdning. Begrundelsen herfor bygger primært på de begrænsede muligheder for at anvende bitcoins som betalingsmiddel, samt den manglende anerkendelse som et lovligt betalingsmiddel. Derudover kan bitcoins heller ikke klassificeres som et finansielt anlægsaktiv. Det skyldes, at der hverken ved udskillelse af nye bitcoins eller ved handel med eksisterende, opnås et kontraktmæssigt forhold mellem to parter.

5.2.1 Indregning som immaterielt aktiv

Omvendt kan det konkluderes, at bitcoins definitionsmæssigt opfylder betingelserne for, at være et immaterielt aktiv. Dette fordi bitcoins er identificerbare, ikke-monetære og uden fysisk substans.

Ved indregning af et immaterielt aktiv skelner årsregnskabsloven mellem erhvervede og internt oparbejdede immaterielle aktiver. I den forbindelse kan det konkluderes, at bitcoins ikke kan anses som værende internt oparbejdet, idet bitcoins ikke kan udarbejdes eller udvikles af en virksomhed. Samtidig er værdien af bitcoins fuldstændig uafhængig af den pågældende virksomhed. Derfor bør bitcoins behandles som erhvervede immaterielle aktiver.

I sådanne tilfælde skal første indregning ske til kostpris. Herefter er udgangspunktet, at bitcoins ligeledes skal indregnes til kostpris, dog med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Dertil skal bitcoins underkastes nedskrivningstests, i det omfang der er indikationer herpå. Ved et konstateret behov for nedskrivning, føres denne i resultatopgørelsen. Skulle det senere forekomme, at kursen igen stiger, skal de foretagne nedskrivninger tilbageføres og dette skal ligeledes ske i

resultatopgørelsen. Dog kan der ikke tilbageføres mere, end der er nedskrevet, hvorfor eventuelle stigninger i kursen ikke kan udtrykkes i den indregnede værdi, når denne måles til kostpris.

Alternativt kan bitcoins opskrives til dagsværdi efter første indregning i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 41. Denne mulighed forekommer dog kun, såfremt bitcoins kan anses som værende handlet på et aktivt marked. Her kan der argumenteres for, at bitcoins kan placeres som niveau 1 i dagsværdihierarkiet under IFSR 13, mens der ligeledes er et højt antal daglige transaktioner, hvorfor det vurderes at være tilfældet. Såfremt bitcoins opskrives til dagsværdi tages der både højde for eventuelle stigninger og fald i kursen, og værdireguleringerne føres direkte på egenkapitalen. På den måde er den indregnede værdi på balancedagen altid et udtryk for, hvad de pågældende bitcoins kan sælges til, på tidspunktet for regnskabsaflæggelsen. Dette vurderes umiddelbart at give det mest retvisende billede for regnskabsbrugerne.

5.2.2 Indregning som varebeholdning

Såfremt der er tale om en virksomhed, hvor de pågældende bitcoins ikke anskaffes med henblik på vedvarende eje eller brug, bør de regnskabsmæssigt behandles som en varebeholdning. Derfor må ledelsen først klarlægge hensigten med erhvervelsen, før det kan bestemmes, hvordan de regnskabsmæssigt bør klassificeres.

Udgangspunktet for måling af varebeholdninger i årsregnskabet er, at dette skal ske til kostpris. Ved indregning som varebeholdning, er der ikke mulighed for, at opskrive til dagsværdi eller genanskaffelsesværdi. I stedet skal der nedskrives til nettorealiseringsværdi, såfremt denne er lavere end kostprisen. En sådan nedskrivning skal, ligesom ved immaterielle aktiver, ske i resultatopgørelsen. Skulle kursen efterfølgende stige, skal nedskrivningerne tilbageføres – dette ligeledes i resultatopgørelsen. Stiger kursen i et sådant omfang, at dagsværdien overstiger kostprisen, er der ved indregning som varebeholdning ikke mulighed for, at opskrive til denne højere værdi.

Uanset klassifikation, skal der i noterne gives oplysninger om eventuelle op- og nedskrivninger. Derudover skal virksomheden beskrive valg af regnskabsmæssig behandling under anvendt regnskabspraksis. Slutteligt kan der argumenteres for, at regnskabsbrugeren bør forsynes med oplysninger om, at de vedrørte poster i balancen indeholder bitcoins.

5.3 Perspektivering

Under afsnit 4.6.4 *Regnskabsmæssig behandling af immaterielle aktiver* blev det beskrevet, hvordan bitcoins bør behandles regnskabsmæssigt i de tilfælde, hvor de erhverves mod vederlag. Dog kan der ligeledes forekomme situationer, hvor bitcoins ikke erhverves mod vederlag, men i stedet modtages som belønning i *minning*-processen eller modtages som betalingsmiddel. Sådanne situationer virker umiddelbart oversete i den igangværende debat og det følgende afsnit har derfor til formål, at åbne diskussionen med forskellige synsvinkler.

Uanset hvordan bitcoins erhverves, ændrer det ikke umiddelbart på, at bitcoins definitions-mæssigt opfylder betingelserne for at være et immaterielt aktiv. Den egentlige problemstilling opstår først, når kostprisen ved første indregning skal opgøres. Det er tidligere beskrevet, at kostprisen i det væsentlige udgøres af købsprisen. Bitcoins, der ikke erhverves mod vederlag, anskaffes ikke som et led i en købs-situation. Derfor foreligger der ikke en købspris.

I det følgende diskuteres det derfor, hvordan kostprisen og den efterfølgende indregning kan opgøres i de tilfælde, hvor bitcoins ikke erhverves mod vederlag. Det har ikke været muligt at finde kilder, der anskuer den regnskabsmæssige behandling med denne synsvinkel, hvorfor det følgende udelukkende bygger på forfatterens egne tanker.

5.3.1 Bitcoins modtaget som betalingsmiddel

Hvis bitcoins modtages som betaling, må det antages at der foreligger en faktura hvoraf beløbet også fremgår i danske kroner eller euro. Dette understøttes af den tidligere nævnte afgørelse fra skatterådet, hvor spørger havde til hensigt, at udstede fakturaer i bitcoins uden påtrykt kroneværdi (SKM2014.226.SR). Dette afviste SKAT med en begrundelse om, at en faktura skal udstedes enten i danske kroner eller i en officiel fremmed valuta. Det kriterie opfylder bitcoins ikke. Derfor må det antages, at selvom en virksomhed modtager bitcoins som betalingsmiddel, må det fremgå af fakturaen, hvad beløbet ville have udgjort, såfremt der blev betalt i en officiel valuta. Dette antages imidlertid at være bedst mulige udtryk for en kostpris, såfremt de modtagne bitcoins ikke blot skal indregnes til 0?

5.3.2 Bitcoins modtaget som belønning i *mining*-processen

I de tilfælde hvor bitcoins udskilles og modtages som belønning i *mining*-processen, opstår der ligeledes en problematik vedrørende opgørelse af kostprisen. I sådanne situationer foreligger der ikke en faktura eller andet, der kan udtrykke værdien af de tildelte bitcoins i en officiel valuta. Det må derfor overvejes, om de tildelte bitcoins skal indregnes til 0.

Alternativt må det overvejes, om de omkostninger en virksomhed har til at anskaffe den krævede computerkapacitet, kan anses som værende foranlediget af aktivets anskaffelse, jf. årsregnskabslovens § 40. Er det tilfældet, kan der argumenteres for, at sådanne omkostninger kan udtrykke kostprisen.

5.3.2.1 Regnskabsmæssig behandling af CO₂-kvoter

I forsøget på, at afgive et kvalificeret bud på den regnskabsmæssig behandling, har det været nødvendigt, at søge inspiration andetsteds. I den forbindelse vurderes det, at der kan drages en række paralleller til den regnskabsmæssige behandling af CO₂-kvoter. CO₂-kvoter defineres, i lighed med bitcoins, som et immaterielt aktiv og var omdrejningspunkt for en større regnskabsmæssig debat tilbage i år 2005, hvor en ny lovgivning trådte i kraft (Frederiksen, 2006).

Ligesom ved bitcoins, kan der ved CO₂-kvoter både være tale om tildelte kvoter og købte kvoter. I en gammel artikel i Revision og Regnskabsvæsen fra år 2006 argumenteres der for, at CO₂-kvoter kun skal indregnes med en værdi, såfremt virksomheden har betalt for kvoterne (Frederiksen, 2006). Dette synes stadig at være tilfældet (EY, 2016/2017; 252-254), hvorfor der ved sammenligning kan argumenteres for, at bitcoins også kun bør indregnes med en værdi, såfremt de er erhvervet mod vederlag. Dog er der alligevel en ikke uvæsentlig forskel.

CO₂-kvoter er anvendelige og for mange virksomheder en streng nødvendighed, hvorfor disse udnyttes og på den måde "opbruges" løbende. Derfor antages det, at de tildelte kvoter ofte anvendes af virksomheden selv inden årets udløb, hvorfor der ikke altid er noget at indregne. Sådanne tilfælde opstår ikke ved bitcoins, da de ikke i samme forstand kan "opbruges", eller har en egentlig nødvendig funktion for virksomheden. I stedet vil det fulde antal modtagne bitcoins (såfremt de ikke sælges eller anvendes som betalingsmiddel) fortsat bestå ved regnskabsårets udløb. Derfor antages det, at alle modtagne bitcoins skal aktiveres i årsregnskabet. Her kan der dog være væsentlig forskel på, om de

tildelte bitcoins indregnes til 0, eller om eksempelvis omkostninger til computere kan indgå i kostprisen.

Derudover opstår der også en problemstilling vedrørende efterfølgende indregning. Der er på nuværende tidspunkt uenighed mellem afhandlingens konklusion og FSRs udmelding i forhold til, hvorvidt bitcoins kan anses som handlet på et aktivt marked. Såfremt FSRs udmelding anerkendes, skal de indregnede bitcoins ligeledes efterfølgende indregnes til kostpris. Hvis de tildelte bitcoins indregnes til 0 i overensstemmelse med tildelte CO₂-kvoter, vil der ikke være mulighed for efterfølgende at opskrive denne værdi. Virksomhedens beholdning af bitcoins indregnes således også fremadrettet til 0. I sådanne situationer kan det umiddelbart være svært at se, at regnskabet kan give et retvisende billede. Det vil som minimum kræve uddybende og supplerende oplysninger.

Som alternativ gælder det for CO₂-kvoter, at disse kan opskrives til dagsværdi i overensstemmelse med § 41, da de anses som værende handlet på et aktivt marked. I afhandlingen er der argumenteret for, at det ligeledes er gældende for bitcoins. Ved opskrivning til dagsværdi udtrykker de indregnede bitcoins den værdi, de kan sælges til på måletidspunktet. En sådan opskrivning vurderes umiddelbart at give et mere retvisende billede for regnskabsbrugeren, men kræver som nævnt, at der er tale om et aktivt marked.

5.3.2.2 Afrunding

Udfaldene af de ovenstående situationer afviger væsentligt fra hinanden, og hensigtsmæssigheden heraf kan i høj grad diskuteres. Bør begrundelsen for modtagelse af bitcoins uden vederlag være afgørende for hvordan de indregnes? Kan omkostninger til anskaffelse af computere indgå som en del af kostprisen? Kan ovennævnte metoder overhovedet lægges til grund for opgørelse af kostprisen?

Det vurderes der ikke, at være et tilstrækkeligt grundlag til at bedømme. Spørgsmålene efterlades derfor åbne og til diskussion.

Kapitel 6: Litteraturliste

6.1 Bøger

Blume, Peter, (2009). *Juridisk metodelære*. 5. udgave, 1. oplag. Jurist- og Økonomforbundets Forlag. ISBN: 978-87-574-1931-3.

Christensen, John & Nielsen, Mogens (2014). *Virksomhedens årsregnskab*. 6. Udgave. Syddansk Universitetsforlag. ISBN: 978-87-7674-391-8.

Elling, Jens O. (2017). *Finansiel rapportering – teori og regulering*. 4. udgave, 1. oplag. Gjellerup/Gads Forlag A/S. ISBN: 978-87-13-05055-0.

Ernst & Young P/S, (2016/2017). *Indsigt i årsregnskabsloven*. 3. udgave.

Judmayer, Aljosha; Stifter, Nicholas; Krombholz, Katharina and Weippl, Edgar, (2017). *Blocks and Chains: Introduction to Bitcoin, Cryptocurrencies, and their Consensus Mechanisms*. Morgan & Claypool. ISBN: 9781627057134, eBook.

Karame, Ghassan & Androulaki, Elli (2016). *Bitcoin and Blockchain Security*. Artech House. E-bog. Link:
<http://library.books24x7.com.zorac.aub.aau.dk/assetviewer.aspx?bookid=132759&chunkid=634663972&rowid=204&noteMenuToggle=0&leftMenuState=1#111>

Reinecker, Lotte og Peter Stray Jørgensen (2012). *Den gode opgave*. 4. udgave. Samfundslitteratur. ISBN: 978-87-593-1521-7

Steffensen 1, Henrik; Skjødt, Lykke; Nilsen, Jan-Christian & Fedders, Jan (December 2015). *Årsrapporten. Kommentarer til årsregnskabslovens bestemmelser*. 7. udgave 2016. Onlineversion, Karnov. Link: <https://pro.karnovgroup.dk/areas/aarsrapporten>

Steffensen 2, Henrik; Skjødt, Lykke; Nilsen, Jan-Christian & Fedders, Jan (2016). *Årsrapporten. Kommentarer til årsregnskabsloven*. 7. udgave. 1. oplag. Karnov Group A/S. ISBN: 978-87-619-3820-6.

6.2 Artikler & udgivelser

Albuquerque, Bruno Saboia De & Callado, Marcelo De Castro (januar - marts 2015).

Understanding Bitcoins: Facts and Questions. ISSN 0034-7140. Link: <https://search-proquest-com.zorac.aub.aau.dk/docview/1806795796?OpenUrlRefId=info:xri/sid:primo&accountid=8144>

Beierholm (2015). *Den »nye« årsregnskabslov. Guide til implementering i 2015 og 2016*.

Beierholm Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Link:

https://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/Faglig_udviklingsafd/Beierholm_Guide_til_ny_AArsregnskabslov_web.pdf

Ernst & Young P/S, (2015). *Ændringer til regnskabsmæssig behandling af immaterielle aktiver*.

Temaartikel 3. November 2015. Link: [http://www.ey.dk/Publication/vwLUAssets/EY_-_Aendringer_til_regnskabsmaessig_behandling_af_immaterielle_aktiver/\\$FILE/EY-aarl-immaterielle-aktiver-november2015.pdf](http://www.ey.dk/Publication/vwLUAssets/EY_-_Aendringer_til_regnskabsmaessig_behandling_af_immaterielle_aktiver/$FILE/EY-aarl-immaterielle-aktiver-november2015.pdf)

ESMA - European Securities and Markets Authority, (November 2014). *Report. 16th Extract from the EECS's Database of Enforcement*. Link:

https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2014-esma-1373_-_16_extract_eecs_database_published.pdf

FSR - danske revisorer ved foreningens Regnskabstekniske Udvalg 2 (2016). *Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder*.

FSR- danske revisorer ved foreningens Regnskabstekniske Udvalg 1 (2015). *Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder – Appendiks A*.

FSR – danske revisorer, (15.05.18). *Hvordan behandles bitcoins i årsregnskabet?* Faglig nyhed.

Link:

https://m.fsr.dk/Faglige_informationer/Regnskaber/Standarder%20og%20vejledninger/AArsregnskabsloven_fortolkninger/Hvordan%20behandles%20bitcoins%20i%20aarsregnskabet_150518

Den Europæiske Centralbank, (24.11.2015). *Hvad er penge?* Link:
https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me-more/html/what_is_money.da.html (Senest besøgt
13.03.2018)

Frederiksen, Jens (2006). *Regnskabsmæssig behandling af CO₂-kvoter*. Revision og regnskabsvæsen,
nr. 3, 2006.

Hofrichter, Stefan (08.03.2018). *Beyond the Bitcoin Bubble, the Benefits of Blockchain*. Allianz
Global Investors. Link: [https://www.allianzgi.com/en/insights/investment-themes-and-
strategy/beyond-the-bitcoin-bubble](https://www.allianzgi.com/en/insights/investment-themes-and-strategy/beyond-the-bitcoin-bubble)

Kjærsgaard, Louise Fjord, (2018). *Tidsskrift for skatter og afgifter*. Karnov Group Denmark A/S.
Link: [http://corit-advisory.com/wp-content/uploads/2011/12/Skattemæssig-behandling-af-virtuelle-
valutaer.pdf](http://corit-advisory.com/wp-content/uploads/2011/12/Skattemæssig-behandling-af-virtuelle-valutaer.pdf)

Laursen, Anders & Kyed, Jon Hasling, (1. kvartal 2014). *Virtuelle valutaer*.
Betalingsformidlingskontoret. Danmarks nationalbank Kvartalsoversigt, 1. Kvartal, 2014. Link:
http://www.nationalbanken.dk/da/publikationer/Documents/2014/03/Virtuelle_KVO1_2014.pdf

Marsh, Cathryn, (Januar 2016). *What is blockchain?* PwCFinTech. Link:
[https://www.pwc.com/us/en/financial-services/publications/viewpoints/assets/qa-what-is-
blockchain.pdf](https://www.pwc.com/us/en/financial-services/publications/viewpoints/assets/qa-what-is-blockchain.pdf)

Pedersen, Mogens Kühn (2018). *Bitcoins: Virtuelle penge – en kryptovaluta og dens fremtid*.
Revision & Regnskabsvæsen nr. 5, 2018.

PwC, (2018). *Overblik, inspiration, viden. Regnskabshåndbogen 2018*. PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. ISBN: 87-91837-70-7. Link:
<https://www.pwc.dk/da/publikationer/2018/regnskabshaandbogen-2018-web.pdf>

Salzman, Avi, (01.06.17). *Beyond Bitcoin: How Blockchain Is Changing Banking*. Barron's. Link: <https://www.barrons.com/articles/beyond-bitcoin-how-blockchain-is-changing-banking-1498890463>

The European Securities and Market Authority, the European Banking Authority og the European Insurance and occupational Pensions Authority, (2018). Henvisning i projekt: The three ESAs'. *WARNING. ESMA, EBA and EIOPA warn consumers on the high risks of Virtual Currencies*. ESMA.europa.eu. Link: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-164-1284_joint_esas_warning_on_virtual_currenciesl.pdf

Venter, Henri, (December 2016). *Digital currency – A case for standard setting activity. A perspective by the Australian Accounting Standards Board (AASB)*. ASAF meeting. Agenda ref: 5. Australian Government. Link: http://www.aasb.gov.au/admin/file/content102/c3/AASB_ASAF_DigitalCurrency.pdf

6.3 Hjemmesider

Blockchain Luxembourg S.A.R.L, (06.05.2018). *Confirmed Transactions Per Day (1 year)*. Link: <https://blockchain.info/charts/n-transactions?timespan=1year> (Senest besøgt 06.05.2018)

Blockchain Luxembourg S.A.R.L, (18.05.18, kl. 23:10) *Top 10 Leaderboard*. Link: <https://blockchain.info/markets> (Senest besøgt 18.05.2018)

Chokun, Jonas, (15.03.2018). *Who Accepts Bitcoins As Payment? List of Companies, Stores, Shops*. 99BITCOINS.com. Link: <https://99bitcoins.com/who-accepts-bitcoins-payment-companies-stores-take-bitcoins/> (Senest besøgt 20.04.2018)

Coinmarketcap.com, 1. *Top 100 Cryptocurrencues by Market Capitalization*. Link: <https://coinmarketcap.com> (Senest besøgt 04.05.2018)

Coinmarketcap.com, 2. *Cryptocurrency Market Capitalizations, Bitcoin (BTC)*. Link: <https://coinmarketcap.com/currencies/bitcoin/#charts> (Senest besøgt d. 26.02.2018)

Danmarks Nationalbank 1, (14.06.2016). *Historie – 650 f. kr.-1020 – Etablering af møntvæsen*. Link: http://www.nationalbanken.dk/da/om_nationalbanken/historie/Sider/650-f.-kr.-1020---Etablering-af-Møntvæsen.aspx (Senest besøgt 15.03.2018)

Danmarks Nationalbank 2, (01.02.1017). *Penge- og valutakurspolitik*. Pengepolitik. Link: <http://www.nationalbanken.dk/da/pengepolitik/implementering/Sider/Default.aspx> (Senest besøgt 13.03.2018)

Dansk Bitcoinforening.dk. *Fordele ved at modtage Bitcoins som betalingsmiddel i en virksomhed*. Link: <http://www.danskbitcoinforening.dk/for-virksomheder/modtag-bitcoins/modtage-bitcoins/> (Senest besøgt 11.04.2018)

Finanstilsynet, (15.02.2018). *EU-myndigheder advarer forbrugerne mod kryptovaluta*. *Finanstilsynet støtter ny forbrugeradvarsel om kryptovaluta fra EU's tre finansielle tilsynsmyndigheder EBA, EIOPA og ESMA*. Link: <https://www.finanstilsynet.dk/da/Nyheder-og-Presse/Pressemeddelelser/2018/EU-advarsel-mod-kryptovaluta-150218> (Senest besøgt 27.04.2018)

Holdgaard, Lars, (2017). *Bitcoin rent teknisk à Gebyrer og Bitcoin mining*. Publish Saxo. Link: <https://publish.saxo.com/reader/7272/124/748> (Senest besøgt 26.05.2018)

Jensen, Kim Ratchke, (23.08.2017). *Prisen på bitcoin eksploderer*. DR.dk. Link: <https://www.dr.dk/nyheder/viden/nysgerrig/prisen-paa-bitcoin-eksploderer> (Senest besøgt 19.04.2018)

Johannesson, Tor, (06.12.2017). *Danske banker på stribe siger nej til at røre ved bitcoingevinster*. Børsen.dk. Link: http://borsen.dk/nyheder/avisen/artikel/11/186338/artikel.html?utm_source=forside&utm_campaign=nyhed_08 (Senest besøgt 03.05.2018)

Johannesson, Tor & Høie, Thomas C., (06.12.2017). *Der er ikke noget forbudt I at have en kunde, der køber og sælger bitcoins*. Børsen.dk. Link: <http://borsen.dk/nyheder/avisen/artikel/11/186341/artikel.html> (Senest besøgt 26.04.2018)

Karnov.dk, A. *Begrebsramme*. Link: https://pro.karnovgroup.dk/document/7000745468/1?frt=begrebsrammen&hide_flash=1&page=1&rank=1 (Senest besøgt 27.03.2018)

Karnov.dk, B. *Begrebsramme til internationale regnskabsstandarder*. Link: https://pro.karnovgroup.dk/document/7000389658/2#BEGREBSRAMME_83 (Senest besøgt 30.03.2018)

Olesen, Lasse Birk, (17.02.2014). *5 grunde til Bitcoin er den vigtigste opfindelse siden internettet*. Børsen.dk. Link: http://borsen.dk/opinion/blogs/view/17/2368/5_grunde_til_bitcoin_er_den_vigtigste_opfindelse_siden_internettet.html (Senest besøgt 08.03.2018)

Price, Rob, (28.11.2017). Someone in 2010 bought 2 pizzas with 10,000 bitcoins — which today would be worth \$100 million. BusinessInsider. Link: <http://www.businessinsider.com/bitcoin-pizza-10000-100-million-2017-11?r=UK&IR=T&IR=T> (Senest besøgt 05.03.2018)

Sommer, Mathias, (06.12.2017). *Frygt for hvidvask: Banker tør ikke røre ved bitcoins*. DR.dk, Penge. Link: <https://www.dr.dk/nyheder/penge/frygt-hvidvask-banker-toer-ikke-roere-ved-bitcoins> (Senest besøgt 06.03.2018)

Thomsen, Jeppe Mølgaard, (11.10.2017). *Blockchain kan gøre bitcoin til en rigtig valuta*. DTU, Danmarks Tekniske Universitet. Link: <http://www.dtu.dk/nyheder/2017/10/blockchain-kan-goere-bitcoin-til-en-rigtig-valuta?id=af4bcbbd-f262-481d-8235-e6c28238a612> (Senest besøgt 26.04.2018)

6.4 Retskilder

Fondbrådet, (16.06.2009). *Afgørelse vedrørende nedskrivninger på 4 engagementer i Skælskør Bank A/S*. Finanstilsynet. Link:

https://www.finanstilsynet.dk/upload/Fondsraadet/2009/FR_afg_Skaelskoer150609.pdf

Skatterådet, (01.04.2014) *Bitcoins, ikke erhvervsmæssig begrundet, anset for særskilt virksomhed*. SKM2014.226.SR. Link: <http://skat.dk/skat.aspx?oid=2156173>

Skatterådet, (09.03.2018). *Gevinst og tab ved afståelse af bitcoins*. SKM.2018.104.SR. Link: <http://skat.dk/skat.aspx?oid=2271294>

Lovforslag nr. L 117: Forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love. Fremsat d. 28. januar 2015 af erhvervs- og vækstministeren. Folketingstidende A.

Kapitel 7: Bilag

Bilag 1: Mailkorrespondance, BetterCoins.dk

Mads Eberhardt (BetterCoins.dk ApS)

3. apr. 18.28 EEST

Hej Anne

Dette beløb fås fra den internationale børsen kaldet Kraken, med deres EURO kurs. Det vil sige, at det er den, som vi anvender, når vi afregner.

Idet der er fastkurspolitik påvirkes den ikke af ændringer på valutamarkedet.

Lad mig endelig høre, såfremt du har andre spørgsmål.

Med venlige krypto-hilsner

Mads Eberhardt

Stifter af BetterCoins.dk

BetterCoins.dk ApS – En tjeneste leveret med ♥ fra Odense

Anne Jensen

3. apr. 18.25 EEST

Hej

Jeg har et spørgsmål vedrørende den kurs jeg kan sælge bitcoins til. Når jeg ser på jeres hjemmeside, får jeg kursen frem i danske kroner. Hvordan når i frem til dette beløb? Sælges bitcoins i USD, som så efterfølgende "veksles" til danske kroner, eller hvordan fungerer det? Og påvirkes min udbetaling således af forskellige valutakurser?

Venlig hilsen

Anne Jensen

Indsendt fra: <https://bettercoins.dk/salg-bitcoins/>